

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΒ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 5^{ης} Μαΐου 2022

Ωρα έναρξης: 4.06 μ.μ.

Αρ. 28

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Καλό απόγευμα.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμη κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Χριστός ανέστη. Εύχομαι σε όλες και όλους χρόνια πολλά.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Ήταν Μάιος του 1886, όταν τα εργατικά συνδικάτα στο Σικάγο εξεγέρθηκαν για καλύτερες και αξιοπρεπέστερες συνθήκες εργασίας με σύνθημα «Οκτώ ώρες δουλειά, οκτώ ώρες ανάπαυση, οκτώ ώρες ψυχαγωγία». Παρά την τραγική κατάληξη των εξεγέρσεων, η 1^η Μαΐου αποτέλεσε παγκοσμίως την ημερομηνία-σταθμό για την καθιέρωση του οκταώρου, την αύξηση των αμοιβών και τη θέσπιση συστήματος κοινωνικής ασφάλισης. Στην Κύπρο το εργατικό κίνημα ήδη από τη δεκαετία του 1920, υπό τις αντίξοες συνθήκες της αποικιοκρατίας, άρχισε να δίνει τους δικούς του αγώνες για ανθρώπινες εργασιακές συνθήκες, κοινωνική δικαιοσύνη και αξιοπρέπεια, θέτοντας τις βάσεις για πολλές από τις κοινωνικές κατακτήσεις, τα οφέλη των οποίων απολαμβάνουν σήμερα οι Κύπριοι και οι Κύπριες.

Τιμούμε την ημέρα αυτή και αποτινύμε φόρο τιμής στις εργαζόμενες και στους εργαζομένους που αγωνίστηκαν και άνοιξαν τον δρόμο σε ένα δημοκρατικό και βιώσιμο εργατικό δίκαιο ενάντια στη στυγνή εκμετάλλευση του ανθρώπινου μόχθου. Ως Βουλή των Αντιπροσώπων, στέλνουμε μήνυμα αλληλεγγύης στους εργαζομένους και τις εργαζόμενες, στους ανέργους, άνεργες, στους συνταξιούχους και τις συνταξιούχους και σε όλα τα ευάλωτα κοινωνικά στρώματα. Δηλώνουμε την αποφασιστικότητά μας να υπερασπιστούμε τα ιδανικά της Εργατικής Πρωτομαγιάς και να διαφυλάξουμε τα δικαιώματα των εργαζομένων για ένα καλύτερο μέλλον, αναγνωρίζοντας το καθήκον μας για τη θέσπιση νομοθεσιών προς αντιμετώπιση οποιασδήποτε απορρύθμισης των εργασιακών σχέσεων και καταστρατήγησης των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Αγαπητοί συνάδελφοι, αγαπητές συναδέλφισσες,

Η 9^η Μαΐου έχει καθιερωθεί ως Ημέρα Αντιφασιστικής Νίκης των Λαών κατά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και βεβαίως ως Ημέρα της Ευρώπης. Ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος, στον οποίο ενεπλάκη η πλειονότητα των χωρών του κόσμου, τελείωσε οριστικά με τη συνθηκολόγηση άνευ όρων της ναζιστικής Γερμανίας το 1945. Υπήρξε ο τρομακτικότερος σε έκταση και φρικαλεότητες πόλεμος, που όμοιο δε γνώρισε ποτέ η ανθρωπότητα.

Αποτινύμε φόρο τιμής στα εκατομμύρια των θυμάτων, στρατιωτών, εθελοντών, πολιτών, αλλά και των Κυπρίων εθελοντών που πολέμησαν στο πλευρό των Συμμάχων και αντιστάθηκαν στη φασιστική κατοχή και ιδεολογία, που οδηγούσαν στον εκφυλισμό του ανθρώπινου είδους.

Επ' ευκαιρία της Ημέρας της Ευρώπης, κατά την οποία εορτάζεται η ειρήνη και η ενότητα σε όλη την Ευρώπη, είναι συλλογικό καθήκον μας, ως Ευρωπαίων πολιτών, να τονώσουμε τις ευρωπαϊκές αξίες της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης αντιπασσόμενοι σε κάθε πολεμική ενέργεια που απειλεί την κυριαρχία και ανεξαρτησία κάθε κράτους.

Ως Βουλή των Αντιπροσώπων, στρατευόμαστε στον κοινό αγώνα για ειρήνη και δικαιοσύνη και τασσόμαστε ενάντια στη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, αλλά και σε κάθε μορφή φασισμού και τρομοκρατικής ενέργειας που διαταράσσει την κοινωνική συνοχή, την ασφάλεια και την ειρήνη, που τώρα περισσότερο από ποτέ αντιλαμβανόμαστε ότι πρέπει να προστατίσουμε, αλλά και να διαφυλάξουμε.

Επίσης, αγαπημένοι μου συνάδελφοι και αγαπητές συναδέλφισσες, η 8^η Μαΐου έχει καθιερωθεί ως Παγκόσμια Ημέρα Θαλασσαιμίας (Μεσογειακής Αναιμίας) από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και τη Διεθνή Ομοσπονδία Θαλασσαιμίας, με στόχο την αφύπνιση και ενθάρρυνση των επιστημόνων ανά το παγκόσμιο για την καλύτερη αντιμετώπιση της ασθένειας, την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για τα προβλήματα των ατόμων με θαλασσαιμία, αλλά και την προσπάθεια που απαιτείται για την ασφάλεια και την επάρκεια αίματος.

Η θαλασσαιμία αποτελεί το πιο κοινό μονογονιδιακό νόσημα με πέραν των 300 εκατομ. φορείς παγκοσμίως. Στην πατρίδα μας αποτελεί τη συχνότερη κληρονομική πάθηση ανάμεσα στον κυπριακό πληθυσμό και έχει τον μεγαλύτερο, συγκριτικά με τον γενικό πληθυσμό, αριθμό πολυμεταγγιζόμενων ατόμων με θαλασσαιμία παγκοσμίως. Ως εκ τούτου, έχει καθιερωθεί να αποκαλείται ως η «εθνική ασθένεια».

Η επίδραση της ασθένειας στα κύτταρα είναι εκφυλιστική και απαιτεί μια αυστηρή και άκρως πολυθεματική θεραπευτική αγωγή με έναν τεράστιο αριθμό συνεχών ελέγχων και προληπτικών ή θεραπευτικών δράσεων, όπως η τακτική μετάγγιση αίματος και η παράλληλη θεραπεία αποσιδήρωσης.

Η κυπριακή πολιτεία, αναγνωρίζοντας τη σημασία που έχει η ορθή αντιμετώπιση της θαλασσαιμίας, έχει αναπτύξει ένα πολυεπίπεδο δίκτυο υπηρεσιών στο πλαίσιο μιας εθνικής στρατηγικής, που περιλαμβάνει εξειδικευμένα κέντρα θαλασσαιμίας στις τέσσερις μεγάλες πόλεις και Εργαστήριο Πληθυσμιακού Ελέγχου με τη συνδρομή τμημάτων του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου, καθώς και του Κέντρου Αίματος, δεδομένου ότι η θαλασσαιμία απαιτεί το 35% των ποσοτήτων αίματος που συλλέγεται στη χώρα μας.

Με το φετινό μήνυμα «Ενημερώσου, Μοιράσου, Νοιάσου» η Διεθνής Ομοσπονδία Θαλασσαιμίας διενεργεί για 18^η συνεχή χρονιά παγκόσμια εκστρατεία και απευθύνει έκκληση για δράση προς όλους, υπογραμμίζοντας την αξία της συνεισφοράς του καθενός και της καθεμιάς στον αγώνα για περιορισμό της θαλασσαιμίας, αλλά και την καθοριστική σημασία που έχει η πρόληψη, διαχείριση και αντιμετώπιση της νόσου.

Ως Βουλή των Αντιπροσώπων, στηρίζουμε τον Παγκύπριο Αντιαναιμικό Σύνδεσμο σε κάθε εκδήλωση και πρωτοβουλία, σε κάθε προσπάθεια ευαισθητοποίησης των Κυπρίων πολιτών σε θέματα που αφορούν τη θαλασσαιμία και την αιμοδοσία στον τόπο μας και δεσμευόμαστε να λάβουμε όλα εκείνα τα μέτρα που θα ενεργοποιήσουν τους αρμόδιους υγειονομικούς φορείς για καλύτερη, κατά το δυνατό, υγειονομική και κοινωνική φροντίδα των ασθενών. Ως μέρος αυτής της στήριξης, το κτίριο της Βουλής, όπως και άλλα κτίρια δημόσιου χαρακτήρα, θα φωταγωγηθεί την Κυριακή, 8 Μαΐου 2022, με κόκκινο χρώμα, το οποίο συμβολίζει την προσφορά αίματος, και ευχαριστώ τις εκπροσώπους και τους εκπροσώπους για την παρουσία τους σήμερα στην ολομέλεια.

Παρακαλώ τώρα τον γραμματέα να ενημερώσει το σώμα για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής.

Κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μεταξύ 19 και 21^{ης} Απριλίου 2022 η Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων πραγματοποίησε επίσκεψη στην Πολωνία, για να συμμετάσχει στη Συνάντηση Γυναικών Προέδρων Κοινοβουλίων των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανταποκρινόμενη σε σχετική πρόσκληση της Προέδρου της πολωνικής Βουλής κ. Elżbieta Witek. Κατά τη συνάντηση έγινε ανταλλαγή απόψεων και εξετάστηκε η δυνατότητα ανάληψης κοινών δράσεων για την παροχή ουσιαστικής βοήθειας σε γυναίκες και παιδιά πρόσφυγες από την Ουκρανία.

Στις 20 Απριλίου 2022 οι γυναίκες Πρόεδροι κοινοβουλίων μετέβησαν στα σύνορα Πολωνίας-Ουκρανίας, στο Dorożusk, και επισκέφθηκαν το κέντρο υποδοχής προσφύγων στην πόλη Lwowska και το κέντρο ανθρωπιστικής βοήθειας «Ptak» στην πόλη Nadarzyn, όπου είχαν την ευκαιρία να διαπιστώσουν ιδίως όμοια τη διαχείριση από τις πολωνικές αρχές των προσφυγικών ροών και να συνομιλήσουν με γυναίκες και παιδιά πρόσφυγες από την Ουκρανία.

Μεταξύ 26 και 29 Απριλίου 2022 ο κ. Νίκος Τορναρίτης, ως επικεφαλής αντιπροσωπίας, ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης και ο κ. Κωστής Ευσταθίου συμμετείχαν στις εργασίες του 2^{ου} Μέρους της Συνόδου 2022 της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Στο πλαίσιο των εργασιών της ολομέλειας ο κ. Τορναρίτης απηύθυνε ερώτηση στον Πρόεδρο της

Ιταλικής Δημοκρατίας, ως προεδρεύουσας χώρας της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, όσον αφορά στην υποχρέωση μελών του NATO και υποψήφιων για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση κρατών, όπως η Τουρκία, να συμμορφωθούν με τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν κατά της Ρωσίας για την εισβολή της στην Ουκρανία. Στην απάντησή του ο κ. Mattarella κάλεσε όλες τις υπό ένταξη στην ΕΕ χώρες, περιλαμβανομένης της Τουρκίας, να εφαρμόσουν τις κυρώσεις και να ευθυγραμμιστούν πλήρως με τις σχετικές αποφάσεις της Ένωσης.

Ο κ. Τορναρίτης σε συζήτηση με θέμα τη διασφάλιση και προώθηση της γνήσιας δημοκρατίας στην Ευρώπη στηλίτευσε το αυταρχικό καθεστώς στην Τουρκία και ζήτησε την άμεση και άνευ όρων αποφυλάκιση του Οσμάν Καβάλα. Για το ίδιο θέμα, εκ μέρους της Σοσιαλιστικής Ομάδας, ο κ. Ευσταθίου υπογράμμισε ότι η γνήσια δημοκρατία πρέπει να εκφράζεται στην πράξη παρέχοντας ουσιαστικές λύσεις στα προβλήματα των πολιτών.

Σε άλλη παρέμβασή του ο κ. Τορναρίτης υπογράμμισε την ανάγκη ενίσχυσης της στρατηγικής συνεργασίας μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προσχώρησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως οντότητας στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη.

Ο κ. Λουκαΐδης μίλησε εκ μέρους της πολιτικής ομάδας της Ενωμένης Αριστεράς για το θέμα της αντιμετώπισης των διακρίσεων στη βάση της κοινωνικής καταγωγής, επισημαίνοντας ότι οι ταξικές διακρίσεις και μεροληπτικές προσεγγίσεις βάσει της κοινωνικής καταγωγής τροφοδοτούν και διαιωνίζουν τις οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες. Ο κ. Λουκαΐδης υπογράμμισε ότι θα πρέπει τα εθνικά κοινοβούλια να αποσαφηνίσουν το σχετικό νομικό τους πλαίσιο, ώστε να καλύπτει όλες τις μορφές διακρίσεων.

Ο κ. Ευσταθίου ορίστηκε εισηγητής εκ μέρους της Επιτροπής Νομικών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για το θέμα των ισχυρισμών περί συστηματικών βασανιστηρίων και απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας σε χώρους κράτησης σε κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Εξάλλου, στο πλαίσιο συζήτησης με θέμα την αποϊδρυματοποίηση ατόμων με αναπηρίες ο κ. Ευσταθίου υπογράμμισε ότι η πρακτική εγκλεισμού σε δομές φροντίδας δεν αποτελεί πλέον αποδεκτή επιλογή και ότι θα πρέπει τα άτομα με αναπηρίες να τυγχάνουν της στήριξης και της ελευθερίας που τους αρμόζει, ώστε να απολαμβάνουν τα ανθρώπινα δικαιώματά τους. Σε συζήτηση, τέλος, για την καταπολέμηση και αποτροπή της υπερβολικής και αδικαιολόγητης χρήσης βίας από τις αρχές επιβολής του νόμου ο κ. Ευσταθίου καταδίκασε τις πρακτικές αυτές, τονίζοντας τη σημασία προάσπισης του κράτους δικαίου και της εφαρμογής του νόμου, σύμφωνα με τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας.

Στις 29 και 30 Απριλίου 2022 η κυπριακή κοινοβουλευτική αντιπροσωπία στη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης, αποτελούμενη από τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Χάρη Γεωργιάδη και τους βουλευτές κ. Μαρίνα Νικολάου, Χρύση Παντελίδη και Αλεξάνδρα Ατταλίδου, συμμετείχε στις εργασίες της 7^{ης} Ολομέλειας της Διάσκεψης.

Σε προπαρασκευαστική συνάντηση των αντιπροσωπιών των εθνικών κοινοβουλίων στη Διάσκεψη συζητήθηκε η δυνατότητα υιοθέτησης με συναίνεση κοινής θέσης υπέρ της προώθησης των συστάσεων των ομάδων εργασίας στην Εκτελεστική Επιτροπή της Διάσκεψης, θέση την οποία υποστήριξε και η κυπριακή αντιπροσωπία. Κατά τη συνεδρία της ολομέλειας οι ομάδες εργασίας παρουσίασαν τα τελικά κείμενα των συστάσεών τους, επί των οποίων τοποθετήθηκαν οι τέσσερις συνιστώσες της Διάσκεψης, ήτοι το Συμβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια. Ακολούθησαν οι τελικές τοποθετήσεις πολιτών και κηρύχθηκε η λήξη των εργασιών της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης. Η τελευταία πανηγυρική ολομέλεια θα πραγματοποιηθεί στις 9 Μαΐου 2022, Ημέρα της Ευρώπης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί της Τρίτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2022».

Παρακαλώ πολύ να αναγνώσετε τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 3 του συντάγματος, ώστε να:

1. περιοριστεί η δυνατότητα χρήσης της αγγλικής γλώσσας σε διαδικασίες που διεξάγονται ενώπιον μόνο του Εμπορικού Δικαστηρίου και του Ναυτοδικείου,
2. διασαφηνιστεί αφενός ότι η διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου περιλαμβάνει την καταχώριση αγόρευσης ή δικογράφου ή κατάθεση εγγράφου ή μαρτυρίας και αφετέρου ότι η χρήση της αγγλικής γλώσσας θα

επιτρέπεται κατά τη σύνταξη δικαστικών αποφάσεων ή διαταγμάτων,

3. παρασχεθεί δυνατότητα χρήσης της αγγλικής γλώσσας από δικαστήριο ανώτερο του Εμπορικού Δικαστηρίου και του Ναυτοδικείου, όταν το ανώτερο δικαστήριο εξετάζει ή ελέγχει αποφάσεις ή διατάγματα αυτών και
4. απαλειφθεί η απαίτηση για αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνόλου των βουλευτών για ψήφιση νόμου ο οποίος θα προβλέπει τη χρήση της αγγλικής γλώσσας ενώπιον Εμπορικού Δικαστηρίου, Ναυτοδικείου και ανώτερου αυτών δικαστηρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για το νομοσχέδιο «Ο περί της Τρίτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Φωτεινή Τσιρίδου, αναπλ. πρόεδρος

Γιώργος Κουκουμάς

Νίκος Γεωργίου

Κωστής Ευσταθίου

Άριστος Δαμιανού

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 2, 9 και 16 Φεβρουαρίου και στις 23 και 30 Μαρτίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής η Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υφυπουργείου Ναυτιλίας, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, η Επίτροπος Νομοθεσίας, η Αρχιπρωτοκολλητής, εκπρόσωποι του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων, του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου και του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων (CIPA). Το Υπουργείο Οικονομικών, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης ο κ. Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος της επιτροπής, και τα μέλη της επιτροπής κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Πανίκος Λεωνίδου και Σωτήρης Ιωάννου.

Σκοπός του νομοσχεδίου, όπως αυτό είχε αρχικά κατατεθεί στη Βουλή είναι η τροποποίηση του άρθρου 3 του συντάγματος, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα χρήσης της αγγλικής γλώσσας ενώπιον δικαστηρίου συγκεκριμένης δικαιοδοσίας, εφόσον κατά την κρίση του δικαστηρίου εξυπηρετείται το συμφέρον της δικαιοσύνης και νοουμένου ότι τέτοια ρύθμιση προβλεφθεί σε νόμο, ο οποίος θα ψηφισθεί διά πλειοψηφίας των δύο τρίτων του όλου αριθμού των βουλευτών.

Στο πλαίσιο της συζήτησης η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως επισήμανε καταρχάς ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3 του συντάγματος, οι επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας είναι η Ελληνική και η Τουρκική και η ενώπιον των δικαστηρίων διαδικασία και αποφάσεις διεξάγονται και συντάσσονται, αντίστοιχα, στην ελληνική γλώσσα, εφόσον οι διάδικοι είναι Έλληνες, στην τουρκική γλώσσα, εφόσον οι διάδικοι είναι Τούρκοι και στην ελληνική και την τουρκική γλώσσα, εφόσον οι διάδικοι είναι Έλληνες και Τούρκοι. Συναφώς, η ίδια εκπρόσωπος υπενθύμισε ότι η ανάγκη τροποποίησης του συντάγματος με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προέκυψε κατά τη συζήτηση από την επιτροπή άλλου νομοσχεδίου, ήτοι του νομοσχεδίου με τίτλο «Ο περί Εμπορικού Δικαστηρίου και Ναυτοδικείου Νόμος του 2019», το οποίο προνοεί για την ίδρυση Εμπορικού Δικαστηρίου και Ναυτοδικείου. Συναφώς, ύστερα από απόψεις και εισηγήσεις που είχαν εκφραστεί ενώπιον της επιτροπής κατά τη συζήτηση του εν λόγω νομοσχεδίου, προτάθηκε η εισαγωγή πρόνοιας σε αυτό, σύμφωνα με την οποία θα παρέχεται τόσο στο υπό ίδρυση Εμπορικό Δικαστήριο όσο και στο υπό ίδρυση Ναυτοδικείο, η δυνατότητα διεξαγωγής της δικαστικής διαδικασίας και της καταχώρισης των εγγράφων στην αγγλική γλώσσα, εφόσον τούτο απαιτεί το συμφέρον της δικαιοσύνης.

Συναφώς, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως διευκρίνισε ότι με την προτεινόμενη συνταγματική ρύθμιση η ελληνική γλώσσα και η τουρκική γλώσσα θα παραμείνουν οι επίσημες γλώσσες των δικαστηρίων και παράλληλα θα παρασχεθεί η δυνατότητα χρήσης και της αγγλικής γλώσσας ενώπιον των δικαστηρίων ειδικής δικαιοδοσίας, με στόχο την εύρυθμη λειτουργία των δύο υπό ίδρυση δικαστηρίων, ήτοι του εμπορικού δικαστηρίου και του ναυτοδικείου, και την ομαλή διεκπεραίωση των υποθέσεων ενώπιόν τους.

Στο στάδιο της συζήτησης, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επιφυλάξεις ως προς την αναγκαιότητα θέσπισης της υπό αναφορά τροποποίησης του συντάγματος προς υλοποίηση του πιο πάνω σκοπού, όπως και για το ενδεχόμενο παρείσφρησης της αγγλικής γλώσσας σε δικαστικές διαδικασίες μεταξύ προσώπων που ανήκουν στην ελληνική κοινότητα, είτε φυσικών είτε νομικών, δεδομένου ότι το δικαστήριο θα διατηρεί την εξουσία να κρίνει και αποφασίζει ότι με τη χρήση της αγγλικής γλώσσας εξυπηρετείται το συμφέρον της δικαιοσύνης. Επιφυλάξεις εξέφρασαν επίσης μέλη της επιτροπής για το κατά πόσο οι δικαστές και οι δικηγόροι που εμφανίζονται ενώπιον των δικαστηρίων κατέχουν ικανοποιητική γνώση της αγγλικής γλώσσας, ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν με την απαιτούμενη για κάθε διαδικασία επάρκεια.

Επιπροσθέτως, το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εκφράζοντας τη διαφωνία του αναφορικά με την προτεινόμενη χρήση της αγγλικής γλώσσας ως «γλώσσας διαδικασίας» ενώπιον δικαστηρίου, όπως και με την προτεινόμενη συνταγματική τροποποίηση προς επίτευξη του συγκεκριμένου σκοπού, υποστήριξε ότι η υφιστάμενη συνταγματική διάταξη ως προς τη γλώσσα που πρέπει να χρησιμοποιείται από τα δικαστήρια είναι σαφής και ως εκ τούτου οποιαδήποτε αλλαγή στη χρήση γλώσσας άλλης από την Ελληνική και την Τουρκική σε διαδικασίες μεταξύ Ελλήνων ή μεταξύ Τούρκων ή μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων δεν μπορεί να εκληφθεί ως πρόθεση του συνταγματικού νομοθέτη. Παράλληλα, ο ίδιος εξέφρασε τη θέση ότι η προτεινόμενη συνταγματική τροποποίηση παραβιάζει την αρχή της δίκαιης δίκης, σύμφωνα με την οποία πρόσωπο, εν προκειμένω ο πολίτης της Δημοκρατίας, δεν μπορεί να δικάζεται σε γλώσσα ξένη προς τον ίδιο. Περαιτέρω, ο ίδιος βουλευτής διευκρίνισε ότι το ζήτημα της χρήσης γλώσσας άλλης από την Ελληνική ή την Τουρκική στα δικαστήρια, θα μπορούσε να ρυθμιζόταν διά νόμου και όχι διά συνταγματικής τροποποίησης, επισημαίνοντας ότι ο περί των Επισήμων Γλωσσών της Δημοκρατίας Νόμος (Νόμος υπ' αρ. 67 του 1988) προβλέπει ήδη ότι σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία γίνεται αποδεκτό ως αποδεικτικό μέσο του οποιοδήποτε έγγραφο συνταχθεί σε ξένη γλώσσα, το δε δικαστήριο δύναται να διατάξει τη μετάφραση του εν λόγω εγγράφου ή μέρους αυτού στις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας ή σε οποιαδήποτε από αυτές, σημειώνοντας παράλληλα ότι στα δικαστήρια της Δημοκρατίας γίνεται αποδεκτή μαρτυρία σε ξένη γλώσσα. Συνεπώς, αντί της προτεινόμενης τροποποίησης δύναται να τροποποιηθεί ο περί των Επισήμων Γλωσσών της Δημοκρατίας Νόμος, με την εισαγωγή ρύθμισης σύμφωνα με την οποία στις διαδικασίες που διεξάγονται ενώπιον του υπό ίδρυση Εμπορικού Δικαστηρίου και Ναυτοδικείου, όταν υπάρχουν μη ελληνόγλωσσοι διάδικοι, θα είναι δυνατή η χρήση της αγγλικής γλώσσας.

Ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι η προτεινόμενη συνταγματική τροποποίηση για την παροχή δυνατότητας χρήσης της αγγλικής γλώσσας στα υπό ίδρυση δικαστήρια ειδικής δικαιοδοσίας κρίνεται ως αναγκαία, επειδή το σύνταγμα προβλέπει ρητά για τη χρήση δύο επίσημων γλωσσών, ήτοι της Ελληνικής και της Τουρκικής, διασαφηνίζοντας, ανάλογα με την κοινότητα στην οποία ανήκουν οι διάδικοι, ποία επίσημη γλώσσα θα χρησιμοποιείται ενώπιον δικαστηρίου. Επιπροσθέτως, επισήμανε ότι οι επίσημες γλώσσες των κρατικών οργάνων είναι η Ελληνική και η Τουρκική, άρα δεν επιτρέπεται η χρήση ενώπιον δικαστηρίου γλώσσας άλλης από την Ελληνική και Τουρκική, όπως προκύπτει και από τις διατάξεις του άρθρου 189 του συντάγματος, με τις οποίες εκφράζεται το σκεπτικό του συνταγματικού νομοθέτη και βάσει των οποίων, ανεξαρτήτως των διατάξεων του άρθρου 3 του συντάγματος, και μόνο για χρονική περίοδο πέντε ετών από την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος του θα ήταν δυνατή η χρήση της αγγλικής γλώσσας σε κάθε διαδικασία ενώπιον των δικαστηρίων της Δημοκρατίας. Συνεπώς, σύμφωνα με τον ίδιο, ο κανόνας για χρήση της ελληνικής και τουρκικής γλώσσας ενώπιον δικαστηρίων είναι απόλυτος και είναι γι' αυτούς τους λόγους που έγινε πρόνοια για μεταβατικότητα ως προς τη χρήση της αγγλικής γλώσσας για τη συγκεκριμένη πενταετή περίοδο από την καθίδρυση της Δημοκρατίας. Συνακόλουθα, το άρθρο 3 του συντάγματος απαγορεύει στην παρούσα φάση στον κοινό νομοθέτη να επιτρέψει τη χρήση της αγγλικής γλώσσας από οποιοδήποτε κυπριακό δικαστήριο, εκτός εάν τροποποιηθεί το σύνταγμα, ώστε να δώσει τέτοια νομοθετική εξουσιοδότηση στον κοινό νομοθέτη.

Ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου συμφώνησε με τη θέση του εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και επισήμανε ότι η προτεινόμενη συνταγματική τροποποίηση δεν εξυπηρετεί μόνο το συμφέρον της δικαιοσύνης, αλλά και το γενικότερο συμφέρον της Δημοκρατίας.

Την επιτροπή απασχόλησε επίσης πρόνοια του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, σύμφωνα με την οποία θα απαιτείται η αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνόλου των βουλευτών προς ψήφιση του νόμου που θα προβλέπει για τη δυνατότητα χρήσης της αγγλικής γλώσσας ενώπιον δικαστηρίου συγκεκριμένης δικαιοδοσίας, δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 78 του συντάγματος, οι νόμοι και αποφάσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων ψηφίζονται με απλή πλειοψηφία του συνόλου των παρόντων και ψηφιζόντων βουλευτών. Προβληματισμό εξέφρασε τέλος η επιτροπή για την παροχή δυνατότητας χρήσης της αγγλικής γλώσσας και ενώπιον δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, το οποίο θα εκδικάζει έφεση κατά απόφασης του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου συγκεκριμένης δικαιοδοσίας, αφού, όπως σχετικά επισημάνθηκε, εάν δεν παρασχεθεί αυτή η δυνατότητα, ουδέν όφελος θα προκύψει από την προτεινόμενη συνταγματική τροποποίηση.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και ύστερα από συζήτηση του όλου θέματος με το Ανώτατο Δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη τις εισηγήσεις για τροποποίηση του νομοσχεδίου που υποβλήθηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς, όπως και από την ίδια την επιτροπή, υπέβαλαν αναθεωρημένο

κείμενο αυτού, στο οποίο επέφεραν αριθμό τροποποιήσεων.

Υπό το φως των πιο πάνω, στο αναθεωρημένο κείμενο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου διαλαμβάνονται μεταξύ άλλων πρόνοιες με τις οποίες προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Περιορισμός της δυνατότητας χρήσης της αγγλικής γλώσσας σε διαδικασίες που θα διεξάγονται ενώπιον του υπό ίδρυση Εμπορικού Δικαστηρίου και του Ναυτοδικείου μόνο.
2. Διασαφήνιση αφενός ότι διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου θα περιλαμβάνει την καταχώριση αγόρευσης ή δικογράφου ή κατάθεση εγγράφου ή μαρτυρίας και αφετέρου ότι η χρήση της αγγλικής γλώσσας θα επιτρέπεται κατά τη σύνταξη δικαστικών αποφάσεων ή διαταγμάτων.
3. Δυνατότητα χρήσης της αγγλικής γλώσσας από ανώτερο αυτών δικαστήριον, όταν ενώπιόν του θα τίθενται αποφάσεις ή διατάγματα του υπό ίδρυση Εμπορικού Δικαστηρίου και Ναυτοδικείου.
4. Απάλειψη της απαίτησης για αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνόλου των βουλευτών για την ψήφιση νόμου ο οποίος θα προβλέπει τη χρήση της αγγλικής γλώσσας ενώπιον του υπό ίδρυση Εμπορικού Δικαστηρίου και Ναυτοδικείου, όπως και ανώτερο αυτών δικαστηρίου, σε διαδικασία κατά αποφάσεων των υπό συζήτηση πρωτοβάθμιων δικαστηρίων ειδικής δικαιοδοσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις πιο κάτω θέσεις:

1. Η αναπληρώτρια πρόεδρος και το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και εισηγούνται την ψήφισή του σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.
3. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ τάχθηκε κατά της ψήφισης του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, υπό το φως των πιο πάνω, υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για λήψη τελικής απόφασης επί του υπό αναφορά νομοσχεδίου στο στάδιο της συζήτησής του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Λοιπόν, να παρακαλέσω τον κ. Γεωργίου να καταρτίσει λίστα και να παρακαλέσω... Να καταρτίσει λίστα να ξεκινήσουμε. Βλέπω τον κ. Ιωάννου και να ετοιμάσουμε τη λίστα για τους υπόλοιπους ομιλητές. Παρακαλώ να υποδείξετε ποιοι, ποιες θέλουν τον λόγο, για να μπορέσει ο κ. Γεωργίου να σας καταγράψει. Βλέπω τον κ. Θεμιστοκλέους, είδα τον κ. Λεωνίδου. Ποιοι άλλοι; Ο κ. Ευσταθίου. Θα κλείσει η λίστα ομιλητών. Από το ΑΚΕΛ δε θα έχετε ομιλητή; Μάλιστα, ο κ. Πασιουριτίδης. Δημοκρατικός Συναγερμός; Ωραία. Ο κ. Τρυφωνίδης.

Ωραία, ξεκινήστε, κύριε, Ιωάννου, σας ακούμε.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Ως ΕΛΑΜ θα καταψηφίσουμε την τροποποίηση του συντάγματος. Το έχουμε αναφέρει και κατά τη διάρκεια των συζητήσεων στην επιτροπή Νομικών, ότι για λόγους αρχής τασσόμαστε ενάντια σε αυτή την αλλαγή. Είμαστε Έλληνες της Κύπρου, η γλώσσα μας είναι η Ελληνική, η πλουσιότερη γλώσσα ολόκληρου του κόσμου. Και ακόμα και στο δοτό σύνταγμα το οποίο είχαμε σε σκληρούς, σε χρόνους σκληρής αγγλοκρατίας, δε μας επιβλήθηκε κάτι παρόμοιο. Όλοι έχουν τις δικές τους εμπειρίες από δίκες. Υπήρξαν στην παρουσία μεταφραστών. Δε θεωρούμε ότι υπήρξε οποιοδήποτε πρόβλημα ή κώλυμα στη δίκη ή στη διαδικασία της και για αυτό ακριβώς τον λόγο έχουμε καταθέσει και σχετική τροπολογία αναφορικά με το νομοσχέδιο του Εμπορικού Δικαστηρίου, που θα έρθει τις επόμενες εβδομάδες, και καλούμε τα κόμματα που σήμερα θα καταψηφίσουν αυτή την τροποποίηση του συντάγματος, εάν είναι σταθεροί, να υποστηρίξουν και τη δική μας τροπολογία, όταν αυτή θα έρθει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κύριε Θεμιστοκλέους,

Στο βήμα, ωραία.

Μέχρι να έρθει ο κ. Θεμιστοκλέους, να βεβαιωθούμε ότι σημειώσαμε τους ομιλητές. Ο κ. Λεωνίδου, ο κ. Τρυφωνίδης, ο κ. Πασιουριτίδης, ο κ. Τορναρίτης και ο κ. Ευσταθίου. Έτσι; Ωραία.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Διαβάζοντας τόσο την έκθεση της επιτροπής όσο και το νομοσχέδιο, συναντούμε φράσεις του τύπου «για το συμφέρον της δικαιοσύνης», «για το καλό της Κυπριακής Δημοκρατίας», «για το καλό της ναυτιλίας».

Πρώτον, αυστηρά ομιλούντες, το άρθρο 3 του συντάγματος δεν το αγγίζουμε. Όταν απαγορεύεται σε αυτή την αίθουσα η είσοδος από την πόρτα, δεν μπορεί να επιτρέπεται από το παράθυρο. Αυτό είναι το πρώτο.

Δεύτερον, η κυπριακή ναυτιλία τα τελευταία χρόνια, που αναπτύχθηκε στον μεγάλο βαθμό που βρίσκεται σήμερα, αναπτύχθηκε, διότι στην κυπριακή δικαιοσύνη είχαμε την αγγλική γλώσσα;

Τρίτον, αν δεχτούμε τον ισχυρισμό ότι είναι για το καλό της οικονομίας, τότε πρόκειται περί κανιβαλισμού. Το καλό της οικονομίας μπορεί να επιτευχθεί με χίλιους άλλους τρόπους ανήθικους, για να αυξήσουμε τα έσοδα μας. Η αγγλική γλώσσα υπήρχε στην Κύπρο. Ένα από τα καλά που είχαν η Κυπριακή Δημοκρατία και το δοτό σύνταγμα ήταν ότι την άφησαν από το 1960 μέχρι το 1965 για πέντε χρόνια, μέχρι να αλλάξουν οι νόμοι, να μεταφραστούν στα ελληνικά και στα τουρκικά, και μετά την εξοβέλισε. Ποια η αναγκαιότητα αυτής της συνταγματικής τροποποίησης; Είναι τροποποίηση, για να διευκολύνουμε ποιους; Τον κυπριακό λαό; Τις εταιρείες; Αφού σήμερα, από ό,τι λένε οι καλοί μας συνάδελφοι οι δικηγόροι, σήμερα τα δικαστήρια της Κύπρου κάνουν αποδεκτά οποιαδήποτε έγγραφα σε οποιαδήποτε γλώσσα και οποιοδήποτε μάρτυρα σε οποιαδήποτε μητρική γλώσσα, αρκεί να είναι μεταφρασμένα στα ελληνικά. Και λέει μέσα το νομοσχέδιο, λέει η έκθεση, «ξέρετε, θα προσελκύσουμε ξένους επενδυτές». Δηλαδή να υποθέσω ότι κάποιος επενδυτής, πλοιοκτήτης μάλιστα, διεθνούς εμβέλειας, θα επιλέξουν την Κύπρο, μόνο και μόνο για την πιθανότητα, που θα μαλώσουν με κάποιον άλλο, να δικαστούν στα αγγλικά στην Κύπρο. Αυτό μας λέτε.

Παρένθεση, όταν σπαταλώ χρόνο, για να κάμνω έρευνες, με ενοχλεί, εκνευρίζομαι. Κλείνει η παρένθεση.

Οι δέκα μεγαλύτεροι εμπορικοί στόλοι παγκοσμίως είναι: Παναμάς, Λιβερία, Νήσοι Μάρσαλ, Χόνγκ-Κονγκ, Σιγκαπούρη, Μάλτα, Κίνα, Ελλάδα, Μπαχάμες, Ιαπωνία. Καμία χώρα από αυτές δεν έχει διαφορετική γλώσσα στα δικαστήρια από τη μητρική της. Υποθέτω ότι δεν έχουν την τύχη της προόδου της οποίας ετύχαμε εμείς. Ορίστε τα δέκα μεγαλύτερα νηολόγια του κόσμου. Υπάρχει κάποιος στην αίθουσα που ισχυρίζεται ότι ο Παναμάς στο Ναυτοδικείο του δικάζει στην Αγγλική; Είναι η μεγαλύτερη σημαία του κόσμου. Στα ισπανικά δικάζουν! Και όσες χώρες δικάζουν στα ναυτοδικεία τους στα αγγλικά είναι γιατί τυγχάνει η Αγγλική να είναι μία από τις μητρικές τους γλώσσες. Εδώ είναι η διάρθρωση του παγκόσμιου στόλου. Πρώτη η Ελλάδα, τριακοστή πέμπτη χώρα το Κατάρ. Από αυτές τις χώρες, τριάντα πέντε χώρες, καμία χώρα δεν άλλαξε τη γλώσσα της δικαιοσύνης της, για να ικανοποιήσει οποιοδήποτε κλάδο της οικονομίας της, αλλά η κυπριακή πατέντα, σαν τούτες που ζούμε τα τελευταία χρόνια που μας κατάρτησαν πολλές φορές, δεν κοπάζει με τίποτε. Το αν θα μας προτιμήσουν, αγαπητοί συνάδελφοι και αγαπητές συναδέλφισσες, οι ξένοι, για να εγγράψουν τις εταιρείες τους, τα πλοία τους στην Κύπρο, δεν εξαρτάται από το αν θα εισαγάγουμε την αγγλική γλώσσα στην κυπριακή δικαιοσύνη, εξαρτάται όμως, απόλυτα μάλιστα, από τρεις παράγοντες, το πολιτικό περιβάλλον, το νομικό σταθερό περιβάλλον και το περιβάλλον της φορολόγησης. Τα άλλα όλα που επικαλείται η έκθεση και το νομοσχέδιο είναι ήσσονος σημασίας και ούτε καν θα έπρεπε να αναγράφονται μέσα. Είναι προσβλητικά για τη νοημοσύνη μας δηλαδή, όχι για τίποτε άλλο.

Ξέρετε, ο κανιβαλισμός είναι ένας πολύ ωραίος τρόπος, για να πάρετε μια γερή δόση πρωτεϊνών, αλλά δυστυχώς ο κανιβαλισμός απαγορεύεται διά ροπάλου, τουλάχιστον από όλες τις πιο... Σε όλες τις φυλές πάνω από τη Σαχάρα μέχρι τον Βόρειο Πόλο απαγορεύεται διά ροπάλου ο κανιβαλισμός. Αυτό το πράγμα που πάει να γίνει σήμερα είναι κανιβαλισμός της ελληνικής γλώσσας, είναι κανιβαλισμός της δικαιοσύνης μας, δεν πρόκειται ποτέ να προσθέσει ούτε μια νέα, καινούρια υπόθεση ή ένα καινούριο πλοίο στο κυπριακό νηολόγιο και αυτοί που το κάμνουν σήμερα ας πιστέψω ότι δεν είναι ένοχοι, είναι αθώοι, όμως είναι ένα ράγισμα, είναι μια ρωγμή, για επαναφορά της αγγλικής γλώσσας στην κυπριακή δικαιοσύνη, είναι μια επαναφορά της Παλμεροκρατίας. Από εδώ θα ξεκινήσουν όλα και εδώ θα τελειώσουν όλα. Οι επόμενοι βουλευτές μετά από δέκα, είκοσι χρόνια θα βρουν άλλους λόγους, για να εισαγάγουν καινούριες τροπολογίες σε συνέχεια της σημερινής.

Τελειώνω με το εξής: Γιατί, από την ώρα που επιτρέπεται, και σήμερα, η μαρτυρία και η κατάθεση σε οποιαδήποτε γλώσσα του κόσμου στην κυπριακή δικαιοσύνη, η Βουλή αυτού του ταλαίπωρου λαού θέλει να εισαγάγει την Αγγλική γλώσσα στα έγγραφα, στα δικόγραφα και στη σύνταξη των αποφάσεων; Πραγματικά, είναι εξωφρενικό.

Και η δεύτερή μου ερώτηση είναι -πραγματικά, να είμαστε ειλικρινείς- υπάρχουν βουλευτές σε αυτή την αίθουσα που πράγματι αισθάνονται ότι με αυτή την τροπολογία θα βοηθηθεί η κυπριακή οικονομία; Αν υπάρχουν αυτοί οι βουλευτές, ότι πράγματι θα τρέξουν οι πλοιοκτήτες του κόσμου να εγγράψουν τα πλοία τους

στην Κύπρο, θα αυξηθεί το κυπριακό νηολόγιο, θα έχουμε περισσότερα έσοδα από αυτή τη μεταβολή, την καταστροφική, τότε ειλικρινά λυπούμαι πάρα πολύ!

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ, κύριε Θεμιστοκλέους.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Τρυφωνίδης.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Κατανοούμε τα επιχειρήματα και τις διαφορετικές απόψεις. Εμείς ως Δημοκρατική Παράταξη-Συνεργασία, αντιλαμβανόμενοι την αξία του νομοσχεδίου και την προσπάθεια να δοθεί αυτή η ευκαιρία και η δυνατότητα στον τόπο μας, θα υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο για εφαρμογή εκεί όπου δύναται και ζητηθεί η χρήση της αγγλικής γλώσσας στο Εμπορικό Δικαστήριο και στο Ναυτοδικείο. Πιστεύουμε ότι αυτό θα βοηθήσει σε πάρα πολλούς τομείς την κυπριακή οικονομία και σίγουρα δεν καταργούμε την ελληνική γλώσσα. Σε διαφορετική περίπτωση η αγγλική γλώσσα θα πρέπει, με βάση τα επιχειρήματα που είναι σεβαστά από τους συναδέλφους, να καταργηθεί από παντού και εντελώς. Η μητρική μας γλώσσα είναι η Ελληνική; Επίσημες γλώσσες της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι η Ελληνική και η Τουρκική και έτσι θα παραμείνει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Κύριε Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, το οποίο βεβαίως ξέρουμε όλοι πώς επιβλήθηκε, είναι η βάση πάνω στην οποία κτίστηκε η Κυπριακή Δημοκρατία και θα πρέπει να το σεβόμαστε περισσότερο και από την κόρη οφθαλμού μας.

Το σύνταγμα αυτό καθορίζει τον χαρακτήρα του πολιτεύματος της Κύπρου σε δύο άρθρα. Είναι το άρθρο 1 και το άρθρο 3. Το άρθρο 3 αφορά τον περί των Επισήμων Γλωσσών της Δημοκρατίας Νόμο. Επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας είναι η Τουρκική και η Ελληνική. Το συγκεκριμένο οικοδόμημα πάνω στο οποίο βασιζόμαστε ως Κυπριακή Δημοκρατία περιέχει επιμέρους διατάξεις, τις οποίες αξίζει τον κόπο να τις αναφέρουμε. Η παράγραφος 1 αναφέρει ότι οι επίσημες γλώσσες είναι η Ελληνική και η Τουρκική και η παράγραφος 4 του συντάγματος του άρθρου 3 του συντάγματος ομιλεί για διαδικασίες επί δικαστηρίων.

Προσέξτε και αυτή είναι η μεγάλη διαφορά με βάση την οποία είμαστε αντίθετοι με την τροποποίηση. Εκεί όπου δικάζονται Έλληνες πολίτες, Κύπριοι Έλληνες με βάση το σύνταγμα, εκεί χρησιμοποιείται η ελληνική γλώσσα. Εκεί που δικάζουν τα δικαστήριά μας Τούρκους πολίτες, εκεί χρησιμοποιείται με βάση συνταγματική διάταξη η τουρκική γλώσσα. Εκεί όπου οι διάδικοι προέρχονται από δύο διαφορετικές κοινότητες, εκεί χρειάζεται να γίνει η διαδικασία και στις δύο γλώσσες. Και πώς γίνεται στις δύο γλώσσες; Καταθέτει ο Έλληνας στην Ελληνική προφανώς, εκτός αν ξέρει τούρκικα, και μεταφράζεται ταυτόχρονα, όπως γίνεται στις δίκες στην Τουρκική και κατά το αντίστροφο. Αυτό γινόταν, αυτό προβλέπεται, αυτό πρέπει να γίνεται. Καμία άλλη απολύτως ρύθμιση δεν περιλαμβάνει το άρθρο 3 του συντάγματος. Και αυτή είναι η μεγάλη διαφορά στο παρόν ζήτημα που συζητούμε. Δηλαδή, κατά παράβαση της αρχής σύμφωνα με την οποία εκεί όπου το σύνταγμα δεν απαγορεύει, εκεί χρειάζεται νομοθέτημα, εμείς προχωρούμε και λέμε: «Παρά το γεγονός ότι το σύνταγμα δεν απαγορεύει σε μη Έλληνες και Τούρκους να χρησιμοποιούν οποιαδήποτε γλώσσα, εμείς θέλουμε να τροποποιήσουμε το σύνταγμά μας.»

Στη διεθνή ζωή, νομική, πολιτική και εμπορική, έχουν καθιερωθεί κάποιες αρχές. Μια αρχή είναι η ρήτρα διεθνούς δικαιοδοσίας ή δικαιοδοσίας όπου δύο άτομα, δύο οργανισμοί συμφωνούν μεταξύ τους ότι, σε περίπτωση που υπάρξει διαφορά μεταξύ μας, θα μας δικάσει το δικαστήριο του Παρισιού, του Λονδίνου, της Σιγκαπούρης και τώρα της Κύπρου. Να πιστέψουμε ότι θα μας εμπιστευτούν. Μακάρι να μας εμπιστευτούν!

Αποφασίζουν λοιπόν δύο οντότητες να δικαστούν στο Εμποροδικείο και, για να ξεκαθαρίσουμε, το Εμποροδικείο, αυτό το οποίο θα δημιουργηθεί, αφορά απαιτήσεις πέραν των €2 εκατομ., άρα δεν αφορά τον λαό, αφορά τους συγκεκριμένους οικονομικούς γίγαντες και αντίστοιχα το Ναυτοδικείο. Συμφωνούμε λοιπόν να μας δικάσει το κυπριακό δικαστήριο και συμφωνούμε σε αυτή την περίπτωση ότι θα μας δικάσει στην Αγγλική, στη Γαλλική. Μπορεί να γίνει χωρίς κατ' ανάγκη να τροποποιηθεί το σύνταγμα, διότι δεν είμαστε ούτε Έλληνες της Κύπρου ούτε Τούρκοι της Κύπρου. Είμαστε ένας Γάλλος και ένας Ισπανός, ένας Εγγλέζος τζιαι ένας Αμερικανός. Υπάρχει, επαναλαμβάνω, η αρχή, όταν δεν απαιτείται συνταγματική μεταρρύθμιση και

τροποποίηση, δεν την κάμνουμε. Στην Κύπρο φτάσαμε ακριβώς στο αντίθετο. Τροποποιούμε το σύνταγμα, για να συνάδει το σύνταγμα με τον νόμο, ενώ έν' το αντίστροφο που έπρεπε να υπάρχει.

Έχοντας αυτά υπόψη, λέω το εξής: Η συνταγματική τροποποίηση είναι περιττή και αχρείαστη, αλλά και επικίνδυνη. Επαναλαμβάνω ότι τροποποιούμε ελαφρά τη καρδία μία διάταξη πάνω στην οποία είναι οικοδομημένο το πολιτικό σύστημα της Κύπρου, η βάση της Κύπρου, που είναι ο δικαιοταξισμός. Τροποποιούμε το άρθρο 3, γιατί πρέπει να δημιουργήσουμε, λέει, δύο δικαστήρια που αφορούν ξένους. Γιατί, αν αφορούσαν Κύπριους, δε θα μπορούσαμε. Ακόμα και να περάσει η συνταγματική τροποποίηση, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί, δεν μπορεί να αποφασίσουν δύο Έλληνες ότι θα δικάσουν στα αγγλικά, διότι απαγορεύεται από το άρθρο 3 του συντάγματος. Όπως δεν μπορούμε να απαγορεύσουμε σε οποιονδήποτε να δικαστεί στη γλώσσα που ο ίδιος επιθυμεί. Επομένως, επικίνδυνη και περιττή. Περιττή, διότι δε χρειάζεται, προκειμένου περί των ξένων να έρθουν να δικάσουν στην Κύπρο, τροποποίηση του συντάγματός μας.

Στην Κύπρο, το 1989, ψηφίστηκε ο περί Επισήμων Γλωσσών της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος που έλεγε ότι κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 του περί Επισήμων Γλωσσών Νόμου οι διαδικασίες στα δικαστήρια γίνονται στα ελληνικά και στα τουρκικά. Σταματούν τα αγγλικά που παρεισέφρησαν με τη νομοθεσία του 1965. Αυτός ο νόμος λέει στο άρθρο 5 ότι οποιαδήποτε έγγραφα είναι συνταγμένα στην Αγγλική ή σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα είναι δεκτά στο δικαστήριο. Υπάρχει ένα χρονικό όριο· όποια έχουν συνταχθεί πριν το 1989. Άρα, με μία τροποποίηση του περί Επισήμων Γλωσσών της Δημοκρατίας Νόμου -να απαλειφθεί το «1989», να το αφήσουμε στο διηνεκές- λύεται το θέμα και δεν τροποποιούμε το σύνταγμα και δεν μπαίνουμε σε ατραπούς και δε δίνουμε λαβή στους απέναντι, στον Ερντογάν, ότι καταργήσαμε και ότι δε θέλουμε την τουρκική κοινότητα.

Αυτά πρέπει να έχουμε υπόψη μας, είναι περιττή η τροποποίηση, είναι αχρείαστη η τροποποίηση, γιατί ακριβώς τίποτε δεν απαγορεύει σε νόμο ή με νόμο να καθορίζεται διαδικασία πέραν της Ελληνικής και της Τουρκικής. Οι υποστηρικτές του νομοσχεδίου, που δε θα υπαινιχθώ ότι το κάμνουν εκ του πονηρού, έχουν την αντίληψή τους, έχουν τη θέση τους, -σεβαστή, πλην όμως διαφωνούμε νομικώς- λένε: «Μα, σε αυτού του είδους τα δικαστήρια η αγγλική γλώσσα χρησιμοποιείται και στη Γαλλία, στο Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο». Να μην πούμε τι σημαίνει η διαφορά Διαιτητικού Δικαστηρίου, αλλά εκεί δεν τροποποίησαν οι Γάλλοι το σύνταγμά τους. Το εφέραν με νόμο, όπως προτείνουμε εμείς να έρθει με νόμο. Στο Παρίσι γίνεται διαδικασία στα αγγλικά, διότι ο νόμος το επιτρέπει. Εν αλλάξαν οι Γάλλοι το σύνταγμά τους, ξαφνικά να βάλουν την Αγγλική από την πίσω πόρτα, που είναι μεγάλη, είναι τεράστια η διαφορά αυτή. Επομένως, με μια απλή τροποποίηση του άρθρου 5 του περί Επισήμων Γλωσσών της Δημοκρατίας Νόμου είναι δυνατή η παρουσίαση και η λήψη μαρτυρίας και η διαδικασία και σε άλλες γλώσσες, χωρίς να επηρεάζεται η συνταγματική προστασία της ελληνικής, αλλά και της τουρκικής γλώσσας, χωρίς να μπαίνουμε σε επικίνδυνες ατραπούς.

Και τελειώνω υπενθυμίζοντας ότι, ναι, είναι επικίνδυνο και για έναν άλλο λόγο να προχωρήσουμε στην τροποποίηση του συντάγματος, διότι, με την απάλειψη της απαίτησης για πλειοψηφία δύο τρίτων, στο μέλλον -αυτό το οποίο έχει πει και ο κ. Θεμιστοκλέους- πιθανόν μια άλλη Βουλή, με διαφορετική σύνθεση, με διαφορετικές ατζέντες, να προχωρήσει και σε ακόμα χειρότερα. Μπορεί να καταργήσει και την Τουρκική ή μπορεί να καταργήσει την Ελληνική και ποιος μας σώζει πλέον. Επομένως, επειδή ακριβώς οι στόχοι αυτής της νομοθεσίας, αυτού του νομοσχεδίου επιτυγχάνονται με την τροποποίηση νόμου και όχι με την τροποποίηση του συντάγματος, σαφέστατα και για πολιτικούς, νομικούς λόγους και για να μην περάσει και η ευχή του Στορς, του κυβερνήτη παλαιότερα της Αγγλίας, «Αν θέλετε να καταργήσετε και τους Τούρκους και τους Έλληνες στην Κύπρο, καταργήστε τους τη γλώσσα τους και να τους δικάζουμε και να τους εκπαιδεύουμε στα αγγλικά», γι' αυτό τον λόγο θα πρέπει να καταψηφιστεί το νομοσχέδιο περί τροποποίησης του συντάγματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Ευσταθίου.

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν ξεκινήσω την κύρια τοποθέτησή μου, θα ήθελα να επισημάνω δύο πράγματα. Πρώτον, επειδή γίνεται μεγάλη αναφορά στο δοτό σύνταγμα, έτσι, για να είμαστε σωστοί απέναντι στην ιστορία αυτής της Δημοκρατίας που υπηρετούμε και είμαστε μέλη, είκοσι φορές η Βουλή έχει τροποποιήσει το σύνταγμα και έχει κάνει είκοσι και περισσότερες τροποποιήσεις σε αυτό το σύνταγμα. Δοτό, δοτό 'πού τη μια, αλλά τροποποιήσεις έγιναν αρκετές. Άρα, έχουμε δημιουργήσει ένα σύνταγμα το οποίο ανά πάσα στιγμή επιχειρούμε να το αλλάζουμε και βρήκαμε τον έξυπνο τρόπο, τον γνωστό, για να μην επεκταθώ περισσότερο για εθνικούς λόγους.

Δεύτερον, πολύ σωστά έχει γίνει αναφορά από τους συναδέλφους ότι υπάρχει ο κίνδυνος να δημιουργηθούν ζητήματα από μια άλλη Βουλή, από άλλους βουλευτές, οι οποίοι μπορεί να μεταφέρουν και να εμβολιάσουν με νέες ιδέες το σύνταγμα και ιδιαίτερα πάνω στη γλώσσα.

Είναι η άποψή μου και θα την πω έτσι πολύ απλά: Ου γαρ βλέπουν τι ποιούσι!

Κυρία Πρόεδρε,

Συζητάμε σήμερα αυτό το νομοσχέδιο που επιχειρεί να τροποποιήσει το σύνταγμα με, σκοπό, όταν δημιουργηθούν το Ναυτικό και το Εμπορικό Δικαστήριο, να παρέχεται και η δυνατότητα -για να είμαι ακριβής- διεξαγωγής της δικαστικής διαδικασίας και στα αγγλικά. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αυτή η αλλαγή ενδεχομένως να αποτελέσει το έναυσμα για προσέλκυση ξένων επιχειρηματιών με σκοπό την επίλυση των εμπορικών και ναυτικών διαφορών τους στην Κυπριακή Δημοκρατία. Να συμβάλει δηλαδή στη δημιουργία μιας προσδοκώμενης βιομηχανίας με στόχο την οικονομική ενίσχυση του κράτους. Αυτό το επιχείρημα ενισχύεται και από τις κλίμακες των απαιτήσεων οι οποίες δε θα είναι μικρότερες των €2 εκατομ. Μόνο τέτοιας έκτασης υποθέσεις θα εκδικάζονται απ' αυτά τα δικαστήρια. Όπως μας εξηγήθηκε ακόμα, για τη λειτουργία και καθιέρωση αυτών των δικαστηρίων θα προσληφθούν ακόμα και ξένοι δικαστές με ειδικές γνώσεις και ειδικές απολαβές, ούτως ώστε να έχουμε δικαστήρια -παρ' όλο που θα είναι πρωτόδικα- για μια ειδική ελίτ δικαστών, διαδίκων και υποθέσεων.

Όπως όλοι γνωρίζουμε, το άρθρο 3.1 του συντάγματος καθορίζει ως επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας την Ελληνική και την Τουρκική. Όπως όλοι επίσης γνωρίζουμε, κατά τη συνομολόγηση των συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου, όπου συντάχθηκε και το σύνταγμα, ήταν παρόντες και οι Άγγλοι, οι οποίοι αποδέχτηκαν την καθιέρωση των δύο γλωσσών ως μόνων επίσημων γλωσσών.

Η Κυπριακή Δημοκρατία στη συνέχεια σταδιακά εφάρμοσε αυτή την πρόνοια του συντάγματος για τη γλώσσα σε όλες τις εκφάνσεις λειτουργίας του κράτους, περιλαμβανομένης και της δικαστικής εξουσίας, η οποία μέχρι το 1980 ασκούσε τις λειτουργίες της στα αγγλικά. Είναι γνωστοί οι αγώνες όλων των δικηγόρων της εποχής εκείνης, οι οποίοι διεκδίκησαν την εφαρμογή της συνταγματικής πρόνοιας και στα δικαστήρια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Είναι επίσης γεγονός ότι αρκετοί απόφοιτοι αγγλικών πανεπιστημίων της νομικής επιθυμούν τη διατήρηση της αγγλικής γλώσσας. Πολλοί από εμάς γνωρίζουν αρκετά ευτράπελα που σημειώνονταν στα δικαστήρια, όταν διάδικοι ήταν Ελληνοκύπριοι που δε γνώριζαν αγγλικά και αναγκάζονταν να παρακολουθούν την όλη διαδικασία στα αγγλικά. Δηλαδή να μην καταλαβαίνουν τίποτα απ' όσα διαδραματίζονται στο δικαστήριο. Αυτό ήταν το κράτος δικαίου της Κυπριακής Δημοκρατίας! Να μην καταλαβαίνει κανένας για τα δικαιώματά του ούτε αν θίγονται ούτε αν εξυπηρετούνται! Σε αυτές τις περιπτώσεις αντιλαμβάνεστε την ποιότητα της δημοκρατίας και τη διασφάλιση ασφαλώς των δικαιωμάτων των πολιτών!

Όπως επίσης γνωρίζουμε και γνωρίζουν ιδιαίτερα οι συνάδελφοι δικηγόροι, το ότι οι δικαστές στην Κύπρο... Ένεκα του ότι, με τις αποφάσεις που λαμβάνονται, ειδικά στον δεύτερο βαθμό δικαιοδοσίας, δημιουργείται, παράγεται δίκαιο, αυτό το δίκαιο θα μας το παράγουν οι ξένοι, δε θα το παράγουν οι Ελληνοκύπριοι ή οι Τουρκοκύπριοι, θα έλεγα, συμπατριώτες μας. Θα είναι κάποιιοι ξένοι οι οποίοι θα δικάζουν, γιατί αυτά θα είναι τα οικονομικά συμφέροντα, αυτά είναι οι διαφορές, και θα υπάρχει ένας άλλος τρόπος αντιμετώπισης γενικότερα της λειτουργίας του δικαίου. Και εν πάση περιπτώσει φαντάζεστε να έρθουν αυτοί οι ξένοι ή, όπως το θέλει η εισήγηση, να αλλάξει το σύνταγμα, αυτοί οι δικαστές δεν πρέπει να δικάζουν με βάση το κυπριακό δίκαιο;

Άρα, γιατί ενοχλεί το θέμα της γλώσσας; Το σημαντικό είναι οι αποφάσεις που θα λαμβάνονται. Δεν είναι το μέσο αλλά η ουσία. Και εδώ έπρεπε να σταθούμε, να κάνουμε ένα δικαστήριο ισχυρό, το οποίο να λαμβάνει αποφάσεις οι οποίες να είναι αποδεκτές και αναγνωρισμένες, για να μπορεί να αποκτήσει αίγλη στον διεθνή παράγοντα. Όχι απλώς επειδή θα μιλούν μία άλλη γλώσσα.

Ως εκ τούτου, κυρία Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, οφείλουμε όλοι να προβληματιστούμε σχετικά με τις εξαιρέσεις και την ιδιαίτερη μεταχείριση των φορέων των δικαστηρίων, αλλά και τα προβλήματα που θα δημιουργηθούν ένεκα της συμμετοχής και ξένων δικαστών που θα εισχωρήσουν στο δικαστικό μας σύστημα, το οποίο άρχισε, τα τελευταία χρόνια τουλάχιστον, να αποκρυσταλλώνεται με σαφήνεια και ευκρίνεια. Επομένως, οποιαδήποτε παρέμβαση θα αρχίσει πάλι να αλλοιώνει αυτό τον χαρακτήρα του κυπριακού δικαίου, που επιχειρούμε με τις νομοθεσίες μας, με το νέο δίκαιο να δημιουργήσουμε ως κυπριακό κράτος.

Οφείλουμε επίσης σε αυτό το σημείο να επισημάνουμε ακόμα έναν προβληματισμό, που αφορά ακριβώς την πραγματική βούληση του συνταγματικού νομοθέτη και το ίδιο το άρθρο 3 συνολικά. Αυτή τη στιγμή έγινε αναφορά και από τον συνάδελφο τον κ. Κωστή Ευσταθίου, που συμφωνώ απόλυτα με την ερμηνεία που έχει αναλύσει προηγουμένως της συνταγματικής αυτής διάταξης, οφείλω όμως να προσθέσω δυο-τρία πράγματα: Θεωρώ ότι η ερμηνεία που έχει δοθεί είναι αποσπασματική από πλευράς της κυβέρνησης, από πλευράς του καταθέτη του νομοσχεδίου, γιατί αναφέρεται μόνο στην παράγραφο 4, την εξειδικεύει και ξεχνά ότι, πριν να φτάσουμε στην παράγραφο 4, έχουν προηγηθεί τρεις άλλες, που είναι αυτές που καθορίζουν την ουσία, και ιδιαίτερα το 3.1, το οποίο καθορίζει τις επίσημες γλώσσες, που είναι θεμελιώδες άρθρο. Οι

άλλες οι παράγραφοι αναφέρονται στη διαδικασία και η γλώσσα έχει ήδη καθοριστεί από την 1. Άρα, δεν πρέπει να πάμε τώρα να σκεφτούμε ότι, α, υπάρχουν εξαιρέσεις στα παρακάτω. Δεν υπάρχει καμία εξαίρεση, διότι το 3.1 καθορίζει την αποκλειστικότητα. Και επισημαίνω -και να το θυμάστε- ότι, αν περάσει η συνταγματική αλλαγή, η τροποποίηση, οι πρώτες υποθέσεις θα πέσουν λόγω αντισυνταγματικότητας.

Απλώς, να το λάβουν υπόψη όσοι επιμένουν σε αυτή τη συζήτηση. Ο χρόνος θα δείξει. Όμως, ανεξάρτητα από τις νομικές μας επιφυλάξεις, είναι καθήκον μας και ως Ελληνοκυπρίων και ως Ελληνοκύπριων βουλευτών, οι οποίοι αγωνιστήκαμε να διατηρήσουμε τόσα χρόνια στους αιώνες την ελληνικότητά μας στο νησί αυτό, να σταματήσουμε επιτέλους να ανευρίσκουμε τρόπους και εργαλεία που να διαβρώνουν και να δημιουργούν ρήγματα στη συνέχιση της ελληνικής γλώσσας για χάρη των οικονομικών οφελών.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η διατήρηση της ελληνικότητάς μας σε αυτό το νησί επιτεύχθηκε χάρη στην ενότητα της πνευματικής μας παράδοσης. Η ελληνική γλώσσα, η οποία αποτελούσε το μέσο έκφρασης αυτών των παραδόσεων, αποτέλεσε την πιο πειστική μαρτυρία για την ιστορική και πολιτιστική επιβίωση του ελληνισμού, παρά τις κατακτήσεις και ανακατατάξεις που σημειώθηκαν στο πέρασμα του χρόνου. Τόσο η γλώσσα όσο και άλλα στοιχεία μαρτυρούν το ξεχωριστό εθνικό παρελθόν μας, που αποτέλεσε συγχρόνως την αποφασιστική συνιστώσα για τη διαμόρφωση του αισθήματος της ιστορικής μας ταυτότητας.

Η επιδιωκόμενη τροποποίηση, κατά την άποψή μου, βρίσκεται σε αντίθεση με όλα όσα για μας αποτελούν βασικές προϋποθέσεις συνέχισης της ελληνικότητας και δεν ανταποκρίνεται στην πραγματική θέληση του λαού. Η πρόταση αυτή αποτελεί για μας σταδιακή διάβρωση της ιστορίας και της ταυτότητας του λαού μας. Γι' αυτό τον λόγο δεν μπορώ προσωπικά να στηρίξω την τροποποίηση του συντάγματος και την εισαγωγή, έστω και με αυτό τον τρόπο, της Αγγλικής στις επίσημες γλώσσες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Θέλω να αναφέρω, κυρία Πρόεδρε, ότι η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος θα τοποθετηθεί κατά βούληση.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ, κύριε Λεωνίδου.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Πασιουρτίδης, προτελευταίος ομιλητής, και τελευταίος ομιλητής ο κ. Τορναρίτης.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΣΙΟΥΡΤΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επιτρέψτε μου να ξεκινήσω λέγοντας ότι η δημιουργία Εμπορικού Δικαστηρίου και Ναυτοδικείου, υπό τη μορφή που προβλέπονται στα τελικά νομοσχέδια που έχουμε ενώπιόν μας, συζητείται εδώ και αρκετό καιρό και καταφέραμε μέσα από τη συζήτηση στην επιτροπή Νομικών, τόσο εμείς, ως κόμμα, όσο και άλλα κόμματα και άλλοι συνάδελφοι, να επιφέρουμε τέτοιες βελτιώσεις, που θεωρούμε ότι θα μπορέσουν να συμβάλουν και στην αποσυμφόρηση των δικαστηρίων, αλλά και στην εξειδικευμένη εκδίκαση συγκεκριμένης μορφής υποθέσεων, όπως είναι οι εμπορικές διαφορές άνω των €2 εκατομ. και οι ναυτικές υποθέσεις.

Λέγοντας αυτό, να πάμε στο θέμα της τροποποίησης του συντάγματος. Ξεκαθαρίζουμε ότι δεν καταργείται η ελληνική γλώσσα από επίσημη γλώσσα των δικαστηρίων. Αυτό το οποίο εισάγεται είναι η δυνατότητα -η δυνατότητα- των δικαστών του Εμπορικού Δικαστηρίου και του Ναυτοδικείου, αν θεωρήσουν ότι είναι προς το συμφέρον της δικαιοσύνης, πρώτη προϋπόθεση, και αν το ζητήσει ένας εκ των διαδίκων, να επιτρέψουν η διεξαγωγή της διαδικασίας και τα δικάγραφα να είναι στην αγγλική γλώσσα.

Άρα, αυτά που ακούγονται περί κατάργησης της ελληνικής γλώσσας από τα δικαστήρια δεν υφίστανται. Απαιτείται να υπάρχουν δύο προϋποθέσεις, εάν και εφόσον κρίνει το δικαστήριο. Όπως δεν υφίσταται και ο κίνδυνος διορισμού ξένων δικαστών, διότι τα νομοσχέδια προβλέπουν ότι κάποιος, για να διοριστεί δικαστής του Εμπορικού Δικαστηρίου ή του Ναυτοδικείου, πρέπει να έχει τα προσόντα που έχει, για να διοριστεί πρόεδρος του επαρχιακού δικαστηρίου. Άρα, με το ίδιο σκεπτικό σήμερα οποιοσδήποτε ξένος μπορεί να διοριστεί πρόεδρος επαρχιακού δικαστηρίου.

Τι σκοπεί αυτό που προσπαθούμε να περάσουμε; Δε θα διαλέξει κανένας το Εμπορικό Δικαστήριο της Κύπρου, μόνο επειδή δύναται να χρησιμοποιηθεί η αγγλική γλώσσα, αλλά θα το διαλέξει και γι' αυτό, διότι υπάρχουν μεγάλες εταιρείες κολοσσοί και μεγάλες συμφωνίες διεθνείς άνω των €2 εκατομ. που έχουν μέσα ρήτρες διαιτησίας. Τι είναι αυτές οι ρήτρες διαιτησίας; Για σκοπούς αντικειμενικής αμεροληψίας, αν δε θέλουν μια εταιρεία από την Αγγλία και μία από τη Γαλλία να πάνε σε μία από τις δύο χώρες, διαλέγουν μία άλλη χώρα. Ε, με τούτο τον τρόπο θεωρούμε ότι θα μπορέσουμε και εμείς να τις ωθήσουμε στο να διαλέγουν να

βάζουν ρήτρα διαιτησίας, για να χρησιμοποιούν τα κυπριακά δικαστήρια. Δε λέμε ότι αυτό θα μας γεμίσει με επενδύσεις ή με υποθέσεις, αλλά δε δημιουργεί κίνδυνο να χάσουμε την ελληνικότητά μας. Και σας μιλά ένας απόφοιτος ελληνικού πανεπιστημίου και ελληνικού δημόσιου σχολείου! Κανένας δεν είπε από εδώ ότι δε θέλουμε τη χρήση της ελληνικής γλώσσας. Αλλά από την άλλη, αν υπάρχει δυνατότητα και αν εμπιστευόμαστε τους δικαστές ότι θα αποφασίσουν, εάν και εφόσον κρίνουν ότι είναι προς το συμφέρον της δικαιοσύνης, γιατί να το φοβόμαστε;

Το Εμπορικό Δικαστήριο θα δικάζει υποθέσεις πέραν των €2 εκατομ. και που δεν αφορούν τραπεζικές και χρηματοπιστωτικές διαφορές, κάτι το οποίο ζητήσαμε ως κόμμα ξεκάθαρα να εξαιρεθεί. Άρα, κανένας Κύπριος φορολογούμενος πολίτης που μπορεί να θεωρηθεί ασθενέστερος των μεγάλων συμφερόντων δεν κινδυνεύει από αυτή την τροποποίηση, αν και εφόσον θα επέλθει.

Εμείς, ως ΑΚΕΛ, θα στηρίξουμε την τροποποίηση του συντάγματος και μέσα από τη συζήτηση στην επιτροπή και τις βελτιώσεις που επιφέραμε θεωρούμε ότι είναι ένα βήμα, ούτως ώστε να εκσυγχρονιστεί αυτός ο τομέας της δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πασιουρτίδη.

Κύριε Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι αλήθεια ότι μέσα στο πλέγμα των συζητήσεων που γίνονται στην επιτροπή Νομικών για εκσυγχρονισμό, για αναθεώρηση της δικαιοσύνης στην Κύπρο, εντάσσονται και τα δυο δικαστήρια που έχουμε σήμερα μπροστά μας, στη συζήτηση δηλαδή για την αναθεώρηση του συντάγματος. Επίσης, είναι αλήθεια ότι εξετάσαμε τον τρόπο, εάν υπήρχε, να τροποποιήσουμε τη νομοθεσία και όχι το σύνταγμα, μία εισήγηση που έχει καταθέσει ο κ. Κωστής Ευσταθίου στην επιτροπή. Η Γενική Εισαγγελία, μετά που ερεύνησε το θέμα, μας είπε ότι δεν μπορεί να γίνει κάτι παρόμοιο. Ζητήσαμε πρόσθετες νομικές απόψεις, οι οποίες επιβεβαίωσαν αυτά που μας είπε η Γενική Εισαγγελία.

Μπροστά μου σήμερα έχω αντιμετωπίσει ουσιαστικά δύο απόψεις: η μια είναι η άποψη του Κωστή Ευσταθίου, που λέει να αναθεωρήσουμε τον νόμο και να εισαγάγουμε και την αγγλική γλώσσα, και κάποιες άλλες απόψεις που διαβλέπουν και κίνδυνο αλλοίωσης της ελληνικότητας ίσως του νησιού. Ξέρετε, τούτη η συζήτηση με παραπέμπει χρόνια πίσω: Πρώτα, όταν εμέλλετο να γεννηθεί και να δημιουργηθεί το Πανεπιστήμιο Κύπρου και μετά, θυμάμαι, όταν ήμουν πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας της Βουλής και συζητούσαμε την ίδρυση των ιδιωτικών πανεπιστημίων στην Κύπρο, σε εξήντα τέσσερις συνεδρίες, κάποιιο έβαζαν έτσι στο τραπέζι και στον δημόσιο διάλογο τον μεγάλο κίνδυνο -προσέξτε- αλλοίωσης της ελληνικής γλώσσας!

Τα ιδιωτικά πανεπιστήμια είναι εδώ, παράγουν μόρφωση, διευρύνουν την ακαδημαϊκή κοινότητα στον τόπο μας, διευρύνουν τη γνώση, έχουν μεγάλη προσφορά στο ΑΕΠ και μπορούν να έχουν ακόμη μεγαλύτερη, αν δώσουμε σε τούτα ένα ειδικό βάρος, και δόξα τω Θεώ η ελληνική γλώσσα είναι εδώ!

Βεβαίως, αν με ρωτάτε, πρέπει να σας πω τι πρέπει να γίνει. Να υπάρξουν ειδικά προγράμματα στην πρωτοβάθμια ειδικότερα εκπαίδευση, για να στηρίξουμε τα παιδιά μας όσον αφορά την ελληνική γλώσσα. Αλλά το συγκεκριμένο νομοθέτημα που έχουμε μπροστά μας δεν έχει καμία, πιστέψτε με, σχέση είτε με την ελληνική γλώσσα είτε με την ιστορία των Ελλήνων από τα βάθη των αιώνων μέχρι σήμερα.

Πρέπει να πω, αγαπητοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι, μετά την απόφαση για το Brexit, το 2018 και η Γαλλία και η Ολλανδία και η Γερμανία εισήγαγαν άμεσα τον θεσμό του Εμπορικού Δικαστηρίου με την αγγλική γλώσσα. Για ποιο άραγε λόγο αποφάσισε ειδικότερα η Γαλλία, η οποία είναι περήφανη και μπράβο της, γιατί και εμείς είμαστε περήφανοι για την ελληνική μας γλώσσα και την ελληνική μας καταγωγή, γιατί άραγε η Γαλλία, η Γερμανία, η Ολλανδία αποφάσισαν άρον άρον να εντάξουν την αγγλική γλώσσα στα δικαιοδοτικά, τούτα τα δύο δικαστήρια; Πρέπει να πω επίσης ότι ήδη νοικοιάζονται οι χώροι, αγοράστηκε η υλικοτεχνική υποδομή, ο Κύπριος φορολογούμενος πολίτης πληρώνει. Πρέπει επίσης να προσθέσω ότι, αν δεν υπάρξει και το δικαίωμα χρήσης, προσέξτε, και της αγγλικής γλώσσας, όχι της αγγλικής γλώσσας, και της αγγλικής γλώσσας στο Ναυτοδικείο και στο Εμπορικό Δικαστήριο, άμα αιτηθεί ένας εκ των διαδίκων και άμα αποφασίσει ο δικαστής... Άρα, υπάρχουν πολλές ασφαλιστικές δικλίδες. Και ακούστηκε και προηγουμένα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι στο Εμπορικό Δικαστήριο θα αναφερόμαστε σε διαφορές πέραν των €2 εκατομ. Στο Ναυτοδικείο δε πρέπει να σας πω -και γνωρίζετε πολύ καλά- ότι η Κύπρος έτσι... Και η κυπριακή σημαία είναι δυνατή, μας ζητήθηκε από πολλές κυπριακής ιδιοκτησίας ναυτιλιακές εταιρείες.

Μέσα σε έναν κόσμο που, έτσι, ταραζεται συθέμελα τους τελευταίους μήνες και είναι αμφίβολο το μέλλον, το εγγύς μέλλον, το απώτερο μέλλον, που όλα τα κράτη ζητούν να βρουν σανίδα οικονομικής στήριξης, δε θα πω ευρωστίας, γιατί πού να την εύρουν, έχω την εντύπωση ότι τούτη η πράξη σήμερα είναι και εθνική

πράξη, γιατί την ώρα που στηρίζεις τον τόπο σου, την ώρα που διευρύνεις, έτσι, τη δικαιοδοσία των κυπριακών δικαστηρίων, ούτως ώστε να κατορθώσουν να προσελκύσουν εύρωστους διαδίκους, προσφέρεις και δυναμώνεις τον κρατικό κορβανά.

Άρα, κλείνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα σας πω ότι υπήρξε ένας εποικοδομητικός διάλογος. Σεβόμαστε απόλυτα τις απόψεις όλων. Δεν έγκειται και δεν ηγέρθη ποτέ θέμα, έτσι, κανένα άλλο θέμα πέραν της νομικής άποψης του καθενός από εμάς.

Σας ευχαριστώ όλους για την προσφορά σας και τις τοποθετήσεις σας στην επιτροπή -και αναφέρομαι στα μέλη της επιτροπής- και είμαι σίγουρος ότι, αν προχωρήσουμε με τον ίδιο ζήλο, θα καταφέρουμε να πετύχουμε και το μέγιστο, που είναι η αναθεώρηση των ανώτατων βαθμίδων της δικαιοσύνης μας.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ, κύριε Τορνάριτη. Βλέπω τον κ. Θεμιστοκλέους. Θέλει να δευτερολογήσει; Υπάρχει κάποιος άλλος που θέλει; Και ο κ. Ευσταθίου.

Να ξεκινήσουμε με εσάς, κύριε Θεμιστοκλέους, και στη συνέχεια ο κ. Ευσταθίου.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Ησυχία παρακαλώ!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Όντας πρώτη φορά βουλευτής το 2006 μέχρι και σήμερα και ανακαλώντας στη μνήμη μου θαρραλέες πλουσιοπάροχες υποσχέσεις, που κατά καιρούς εδόθησαν, για να δημιουργηθούν διάφοροι οργανισμοί, οφείλω σήμερα να πω ότι θλίβομαι. Θυμούμαι, όταν εδημιουργήτουν το Ινστιτούτο Κύπρου, το τι λεγόταν είναι ότι από τα πέρατα της οικουμένης 2 500 φοιτητές πλούσιοι, ζάμπλουτοι θα ερχόντουσαν στην Κύπρο, για να συνεχίσουν τη μόρφωσή τους! Αποτέλεσμα: Δεν επάτησεν ούτε ένας!

Θυμούμαι τις εξαγγελίες αυτών που εδημιούργησαν τη Hellas Jet. Θυμούμαι τις εξαγγελίες των δύο τραπεζών, όταν επεκτεινόταν στην Ελλάδα, στην Τρανσυλβανία και στη Ρωσία. Θυμούμαι τις εξαγγελίες για τη Cyprus Airways. Θυμούμαι πολλές εξαγγελίες που ξεκίνησαν με τα καλύτερα συνθήματα, με τις καλύτερες προϋποθέσεις, τους καλύτερους οιωνούς και στο τέλος είχαν μετατραπεί σε καρκινώματα στο σώμα της κυπριακής δικαιοσύνης, της κυπριακής οικονομίας, του κυπριακού λαού. Αυτά μου θύμισε ο κ. Τορνάριτης, ακούγοντάς τον. Και να του θυμίσω ότι οι ίδιοι που ήταν τότε στην ίδρυση του Πανεπιστημίου Κύπρου υπέρ της αγγλικής γλώσσας, οι ίδιοι κύκλοι, ήταν οι ίδιοι κύκλοι που εισήγαγαν την Αγγλική στα προπτυχιακά προγράμματα, είναι οι ίδιοι κύκλοι που θέλουν σήμερα την τροποποίηση του συντάγματος, αυτή που πάμε να κάνουμε τώρα, τάχα για να προσελκύσουμε επενδυτές.

Αυτή τη νοοτροπία αυτού του λαού να μην καταλαβαίνει, να μη μαθαίνει από τις μεγάλες καταστροφές και τις μεγάλες δυστυχίες του, αυτή τη νοοτροπία θα την πληρώνουμε, μέχρι να βάλουμε μυαλό. Είναι πλούτος, λέει ο κ. Τορνάριτης, περίπου θέλει να κάνουμε αγάλματα στους βουλευτές που είναι υπέρ! Επαναλαμβάνω ότι στη Σιγκαπούρη το Ναυτοδικείο δικάζει στα κινέζικα, στα αγγλικά και στα μαλαϊκά. Στον Παναμά ισπανικά, στη Λιβερία αγγλικά, γιατί είναι η εθνική της γλώσσα, στη Νορβηγία νορβηγικά, στη Νιγηρία αγγλικά, στις νήσους Μάρσαλ αγγλικά και μαρσαλέζικα, στο Χονγκ-Κονγκ κινέζικα και αγγλικά, στη Μάλτα μαλτέζικα και αγγλικά, στην Ινδονησία ινδονησιακά, στην Ολλανδία, που άκουσα να γίνεται λόγος, ολλανδικά.

Έγινε λόγος για τη Γαλλία. Ε, ασφαλώς! Η Γαλλία δε δικάζει αυτές τις υποθέσεις στα αγγλικά. Έχουν δημιουργηθεί δύο διαιτητικά δικαστήρια. Εμείς πάμε να κάνουμε διαιτητικό δικαστήριο; Επίσης, οφείλω να πω το εξής...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Μαυρίδη, ύστερα τις ευχές. Ακούμε και οι υπόλοιποι! Να ολοκληρώσει, μιλά ο συνάδελφός σας!

Ναι, ολοκληρώστε, κύριε Θεμιστοκλέους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Να πω το εξής, κυρία Πρόεδρε. Τα όσα συμβαίνουν στα δικαστήριά μας, τα όσα θα συμβούν, τα όσα συμβαίνουν σε όλες τις εκφάνσεις του δημόσιου και ιδιωτικού μας βίου δεν είναι υποθέσεις μόνο ιδιωτικές. Αφορούν το παρόν και το μέλλον αυτού του λαού. Για παράδειγμα, έχει λεχθεί από τον κ. Λεωνίδου ότι άρχισε να εμπλουτίζεται, σε εισαγωγικά, «η βιβλιοθήκη, η βιβλιογραφία» για τη διεξαγωγή δικών στην Κύπρο και εφέσεων και έχει δίκαιο. Δηλαδή διαχέεται στον κυπριακό λαό, στη γλώσσα του διαχέονται γνώσεις, εμπειρίες, αποφάσεις.

Έχει λεχθεί από τον κ. Τορναρίτη ότι εννά 'ρτουν περίπου παχυλοί επενδυτές να μαλώσουν στην Κύπρο και άρα ποιοι θα τα πάρουν τα χρήματα; Η κυπριακή δικαιοσύνη; Θα πάρει η κυπριακή οικονομία; Να σας πω ποιοι θα τα πάρουν; Πάλι τέσσερις, πέντε δικηγόροι, οι οποίοι έχουν πολύ φιλικές σχέσεις με ορισμένα κέντρα, σκοτεινά και ύποπτα, εξουσιών.

Καταλήγω. Η γλώσσα, κυρία Πρόεδρε, η ιστορία, ο πολιτισμός, οι παραδόσεις είναι τα τελευταία αναχώματα μέσα από τα οποία αυτός ο λαός δίδει καθημερινά τη μάχη της εθνικής του επιβίωσης. Ούτε να τα εγκαταλείψουμε δικαιούμαστε ούτε να τα προδίδουμε. Και αυτό που έρχεται σήμερα αργά ή γρήγορα θα μετανιώσουν γι' αυτό στο μέλλον οι γενιές, ίσως και εμείς προλάβουμε αυτή τη μετάνοια, αλλά δυστυχώς θα είναι αργά, όπως ήταν αργά για το Χρηματιστήριο, όπως ήταν αργά για τα διαβατήρια, όπως ήταν αργά για κάθε κομμοούριμα κυπριακής κοπής, για να έρτουν χρήματα και μόνο χρήματα σε αυτό τον τόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Ευσταθίου, σύντομα σας παρακαλώ.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ουδείς διαφώνησε με το Εμπορικό Δικαστήριο και το Ναυτοδικείο. Αυτό το οποίο λέμε εμείς είναι ότι δεν τροποποιούμε σύνταγμα, για να συνάδει με τον νόμο. Για να ψηφίσουμε νόμο για ίδρυση Εμποροδικείου, θα πρέπει να τροποποιήσουμε το σύνταγμα. Είμαστε ίσως η μόνη χώρα, σοβαρή χώρα, εκτός αν θέλουμε να καταταγούμε σε μια άλλη κατηγορία κρατών, το πρώτο.

Το δεύτερο, επαναλαμβάνω, το άρθρο 5 για τις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας λέει το εξής: «Σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία είναι αποδεκτή η προσαγωγή εγγράφου, η διατύπωση μαρτυρίας και η προσαγωγή μαρτυρίας εν γένει, φτάνει να είναι και στην Αγγλική, σε άλλη γλώσσα, φτάνει να έχει γίνει πριν από το 1989». Και λέμε εμείς να τροποποιηθεί, ώστε να διαγραφεί το 1989. Γιατί πρέπει να τροποποιήσουμε το σύνταγμά μας;

Και τελειώνω. Οι μεγαλύτερες και σπουδαιότερες αποφάσεις της κυπριακής δικαιοσύνης, όλες, δόθηκαν μέσω του Κρίτωνα του Τορναρίτη στα ελληνικά, του Βασιλειάδη και του Τριανταφυλλίδη στα ελληνικά και του Ζεκιά του δικαστή στα τουρκικά. Δεν εχρειάστηκε τίποτε, λέξη, να δοθεί στα αγγλικά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ, κύριε Ευσταθίου.

Προχωράμε τώρα στην ψήφιση.

Δεύτερη ανάγνωση. Παρακαλώ, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 3 του Συντάγματος. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσες, πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

Ησυχία, παρακαλώ!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, δώδεκα ψήφους εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Δέκατης Έκτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2022.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσες, πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τριάντα εννέα ή σαράντα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή του κ. Παπαδούρη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, δώδεκα ψήφους εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Εγγραφής Μουσικοθεραπευτών και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμος του 2021». Είναι πρόταση νόμου των κ. Ευθύμιου Δίπλαρου, Σάβιας Ορφανίδου και Χαράλαμπου Πάζαρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Πανίκου Λεωνίδου και Χρύσανθου Σαββίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και Χρίστου Χρίστου εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου.

Παρακαλώ τον γραμματέα να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νομοθεσίας που ρυθμίζει την άσκηση του επαγγέλματος του μουσικοθεραπευτή.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για την πρόταση νόμου «Ο περί Εγγραφής Μουσικοθεραπευτών και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Ευθύμιος Δίπλαρος, πρόεδρος

Νίκος Κέττηρος

Σάβια Ορφανίδου

Πανίκος Λεωνίδου

Χαράλαμπος Πάζαρος

Χρύσανθος Σαββίδης

* Λόγω της πραγματοποίησης των συνεδριάσεων της ολομέλειας εκτός του κτιρίου της Βουλής των Αντιπροσώπων στα πλαίσια της λήψης έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, δεν πραγματοποιήθηκε ηλεκτρονική ψηφοφορία κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους κ. Ευθύμιο Δίπλαρο, Σάβια Ορφανίδου και Χαράλαμπο Πάζαρο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Πανίκο Λεωνίδου και Χρύσανθο Σαββίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και Χρίστο Χρίστου εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 21^η Οκτωβρίου και στις 9 Δεκεμβρίου 2021 και στις 10 Μαρτίου, στις 7 και 14 Απριλίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, του Τμήματος Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Μουσικοθεραπείας Κύπρου, του Παγκύπριου Συλλόγου Ψυχολόγων (ΠΑΣΥΨΥ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), του Κυπριακού Συμβουλίου Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥΣΑΤΣ) και του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης (ΔΙΠΑΕ). Η Ψυχιατρική Εταιρεία Κύπρου, ο Σύνδεσμος Ψυχολόγων Κύπρου, η Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ) και η Παγκύπρια Συντεχνία ΙΣΟΤΗΤΑ, παρ' όλο που κλήθηκαν στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής, δεν εκπροσωπήθηκαν σε αυτή.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης της υπό αναφορά πρότασης νόμου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χρίστος Χριστόφιας, Μαρίνα Νικολάου, Χρίστος Χρίστου, Μαρίνος Σιζόπουλος και Μιχάλης Γιακουμή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθεσίας που ρυθμίζει την άσκηση του επαγγέλματος του μουσικοθεραπευτή.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, η κατάθεσή της κρίθηκε αναγκαία, ώστε να ρυθμιστεί η άσκηση του επαγγέλματος του μουσικοθεραπευτή, όπως έχει ρυθμιστεί και για άλλα επαγγέλματα.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Καθίδρυση του Συμβουλίου Εγγραφής Μουσικοθεραπευτών, το οποίο θα είναι αρμόδιο για την εγγραφή μουσικοθεραπευτών στο Μητρώο Εγγεγραμμένων Μουσικοθεραπευτών και τη χορήγηση άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος του μουσικοθεραπευτή.
2. Καθορισμός της σύνθεσης του πιο πάνω συμβουλίου και της διάρκειας της θητείας του.
3. Ίδρυση Ταμείου Συμβουλίου Εγγραφής Μουσικοθεραπευτών, το οποίο θα τελεί υπό την ευθύνη και τη γενική διαχείριση του εν λόγω συμβουλίου και στο οποίο θα κατατίθενται όλα τα τέλη που εισπράττονται από το αυτό, κάθε χορηγία ή δωρεά που παρέχεται στο συμβούλιο και κάθε άλλο έσοδο που εισπράττεται δυνάμει των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου, καθώς και όλα τα έσοδα που προέρχονται από περιουσιακά του στοιχεία.
4. Διορισμός από το Υπουργικό Συμβούλιο εφόρου, ο οποίος θα ασκεί τις εξουσίες και θα εκτελεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στον προτεινόμενο νόμο.
5. Τήρηση από τον έφορο Μητρώου Εγγεγραμμένων Μουσικοθεραπευτών, στο οποίο θα καταχωρίζονται τα ονόματα των προσώπων των οποίων εγκρίνεται η εγγραφή τους σε αυτό.
6. Καθορισμός των προσόντων και της διαδικασίας εγγραφής μουσικοθεραπευτών στο πιο πάνω μητρώο.
7. Καθορισμός των περιπτώσεων διαγραφής εγγεγραμμένου μουσικοθεραπευτή από το μητρώο.
8. Καθορισμός των προϋποθέσεων χορήγησης άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος του μουσικοθεραπευτή.
9. Καθορισμός των προϋποθέσεων άσκησης του επαγγέλματος του μουσικοθεραπευτή από πολίτη τρίτης χώρας.
10. Σύσταση Πειθαρχικού Συμβουλίου για την άσκηση πειθαρχικής εξουσίας στους εγγεγραμμένους μουσικοθεραπευτές και ο καθορισμός της διαδικασίας πειθαρχικής δίωξής τους.
11. Ίδρυση Συλλόγου Εγγεγραμμένων Μουσικοθεραπευτών και καθορισμός των αρμοδιοτήτων του διοικητικού συμβουλίου αυτού.
12. Καθορισμός αδικημάτων στις περιπτώσεις παραβίασης των προνοιών του προτεινόμενου νόμου και των ποινών που επισύρει η διάπραξή τους.

Στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου, ύστερα από επισήμανση της εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, καθώς και σχετική υπόδειξη σε σημείωμα επί νομικών ζητημάτων που υποβλήθηκε από την Υπηρεσία Κοινοβουλευτικών Επιτροπών της Βουλής, για σκοπούς συμμόρφωσης με τον περί του Ελέγχου της Αναλογικότητας πριν από τη Θέσπιση Νέας Νομοθετικής Κατοχύρωσης των Επαγγελμάτων Νόμο, η επιτροπή ζήτησε όπως η αρμόδια αρχή, ήτοι το Υπουργείο Υγείας, πριν από τη θέσπιση του υπό συζήτηση νομοθετικού πλαισίου κατοχύρωσης του επαγγέλματος του μουσικοθεραπευτή,

προβεί σε αξιολόγηση αναλογικότητας για τον περιορισμό της πρόσβασης στο εν λόγω επάγγελμα. Επιπροσθέτως, μέλη της επιτροπής ζήτησαν όπως διενεργηθεί σχετική έρευνα από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Βουλής αναφορικά με τις πρακτικές κατοχύρωσης του επαγγέλματος του μουσικοθεραπευτή που εφαρμόζονται από άλλα κράτη στη βάση δεδομένων του Ευρωπαϊκού Κέντρου Κοινοβουλευτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ECPRD).

Σύμφωνα με την πιο πάνω έρευνα, η οποία εκπονήθηκε από την Υπηρεσία Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων και κατατέθηκε στην επιτροπή, η μουσικοθεραπεία ρυθμίζεται νομοθετικά μόνο σε μία χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήτοι την Αυστρία. Ωστόσο, με βάση την εν λόγω έρευνα, παρά το ότι η μουσικοθεραπεία δεν αποτελεί κατά βάση νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα, διδάσκεται σε πολλά δημόσια και ιδιωτικά πανεπιστήμια και εφαρμόζεται σε εθνικά συστήματα υγείας στην Ευρώπη. Περαιτέρω, με βάση την έρευνα, σε ορισμένες χώρες, όπως η Σουηδία, η Εσθονία και η Ολλανδία, οι μουσικοθεραπευτές έχουν μία ή περισσότερες ενώσεις, οι οποίες μεταξύ άλλων διαθέτουν επαγγελματικό μητρώο των μελών τους και δεοντολογικό κώδικα.

Σε μεταγενέστερο στάδιο το Υπουργείο Υγείας ενημέρωσε την επιτροπή ότι έχει προβεί σε αξιολόγηση αναλογικότητας για τη νομοθετική ρύθμιση του επαγγέλματος του μουσικοθεραπευτή στη βάση των διατάξεων του περί του Ελέγχου της Αναλογικότητας πριν από τη Θέσπιση Νέας Νομοθετικής Κατοχύρωσης των Επαγγελματιών Νόμου, την οποία κατέθεσε στην επιτροπή. Σύμφωνα με την εν λόγω αξιολόγηση, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποτελούν το αναγκαίο και κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο αφενός για την ορθή ρύθμιση του επαγγέλματος του μουσικοθεραπευτή και αφετέρου για τη διασφάλιση της προστασίας των δικαιωμάτων των ατόμων στα οποία θα παρέχονται υπηρεσίες μουσικοθεραπείας.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας εξέφρασε επιφυλάξεις ως προς την αναγκαιότητα της νομοθετικής ρύθμισης του επαγγέλματος του μουσικοθεραπευτή.

Στο πλαίσιο της συζήτησης της πρότασης νόμου, οι εκπρόσωποι των εμπλεκόμενων φορέων που παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με την προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση της άσκησης του επαγγέλματος του μουσικοθεραπευτή και παράλληλα εισηγήθηκαν τα ακόλουθα:

1. Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας εισηγήθηκε την περίληψη στη σύνθεση του προνοούμενου Συμβουλίου Εγγραφής Μουσικοθεραπευτών και κλινικού ψυχολόγου που να υπηρετεί στις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, καθώς και την προσθήκη πρόνοιας, ώστε η παροχή υπηρεσιών μουσικοθεραπείας σε άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας να γίνεται ύστερα από σχετική παραπομπή από ψυχίατρο και/ή κλινικό ψυχολόγο. Περαιτέρω, εισηγήθηκε την απάλειψη της πρόνοιας της σύμφωνα με την οποία στο εν λόγω συμβούλιο θα συμμετέχουν μουσικοθεραπευτές οι οποίοι κατέχουν θέση στη δημόσια υπηρεσία και υπηρετούν στο Υπουργείο Υγείας, καθότι το εν λόγω υπουργείο δε διαθέτει τέτοιους λειτουργούς.
2. Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας εισηγήθηκε την προσθήκη πρόνοιας στο κείμενό της, ώστε για τη χορήγηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος μουσικοθεραπευτή να απαιτείται η πολύ καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας.
3. Η εκπρόσωπος του ΚΥΣΑΤΣ επισήμανε την ανάγκη διασαφήνισης στο κείμενό της του κατά πόσον η αναγνώριση των τίτλων σπουδών θα περιλαμβάνει τόσο την αναγνώριση της ισοτιμίας όσο και την αναγνώριση της αντιστοιχίας, δηλαδή του επιπέδου, αλλά και του περιεχομένου του τίτλου σπουδών, και εισηγήθηκε την αναδιατύπωση της σχετικής πρόνοιας.
4. Η εκπρόσωπος του Συνδέσμου Μουσικοθεραπείας Κύπρου εισηγήθηκε όπως, σε περίπτωση που υιοθετηθεί από την επιτροπή η εισήγηση που υπέβαλε η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας σύμφωνα με την οποία η παροχή υπηρεσιών μουσικοθεραπείας σε άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας να γίνεται κατόπιν σχετικής παραπομπής από ψυχίατρο και/ή κλινικό ψυχολόγο, θα πρέπει να εξαιρεθεί από την εν λόγω παραπομπή η προσφορά υπηρεσιών μουσικοθεραπείας που παρέχονται σε ομάδες ατόμων στο πλαίσιο εκπαιδευτικού προγράμματος σχολείων ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, καθότι στις ομάδες αυτές ενδέχεται να περιλαμβάνονται και παιδιά με προβλήματα ψυχικής υγείας.
5. Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ και του ΠΑΣΥΨΥ δήλωσαν ότι απαιτείται περαιτέρω μελέτη των προνοιών της πρότασης νόμου και η διεξαγωγή διαβούλευσης μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων πριν από την ψήφισή της σε νόμο.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε όπως τροποποιήσει το κείμενο της πρότασης νόμου, ώστε στη σύνθεση του Συμβουλίου Εγγραφής Μουσικοθεραπευτών να περιληφθεί επιπρόσθετα ένας λειτουργός του Υπουργείου Υγείας, χωρίς ωστόσο να υιοθετεί την εισήγηση του Υπουργείου Υγείας σύμφωνα με την οποία ο εν λόγω λειτουργός θα πρέπει να είναι κλινικός ψυχολόγος ο οποίος υπηρετεί στις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, και να αυξηθεί ο αριθμός τόσο των μουσικοθεραπευτών οι οποίοι κατέχουν θέση στη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία και υπηρετούν στο Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας όσο και των μουσικοθεραπευτών οι οποίοι ασκούν ιδιωτικώς το επάγγελμα και εκλέγονται από τη γενική συνέλευση του Συλλόγου Εγγεγραμμένων Μουσικοθεραπευτών από δύο σε τρεις.

Περαιτέρω, η επιτροπή επέφερε στο κείμενο της πρότασης νόμου τις αναγκαίες τροποποιήσεις, με σκοπό αφενός την ενσωμάτωση των υπολοίπων από τις αναφερόμενες πιο πάνω εισηγήσεις και αφετέρου τη διασαφήνιση των προνοιών της και τη βελτίωσή της από νομοτεχνικής απόψεως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου όπως έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω και τάσσονται υπέρ της ψήφισής της σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Κύριε Δίπλαρε.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Πολύ σύντομα, κυρία Πρόεδρε.

Η πρόταση νόμου που έχουμε ενώπιόν μας αποτελεί πρωτοβουλία ολόκληρης της επιτροπής Υγείας και αποσκοπεί στη θεσμοθέτηση του επαγγέλματος του μουσικοθεραπευτή. Πρόκειται για νομοθεσία -και με συγχωρείτε για τη φωνή μου, χρειάζομαι μουσικοθεραπεία τελικά- η απουσία της οποίας δημιουργούσε πολλά προβλήματα και κινδύνους στην προσφορά των εν λόγω υπηρεσιών. Πραγματοποιήσαμε σειρά συνεδριάσεων, ακούστηκαν όλες οι απόψεις, λήφθηκαν υπόψη οι απόψεις των εμπλεκόμενων φορέων, είχαμε μια αγαστή συνεργασία και με τις κρατικές υπηρεσίες και σκοπός μας είναι και μέσα από την ψήφιση της εν λόγω πρότασης νόμου να έρθουμε ως επιτροπή Υγείας να ρυθμίσουμε όλα τα επαγγέλματα πλέον που αφορούν τον τομέα της υγείας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πάρα πολύ.

Κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Πολύ σύντομα, κυρία Πρόεδρε.

Με αφορμή την ψήφιση, θα επαναφέρουμε κάτι που από το 2016 ζητούμε επίμονα, αλλά δυστυχώς δεν υιοθετείται. Δε γίνεται σε κάθε συμβούλιο εγγραφής ενός επαγγέλματος να είναι διαφορετική η σύνθεση, διαφορετικός ο τρόπος με τον οποίο θα εκλέγονται και θα διορίζονται τα μέλη αυτού του συμβουλίου. Θα πρέπει επιτέλους να υπάρξει ένας νόμος-ομπρέλα, ούτως ώστε σε όλα τα επαγγέλματα τα συμβούλια εγγραφής να λειτουργούν με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, να εκλέγονται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο και να έχουν ακριβώς τις ίδιες αρμοδιότητες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Σιζόπουλε.

Κύριε Σαββίδη.

Μετά εσείς, κύριε Λεωνίδου.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το επάγγελμα του μουσικοθεραπευτή έχει μεγάλη αξία, γιατί βοηθά ιδιαίτερα παιδιά που την έχουν ανάγκη. Τα επαγγέλματα...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προσπαθώ να σας ακούσω, κύριε Σαββίδη, και απολογούμαι εκ μέρους κάποιων συναδέλφων που δε

σέβονται εσάς που μιλάτε.

Σας ακούμε.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Όπως έχω προαναφέρει, το επάγγελμα του μουσικοθεραπευτή έχει μεγάλη αξία και έχει μεγάλη αξία, γιατί βοηθά ειδικά παιδιά που το έχουν πραγματική ανάγκη, αλλά και πιο μεγάλους ηλικιακά. Η κατοχύρωση των επαγγελματιών θα πρέπει να γίνει σε όλες τις εκφάνσεις. Δυστυχώς, υπάρχουν πάρα πολλά επαγγέλματα τα οποία δεν είναι κατοχυρωμένα και πρέπει σιγά σιγά να μπει μία τάξη σε αυτό τον τομέα. Έχω την πίστη και την πεποίθηση ότι δίνουμε αξία και θα βοηθήσουμε πάρα πολύ κόσμο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ.

Κύριε Λεωνίδου.

Κυρία Νικολάου, σας είδα. Μετά.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, εντάξει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλυφθήκατε;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Έχω καλυφθεί από τον κ. Σαββίδη και τον κ. Σιζόπουλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Κυρία Νικολάου, σας ακούμε.

ΜΑΡΙΝΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Το μόνο που έχω να προσθέσω αφορά στη δική μας κοινοβουλευτική ομάδα. Απλώς, πρέπει να γίνει ξεκάθαρο ότι ο μοναδικός λόγος για τον οποίο δεν είναι εγγεγραμμένοι οι βουλευτές του ΑΚΕΛ αφορά σ' ένα τεχνικό, μια τεχνική παράλειψη, ενδεχομένως και εκ μέρους μας ή των υπηρεσιών, αλλά είναι εκ μέρους όλης της επιτροπής και ασφαλώς υπερψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και ασφαλώς θα φανεί διά της ψήφου σας.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Νικολάου.

Ναι, κύριε Μαυρίδη.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Δεν έχω κάτι εναντίον των επαγγελματιών, αντίθετα, αλλά στα επαγγέλματα πρέπει να υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση και η σύσταση συμβουλίων εγγραφής από την πείρα που έχουμε από την Κύπρο είναι η αρχή της προσπάθειας να περιορίζεται η πρόσβαση. Έχουμε πολλά παραδείγματα όπου τα συμβούλια εγγραφής χειραγωγούνται από τα μέλη αυτών των επαγγελματικών συνδέσμων και στο τέλος της ημέρας κυνηγούν αυτούς τους ούτω καλούμενους «πειρατές», βάζουν κριτήρια δύσκολα, για να μπορέσει να έχει κάποιος πρόσβαση, άρα πρέπει να είμαστε προσεκτικοί και να μη δημιουργούμε συμβούλια εγγραφής ελαφρά τη καρδία.

Μπορεί την επόμενη πενταετία να μην είμαστε εδώ, σίγουρα δε θα είμαστε εδώ, εγώ δε θα είμαι εδώ, αλλά ξέρω από την πείρα μου ότι ξεκινά με τη σύσταση συμβουλίου εγγραφής, μπαίνουν κάποια κριτήρια, μετά αυτά τα κριτήρια γίνονται πιο αυστηρά, έχουν και ποινικές ευθύνες δήθεν αυτοί οι οποίοι παρανομούν, ενώ στην ουσία δεν παρανομούν, προσπαθούν να βγάλουν το ψωμί τους και στο τέλος της ημέρας έχουμε κλειστά επαγγέλματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ, κύριε Μαυρίδη.

Κύριε Χατζηγιάννη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Στην ίδια βάση, όπως και ο συνάδελφός μου, διερωτούμαι πραγματικά αν, δημιουργώντας τέτοιου είδους εμπόδια στον νέο ο οποίος τελειώνει, κατά πόσο επιβραδύνουμε την επαγγελματική του αποκατάσταση, αλλά και τη δημιουργία του. Και δεν το πράττουμε μόνο με τη συγκεκριμένη περίπτωση. Είναι ουκ ολίγα θέματα για τα οποία «επιχειρούμε» να προστατεύσουμε τους υφιστάμενους και κλείνουμε τους δρόμους στους νεότερους και στη δημιουργία και γι' αυτό τον λόγο θα πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί και μάλιστα αυτοί οι οποίοι μιλούν εν ονόματι των νέων γενεών θα πρέπει να είναι ειλικρινείς με αυτές τις γενεές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

Κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Συμβούλιο Εγγραφής Μουσικοθεραπευτών. Άρθρο 4.

Πρώτη συγκρότηση του Συμβουλίου. Άρθρο 5.

Διορισμός Εφόρου. Άρθρο 6.

Ίδρυση Ταμείου Συμβουλίου Εγγραφής Μουσικοθεραπευτών. Άρθρο 7.

Μητρώο Εγγεγραμμένων Μουσικοθεραπευτών. Άρθρο 8.

Προσόντα για εγγραφή στο Μητρώο. Άρθρο 9.

Διαδικασία εγγραφής στο Μητρώο. Άρθρο 10.

Διαγραφή από το Μητρώο. Άρθρο 11.

Επανεγγραφή στο Μητρώο. Άρθρο 12.

Άσκηση επαγγέλματος. Άρθρο 13.

Άδεια ασκήσεως επαγγέλματος. Άρθρο 14.

Συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη. Άρθρο 15.

Άσκηση του επαγγέλματος του μουσικοθεραπευτή από πολίτη τρίτης χώρας. Άρθρο 16.

Προσωρινή άσκηση επαγγέλματος. Άρθρο 17.

Πειθαρχικό Συμβούλιο. Άρθρο 18.

Πειθαρχική δίωξη. Άρθρο 19.

Πειθαρχική έρευνα. Άρθρο 20.

Πειθαρχική διαδικασία. Άρθρο 21.

Πειθαρχικές ποινές. Άρθρο 22.

Ίδρυση Συλλόγου Εγγεγραμμένων Μουσικοθεραπευτών. Άρθρο 23.

Τακτική γενική συνέλευση του Συλλόγου. Άρθρο 24.

Διαδικασία και λήψη αποφάσεων από το διοικητικό συμβούλιο του Συλλόγου. Άρθρο 25.

Έκτακτη γενική συνέλευση του Συλλόγου. Άρθρο 26.

Συνδρομή στον Σύλλογο. Άρθρο 27.

Αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου του Συλλόγου. Άρθρο 28.

Δόλιες ή εσφαλμένες καταχωρίσεις. Άρθρο 29.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 30.

Κανονισμοί. Άρθρο 31.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 32.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσες, πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνα, σαράντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σαράντα τέσσερις.

Νομίζω ο κ. Μαυρίδης δεν ψήφισε.

Ψηφίζετε, κύριε Μαυρίδη;

Ψηφίζετε.

Ωραία, είναι ομόφωνο.

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Μουσικοθεραπευτών και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμος του 2022.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσες, πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 3 μέχρι 5 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα

κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ Κοινοποίηση σε
1. Ο περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.075-2022).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
2. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.076-2022).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
3. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.077-2022).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.078-2022).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
5. Ο περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12 ^{ης} Σεπτεμβρίου 2018, για τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού (ETIAS), Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.079-2022).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
6. Ο περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.080-2022).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
7. Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.081-2022).	Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
8. Ο περί Μεταφοράς Προσωπικού του Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.082-2022).	Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
9. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.083-2022).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2022 Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.084-2022).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
11. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Οικονόμου Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022.	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως

	(Αρ. Φακ. 23.03.059.033-2022).		
12.	Οι περί Συμβασιούχων Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Πρόσληψης και Συναφή Θέματα) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.034-2022).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
13.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.035-2022).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
14.	Οι περί Απαλλαγής και Μείωσης του Διοικητικού Προστίμου σε Περίπτωση Συμπράξεων κατά Παράβαση του άρθρου 3 του Νόμου ή/και του Άρθρου 101 της ΣΛΕΕ (Πρόγραμμα Επιεικούς Μεταχείρισης) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.036-2022).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
15.	Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.037-2022).	Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
16.	Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημία Επαγγελματιών Φιλοξενίας Κύπρου) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.038-2022).	Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
17.	Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.039-2022).	Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
18.	Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέση Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού Χαρτογραφίας/Φωτολιθογραφίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.040-2022).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
19.	Οι περί Σπόρων (Σιτηρά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.041-2022).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
20.	Επενδύσεις του αποθεματικού του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο από 01.07.2021 μέχρι 31.12.2021. (Αρ. Φακ. 11.06.001).	Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Όλους τους βουλευτές
21.	Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους του 2021. (Αρ. Φακ. 13.06.003).	Υπουργό Οικονομικών	Όλους τους βουλευτές

Προτάσεις νόμου

1. Ο περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.065-2022).
2. Ο περί της Ανυπόφορης Όχλησης από Οσμές Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.066-2022).

Κατάθεση από

- Χαράλαμπος Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών
- Χαράλαμπος Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Παραπομπή σε

- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος

3.	Ο περί Σκύλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.067-2022).	Χαράλαμπο Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
4.	Ο περί Προστασίας της Μυκοχλωρίδας Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.068-2022).	Χαράλαμπο Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
5.	Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.069-2022).	Χαράλαμπο Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
6.	Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.070-2022).	Μαρίνο Μουσιούττα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
7.	Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.071-2022).	Μαρίνο Μουσιούττα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
8.	Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.072-2022).	Μαρίνο Μουσιούττα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
9.	Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.073-2022).	Μαρίνο Μουσιούττα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
10.	Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.074-2022).	Μαρίνο Μουσιούττα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
11.	Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.075-2022).	Μαρίνο Μουσιούττα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
12.	Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.076-2022).	Μαρίνο Μουσιούττα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
13.	Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.077-2022).	Μαρίνο Μουσιούττα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
14.	Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.078-2022).	Στέφανο Στεφάνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
15.	Ο περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.079-2022).	Χαράλαμπο Θεοπέμπτου και Σταύρο Παπαδόρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
16.	Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.080-2022).	Χαράλαμπο Θεοπέμπτου και Σταύρο Παπαδόρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
17.	Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.081-2022).	Χαράλαμπο Θεοπέμπτου και Σταύρο Παπαδόρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

	Πολιτών	
18. Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.082-2022).	Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, και Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
19. Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.083-2022).	Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και Πανίκο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
20. Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενώνων Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.084-2022).	Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, και Χρύση Παντελίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
21. Ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.085-2022).	Ειρήνη Χαραλαμπίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας και Χρύση Παντελίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.259, ημερομηνίας 15 Απριλίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλέκου Τρυφωνίδη

«Σε σχέση με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) για το 2022 όπως δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 18 Φεβρουαρίου 2022, υπάρχει αναφορά στη σελίδα 251 για συνολικές δαπάνες υπό μορφή τακτικών χορηγιών ύψους €15.575,000. Από το σύνολο αυτό ποσό ύψους €8.658,000 αφορά αυτές καθ' αυτές τις αθλητικές ομοσπονδίες (σχετική αναφορά στη σελίδα 266).

Παρακαλώ να μας διευκρινιστεί από τον ΚΟΑ η κατανομή αυτού του ποσού ανά ομοσπονδία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.260, ημερομηνίας 15 Απριλίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιακουμή

«Έχει περιέλθει στην αντίληψή μου η απόλυση προσωπικού σε ξενοδοχειακές μονάδες οι οποίες έχουν σύμβαση με την Κυπριακή Δημοκρατία (Υπουργείο Υγείας/Υφυπουργείο Τουρισμού) που αφορά την εξ ανάγκης διανομή σε ξενοδοχειακές μονάδες για σκοπούς υποχρεωτικής καραντίνας/περιορισμού με βάση τα υγειονομικά πρωτόκολλα ατόμων που εισέρχονται στην Κυπριακή Δημοκρατία για εργασία ή/και για άλλους λόγους.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Υπάρχει οποιαδήποτε πρόνοια στη μεταξύ τους σύμβαση (κυβέρνησης-ξενοδοχειακής μονάδας) που αφορά απόλυση προσωπικού;
2. Υπάρχει οποιαδήποτε παραβίαση της νομοθεσίας;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.261, ημερομηνίας 15 Απριλίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Κουκουμά

«Η έγκαιρη και αποφασιστική αντιμετώπιση των ρατσιστικών συμπεριφορών είναι πολλαπλά επιτακτική, όταν αυτές εκδηλώνονται στις σχολικές κοινότητες. Η αντιρατσιστική πολιτική του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας για τις σχολικές κοινότητες διέπεται από τον “Κώδικα Συμπεριφοράς

κατά του Ρατσισμού και Οδηγό Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών”. Ωστόσο, το εργαλείο αυτό δεν εφαρμόζεται υποχρεωτικά από όλες τις σχολικές μονάδες.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Ποιος είναι ο αριθμός των σχολείων κατά βαθμίδα εκπαίδευσης που εφαρμόζουν τον κώδικα και τον οδηγό και συμμετέχουν στο δίκτυο σχολείων που τον εφαρμόζουν;
2. Πόσα σχολεία υπέβαλαν στο Υπουργείο Παιδείας ετήσια αναφορά για ρατσιστικά περιστατικά που διερεύνησαν και αντιμετώπισαν και πόσα περιστατικά αναφέρθηκαν ανά σχολείο, ανά έτος, από την έναρξη ισχύος του κώδικα και του οδηγού;
3. Στη βάση ποιων χαρακτηριστικών βασίστηκε η ρατσιστική συμπεριφορά (φύλο, θρησκεία, χρώμα, γλώσσα, σεξουαλικός προσανατολισμός, αναπηρία κ.ά.) των πλείστων περιστατικών, όπως προκύπτουν από τα έντυπα καταγραφής και τις ετήσιες εκθέσεις αναφοράς;
4. Προτίθεται το υπουργείο να καταστήσει υποχρεωτική την εφαρμογή του κώδικα και του οδηγού σε όλα τα σχολεία της χώρας;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.262, ημερομηνίας 18 Απριλίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιακουμή

«Παρακαλώ την αρμόδια υπουργό όπως μας ενημερώσει για όλα τα σχέδια χορηγιών του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (όπως νεανικής επιχειρηματικότητας, γυναικείας επιχειρηματικότητας, μεταποίησης, ψηφιακής αναβάθμισης επιχειρήσεων, “Εξοικονομώ - Αναβαθμίζω στις Κατοικίες”, αντικατάστασης ηλεκτρικών συσκευών, συστημάτων ΑΠΕ) που είναι σε ισχύ αυτή την περίοδο, καθώς επίσης ποια σχέδια προτίθεται το υπουργείο να προκηρύξει το επόμενο διάστημα και ποιο είναι το διαθέσιμο κονδύλι για τα σχέδια που είναι σε ισχύ και τα νέα σχέδια που θα προκηρυχθούν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.263, ημερομηνίας 18 Απριλίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη

«Παρακαλούμε όπως ο αρμόδιος υπουργός ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αναφορικά με τις εργασίες συντήρησης και βελτίωσης του γηπέδου στο Περιφερειακό Γυμνάσιο Κιτίου και ειδικά για τα ακόλουθα:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται το έργο;
2. Ποιο το συνολικό κόστος υλοποίησης των εργασιών;
3. Ποια τα χρονοδιαγράμματα ολοκλήρωσης του έργου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.264, ημερομηνίας 18 Απριλίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σενέκη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την καθυστέρηση που παρατηρείται αναφορικά με την καταβολή του τιμητικού επιδόματος σε αιχμαλώτους του πολέμου του 1974, καθώς και για τις περαιτέρω ενέργειές του.

Υπενθυμίζεται ότι σχετική εισήγηση του Δημοκρατικού Κόμματος υιοθετήθηκε από την κυβέρνηση κατά την ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού του 2022 και αποφασίστηκε η καταβολή τιμητικού μηνιαίου επιδόματος ύψους €200 στους αιχμαλώτους πολέμου του 1974.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.265, ημερομηνίας 20 Απριλίου 2022, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου

«Με αφορμή:

1. το συλλογικό ενυπόγραφο παράπονο που δέχθηκα από συμπολίτες μας για έναν επιμελώς βαμμένο τοίχο (επισυνάπτεται φωτογραφία) με ακραία ρατσιστικά μηνύματα ο οποίος βρίσκεται σε δημόσια θέα σε απόσταση 500 μ. από το οδόφραγμα του Αστρομερίτη, από όπου περνούν καθημερινά εκατοντάδες πολίτες, περιλαμβανομένων μελών της τοπικής αρχής, αλλά και μελών της Αστυνομίας Κύπρου, που βρίσκονται εκεί, για να στελεχώσουν το οδόφραγμα, και δεν προβληματίστηκαν από τα μηνύματα αυτά, και
2. τα πρόσφατα περιστατικά επιθέσεων σε ξένους διανομείς φαγητού, για τα οποία, ενώ η Επίτροπος Διοικήσεως εντόπισε σε αυτά ρατσιστικά κίνητρα, η Αστυνομία Κύπρου υποστηρίζει ότι οι εν λόγω επιθέσεις δε σχετίζονται με οποιεσδήποτε διαφορές που αφορούν τη θρησκεία ή οποιαδήποτε άλλη μορφή ρατσισμού,

φέρω εις γνώσιν σας τους κάτωθι προβληματισμούς μου:

1. Ο μοναδικός μηχανισμός καταγραφής ρατσιστικών περιστατικών στην Κύπρο είναι αυτός της

αστυνομίας. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που μας έχουν προωθηθεί, από το 2005, οπότε ξεκίνησε η καταγραφή, μέχρι το τέλος του 2020 έχουν καταχωριστεί μόλις 389 παράπονα. Καταγράφεται δε το οξύμωρο ότι η συντριπτική πλειοψηφία των παραπονουμένων για ρατσιστικές επιθέσεις είναι Έλληνοκύπριοι με 111 παράπονα (!). Παρ' όλα τα εμφανή προβλήματα στον μηχανισμό καταχώρισης καταγγελιών ρατσιστικής ρητορικής, όλα αυτά τα χρόνια φαίνεται πως δεν καταβλήθηκε ουσιαστική προσπάθεια να αντιμετωπιστεί το φαινόμενό της, αλλά ούτε και η στρέβλωση των πλειοψηφικών παραπόνων από τον γηγενή πληθυσμό.

2. Επιπρόσθετα, η επίδοση της Κύπρου σε δικαστικές καταδίκες για ρατσιστικά εγκλήματα καταγράφεται σε πολλές διεθνείς εκθέσεις ως εξαιρετικά χαμηλή, αφού φαίνεται να υπάρχουν μηδενικές δικαστικές αποφάσεις στη βάση της Οδηγίας της ΕΕ για τη φυλετική διάκριση και μόνο μια δικαστική απόφαση στη βάση της απόφασης-πλαίσιο της ΕΕ για τον ρατσισμό και την ξενοφοβία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Είναι σε γνώση του το υπό αναφορά σημείο στο οδόφραγμα του Αστρομερίτη;
2. Έχει προχωρήσει σε διερεύνηση του ποινικού αδικήματος με στόχο την προσαγωγή των δραστών στη δικαιοσύνη, όπως προβλέπει ο Ποινικός Κώδικας και ο Νόμος αρ. 134(Ι)/2011 που μεταφέρει την απόφαση-πλαίσιο της ΕΕ για τον ρατσισμό και την ξενοφοβία; Αν όχι, πώς αιτιολογεί την απραξία των μελών της αστυνομίας που διέρχονται το σημείο;
3. Θα διενεργηθεί οποιαδήποτε προσαγωγή στην ποινική δικαιοσύνη των ανήλικων υπόπτων για τις επιθέσεις κατά των διανομέων, καθώς το νομοθετικό σώμα έχει ήδη θεσπίσει πρόνοιες σύμφωνα με τις οποίες οι ανήλικοι άνω των 14 ετών δύνανται να υπέχουν ποινικές ευθύνες;»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους στάλθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.266, ημερομηνίας 20 Απριλίου 2022, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, που αποτελεί το μοναδικό τριτοβάθμιο νοσοκομείο στην Κύπρο, δεν έχει ακτινοθεραπευτικό τμήμα για καρκινοπαθείς, ενώ τα δύο ιδιωτικά ογκολογικά κέντρα δε διαθέτουν χειρουργικό τμήμα και αρκετές παραϊατρικές υπηρεσίες, με αποτέλεσμα οι καρκινοπαθείς συμπολίτες μας να στερούνται άμεσης ολοκληρωμένης φροντίδας.

Επίσης, ο περιορισμένος αριθμός ακτινοθεραπευτικών μηχανημάτων κατά αναλογία πληθυσμού ενδέχεται να οδηγεί αρκετούς ασθενείς στην πολύ πιο δραστική και πολυδάπανη χημειοθεραπεία.

Επιπλέον, φαίνεται πως η ολοκληρωμένη ακτινοθεραπεία στην Κύπρο μέσω του ΟΑΥ κοστίζει στο κράτος πολύ περισσότερα ανά ασθενή σε σχέση με άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Πόσοι ασθενείς με καρκίνο ετησίως τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο υποβάλλονται σε ακτινοθεραπεία, πόσοι σε χημειοθεραπεία και πόσοι σε χειρουργική επέμβαση μέσω του δημόσιου συστήματος υγείας;
2. Ποιο είναι το ετήσιο κόστος των θεραπειών αυτών για το κράτος για κάθε κατηγορία θεραπείας;
3. Ποιο είναι το μέσο κόστος ανά θεραπεία ασθενή για καθεμιά από τις προαναφερθείσες θεραπείες;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.267, ημερομηνίας 20 Απριλίου 2022, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου

«Έχω πληροφορηθεί για την περίπτωση μίας μητέρας με ουκρανική ιθαγένεια, η οποία ισχυρίζεται πως ήταν νυμφευμένη -με γάμο που τελέστηκε στις ελεύθερες περιοχές- με Τουρκοκύπριο, πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας, και που το τέκνο το οποίο απέκτησαν τον Φεβρουάριο του 2020 δεν μπορεί να λάβει την κυπριακή υπηκοότητα.

Είναι δε εις γνώσιν μας η πρακτική που ακολουθείται από την Κυπριακή Δημοκρατία για τη μη παραχώρηση υπηκοότητας σε παιδιά που προέρχονται από μικτούς γάμους Τουρκοκυπρίων με άλλης καταγωγής συζύγους, καθώς επίσης και η νομική διαδικασία που βρίσκεται στην παρούσα φάση ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου, μετά την απόφαση παιδιών μικτών γάμων Τουρκοκυπρίων με κυρίως τουρκικής καταγωγής συζύγους να κινηθούν νομικά εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας για τη μη παραχώρηση της κυπριακής υπηκοότητας.

Επισημαίνεται πως η κυρία στην οποία αναφέρομαι είναι πλέον διαζευγμένη και διαμένει μόνιμα στις ελεύθερες περιοχές, καθώς υπήρξε θύμα ενδοοικογενειακής βίας από τον πρώην σύζυγό της. Επιπρόσθετα, το γεγονός πως προέρχεται από την Ουκρανία, μία χώρα η οποία βρίσκεται σε εμπόλεμη κατάσταση, καθιστά δύσκολη έως αδύνατη την όποια διαδικασία αιτήσεως για παραχώρηση ουκρανικής υπηκοότητας στο παιδί της, με αποτέλεσμα εκείνο να μη διαθέτει σήμερα καμία υπηκοότητα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για ποιο λόγο τα παιδιά μικτών γάμων Τουρκοκυπρίων με άτομα άλλης καταγωγής, πέραν της τουρκικής, εξαιρούνται από την παραχώρηση υπηκοότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Δεδομένου επίσης πως η τελική απόφαση για παραχώρηση υπηκοότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας σε παιδιά μικτών γάμων πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας και αλλοδαπών συζύγων λαμβάνεται σε επίπεδο Υπουργικού Συμβουλίου, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν παρατίθενται τα κριτήρια αξιολόγησης της κάθε περίπτωσης ξεχωριστά.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.268, ημερομηνίας 21^{ης} Απριλίου 2022, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να μας ενημερώσει για τα πρωτόκολλα που ισχύουν τους τελευταίους 2 μήνες σε σχέση με την παράδοση σορών ατόμων που έχουν αποβιώσει με τελική αιτία τον COVID-19 στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

Έχουμε δεχθεί συγκλονιστική καταγγελία από συγγενείς ατόμου που έχει αποβιώσει πριν από μια εβδομάδα με COVID-19 και τάφηκε στις 19 Απριλίου 2022. Σύμφωνα με τους συγγενείς, όχι μόνο ήταν σφραγισμένο το φέρετρο, αλλά δεν είχαν ούτε την ευχέρεια να δουν μέσα από γυαλί το πρόσωπο του αποβιώσαντος και να επιβεβαιώσουν την ταυτότητά του. Η αιτιολόγηση από το γραφείο κηδείων ήταν ότι όλα έγιναν στη βάση του ισχύοντος πρωτοκόλλου.

Παρακαλώ λοιπόν να καταγράψετε τι πραγματικά ισχύει σε αυτές τις περιπτώσεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.269, ημερομηνίας 21^{ης} Απριλίου 2022, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου

«Όπως καταγράφεται στη Μακροπρόθεσμη Στρατηγική Ανακαίνισης Κτιρίων της Κυπριακής Δημοκρατίας, το άρθρο 5 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ προβλέπει ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να ανανεώνουν ετησίως το 3% της συνολικής έκτασης κτιρίων που ανήκουν και χρησιμοποιούνται από τις κεντρικές κυβερνητικές αρχές ή να επιλέξουν εναλλακτική προσέγγιση, συμπεριλαμβανομένων των ριζικών ανακαινίσεων και μέτρων αλλαγής της συμπεριφοράς των χρηστών, προκειμένου να επιτευχθεί έως το 2020 ισοδύναμη εξοικονόμηση ενέργειας.

Δεδομένης της πολιτικής δέσμευσης της Κυπριακής Δημοκρατίας μέσα από την εν λόγω στρατηγική για ανανέωση των στόχων αυτών μέχρι και το 2030, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποια είναι τα ακριβή μέτρα που έχει επιλέξει να λάβει η Κύπρος, προκειμένου να πετύχει την ετήσια εξοικονόμηση ενέργειας που θα ισοδυναμεί με ετήσια ανακαίνιση του 3% του συνολικού εμβαδού των κτιρίων που ανήκουν στην κεντρική κυβέρνηση;
2. Έχει επιτευχθεί η ετήσια εξοικονόμηση ενέργειας για την περίοδο 2014-2020, που είχε υπολογιστεί σε 3,31 GWh ή 0,285 χιλιάδες Τόνους Ισοδύναμου Πετρελαίου (ΤΙΠ);
3. Σε τι ποσοστό έχει επιτευχθεί ο νέος ετήσιος στόχος εξοικονόμησης ενέργειας για την περίοδο 2021-2030, που έχει υπολογιστεί στο 1,31 GWh ή 0,11 χιλιάδες ΤΙΠ;
4. Υπάρχουν σκέψεις για υλοποίηση του θεωρητικού σεναρίου ανακαίνισης του συνόλου των κτιρίων που ανήκουν στην κεντρική κυβέρνηση σε Κτίρια με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας προς επίτευξη ετήσιας εξοικονόμησης ενέργειας που ανέρχεται σε 2,2 GWh ή 0,189 χιλιάδες ΤΙΠ, όπως αυτή αναφέρεται στη Μακροπρόθεσμη Στρατηγική Ανακαίνισης Κτιρίων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.270, ημερομηνίας 21^{ης} Απριλίου 2022, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου

«Σε ερώτηση του τέως βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών κ. Γιώργου Περδίκη, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2019, αναφορικά με την κατάργηση του Κλιμακίου Πάταξης Λαθροθηρίας της αστυνομίας, ο τότε Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Γιώργος Σαββίδης απάντησε, την 31^η Ιανουαρίου 2020, πως “Η κατάργηση του Κλιμακίου Πάταξης Λαθροθηρίας της αστυνομίας έγινε μετά από ετοιμασία σχετικής έρευνας και ήταν απόφαση της ηγεσίας της αστυνομίας”.

Επισημαίνεται πως σε πρόσφατη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος, ημερομηνίας 30 Μαρτίου 2022, όπου συζητήθηκε το ζήτημα της λαθροθηρίας, η εν λόγω έρευνα ζητήθηκε από πλευράς μου, διά μέσου της επιτροπής, από τον εκπρόσωπο της αστυνομίας, χωρίς ωστόσο να την έχω λάβει ακόμη.

Ως εκ τούτου, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως κοινοποιήσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων τη σχετική έρευνα/εισηγητική έκθεση πάνω στην οποία βασίστηκε η εν λόγω απόφαση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.271, ημερομηνίας 21^{ης} Απριλίου 2022, της βουλευτού εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου

«Έχουν περιέλθει εις γνώσιν μου καταγγελίες πολιτών, του κοινοτικού συμβουλίου Τσακίστρας, καθώς και επιστολή της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ημερομηνίας 29 Ιουλίου 2021, με αρ. φακ. Α/Π 1635/2021 προς τον προϊστάμενο της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας αναφορικά με την άσκηση της δραστηριότητας του κυνηγιού εντός περιοχών με μεμονωμένες κατοικίες και γεωργική και βιομηχανική δραστηριότητα.

Η εν λόγω κατάσταση ενδέχεται να εκθέτει σε κίνδυνο τους διακινούμενους κατοίκους και εργαζομένους, συνεπώς θεωρώ σκόπιμη την εξέταση των κριτηρίων με τα οποία μια περιοχή θεωρείται κατάλληλη για κυνήγι, αλλά και την εφαρμογή των προνοιών που διέπουν τις απαγορευμένες περιοχές.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός, στη βάση του περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου του 2003 (152(I)/2003), καθώς και οποιασδήποτε άλλης διάταξης διέπει την κυνηγετική δραστηριότητα να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Με ποια διαδικασία και σε ποια συχνότητα καθορίζονται οι απαγορευμένες περιοχές κυνηγιού;
2. Πώς διασφαλίζεται η εφαρμογή της δραστηριότητας του κυνηγιού στις καθορισμένες από το κράτος περιοχές;
3. Πώς επιλαμβάνεται η πολιτεία τις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχει συστηματική παραβίαση των απαγορευμένων περιοχών κυνηγιού;
4. Πώς γίνεται η σήμανση των απαγορευμένων περιοχών κυνηγιού και πώς διασφαλίζεται η ενημέρωση των κυνηγών σχετικά με τις περιοχές αυτές;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.272, ημερομηνίας 21^{ης} Απριλίου 2022, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου

«Με αφορμή την επαναφορά στη δημόσια συζήτηση του ζητήματος των εξαφανίσεων ανήλικων ατόμων από τον χώρο διαμονής τους, έχω διαπιστώσει πως σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα της αστυνομίας και συγκεκριμένα την ενότητα με τα ελλείποντα πρόσωπα εξακολουθούν να αγνοούνται επτά συνολικά άτομα, τα οποία -με βάση την ηλικία τους κατά τον χρόνο εξαφάνισής τους και μέχρι σήμερα- είναι ακόμη ανήλικα (επισυνάπτεται σχετικός κατάλογος).

Εντούτοις, έχω παρατηρήσει πως μέχρι στιγμής για κανένα από αυτά τα επτά παιδιά δεν έχει εκδοθεί «κίτρινη ειδοποίηση», γνωστή ως “Yellow Notice”, από την INTERPOL.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Ποιο είναι το χρονικό διάστημα που πρέπει να παρέλθει από τη δήλωση ενός ατόμου ως ελλείποντος, έως ότου ειδοποιηθεί σχετικά η INTERPOL από την αστυνομία Κύπρου;
2. Έχει ειδοποιηθεί η INTERPOL σχετικά με την περίπτωση των επτά ανηλικών; Εάν ναι, πότε; Εάν όχι, παρακαλώ όπως πληροφορηθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τους λόγους για τους οποίους αυτό δε συνέβη.

Επιπρόσθετα, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει πρωτόκολλο πληροφόρησης των μέσων μαζικής ενημέρωσης για τον εντοπισμό ατόμων που είχαν δηλωθεί ως ελλείποντα, προκειμένου να διασφαλίζεται η προστασία των προσωπικών τους δεδομένων και η αφαίρεση των στοιχείων τους από το διαδίκτυο μετά τον εντοπισμό τους.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους στάλθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.273, ημερομηνίας 21^{ης} Απριλίου 2022, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου

«Σύμφωνα με πρόσφατο δημοσίευμα, στο πλαίσιο δίκης ενώπιον του Κακουργιοδικείου Λευκωσίας για υπόθεση ναρκωτικών κατατέθηκαν ως τεκμήρια ενώπιον του δικαστηρίου φωτογραφίες από τη διαβίωση κρατουμένων που βρίσκονταν στο πρόγραμμα προστασίας μαρτύρων της αστυνομίας και οι οποίοι διέμεναν σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο κράτησης.

Όπως σημειώνεται από το δημοσίευμα, πρόκειται για φωτογραφίες που απέστειλε ο ίδιος ο προστατευόμενος μάρτυρας και στις οποίες απεικονίζεται να καταναλώνει αμπελοπούλια και να φωτογραφίζεται στο κρεβάτι του, ενώ προστίθεται πως μετά από έρευνες της ΥΚΑΝ από το χώρο όπου κρατούνται οι μάρτυρες που εντάσσονται στο πρόγραμμα προστασίας μαρτύρων κατασχέθηκαν και κινητά τηλέφωνα.

Σε σχετική μάλιστα ερώτηση του δικηγόρου του κατηγορουμένου αναφορικά με την ύπαρξη κινητών στο πρόγραμμα προστασίας μαρτύρων το δημοσίευμα αναφέρει πως “ο μάρτυρας παραδέχθηκε πως είχε στην

κατοχή του κινητό, με το οποίο επικοινωνούσε, αλλά και έμπαινε στο διαδίκτυο, όπου μεταξύ άλλων διάβαζε ειδήσεις και ενημερωνόταν, ωστόσο, όπως είπε, κατασχέθηκε τις προηγούμενες μέρες από την αστυνομία μετά τις έρευνες».

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει την Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. αν είναι εις γνώσιν του το εν λόγω περιστατικό και, εάν ναι, σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διερεύνησή του και πότε αναμένεται να ολοκληρωθεί και
2. αν υπάρχει σχετικό πρωτόκολλο ή εσωτερικός κανονισμός για τα δικαιώματα των κρατουμένων που εμπίπτουν στο σχετικό πρόγραμμα προστασίας μαρτύρων και πώς διασφαλίζεται εκ μέρους του κράτους η ορθή εφαρμογή τους από τους δεσμοφύλακες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.274, ημερομηνίας 28 Απριλίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Εξ όσων γνωρίζω, το κοινοτικό συμβούλιο Περβολιών με επιστολή του προς το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας έχει δείξει ενδιαφέρον για αγορά ακινήτου το οποίο βρίσκεται δίπλα από το δημοτικό σχολείο της κοινότητας, για να χρησιμοποιηθεί ως χώρος στάθμευσης του προσωπικού του σχολείου.

Ως εκ τούτου, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Έχει προχωρήσει σε περαιτέρω διερεύνηση του θέματος;
2. Τι προτίθεται να πράξει για το πιο πάνω ζήτημα αναλυτικά;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.275, ημερομηνίας 2 Μαΐου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Σταύρου Παπαδούρη

«Κατά τις επισκέψεις μου στην ορεινή και ημιορεινή επαρχία Λεμεσού έχω λάβει σωρεία παραπόνων από αγρότες, που αφορούν την αλλαγή του τρόπου εξασφάλισης κάρτας για χρήση φυτοφαρμάκων.

Συγκεκριμένα, για την ανανέωση της κάρτας επιβάλλεται η χρήση της πλατφόρμας “Αριάδνη”, κάτι το οποίο φαίνεται πως δυσκολεύει αφάνταστα πολλούς γεωργούς και ιδιαίτερα της μέσης ηλικίας και πάνω. Μιλάμε για ανθρώπους που δεν έχουν κάποιον να τους βοηθήσει επ’ αυτού.

Θα επιθυμούσα ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής ερωτήματα:

1. Ποιες άλλες επιλογές έχουν αυτοί οι γεωργοί, ώστε να εξασφαλίσουν αυτή την κάρτα;
2. Έχει μεριμνήσει το αρμόδιο υπουργείο, ώστε να βοηθήσει αυτούς τους ανθρώπους;
3. Υπάρχει κάτι άλλο που μπορούν να κάνουν, ώστε να χρησιμοποιούν νόμιμα και ελεγχόμενα τα φυτοφάρμακα;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 28 Απριλίου 2022 του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Πρόδρομου Προδρόμου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.087, ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Κουκουμά

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Στο Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας έχει ορισθεί Επιτροπή Ισότητας από τον Φεβρουάριο του 2021, όπως αυτή προβλέπεται στον Κώδικα Πρακτικής για την Πρόληψη και την Αντιμετώπιση της Παρενόχλησης και της Σεξουαλικής Παρενόχλησης στη Δημόσια Υπηρεσία. Η σύνθεση της Επιτροπής περιλαμβάνει Λειτουργούς από Διευθύνσεις και Υπηρεσίες του ΥΠΠΑΝ.
3. Ο ρόλος και τα βασικά καθήκοντα της Επιτροπής Ισότητας ΥΠΠΑΝ είναι τα παρακάτω:
 - (α) Η θέσπιση εσωτερικών κανονισμών.
 - (β) Η υποβολή εισηγήσεων στην κάθε αρμόδια αρχή για μέτρα που μπορεί να κρίνεται ότι χρειάζονται για τη βελτίωση, τη διοργάνωση των υπό αναφορά προγραμμάτων, την παρακολούθηση της εφαρμογής του Κώδικα, την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους και την ποιοτική αναβάθμιση του εργασιακού περιβάλλοντος και των σχέσεων μεταξύ των εργαζομένων.
 - (γ) Η γνωστοποίηση του Κώδικα, γραπτώς ή άλλως πως, στο προσωπικό και η μέριμνα ώστε η σεξουαλική παρενόχληση στο περιβάλλον εργασίας να μην είναι αποδεκτή, λαμβάνοντας μέτρα σε κάθε περίπτωση

εργαζομένων που δε συμμορφώνεται.

- (δ) Η διασφάλιση εργασιακού περιβάλλοντος, προσιτού, ασφαλούς και φιλικού, όπου οι σχέσεις μεταξύ των εργαζομένων θα διακρίνονται για τον αλληλοσεβασμό, την ευγένεια, την ειλικρίνεια, την κατανόηση, την εμπιστοσύνη, τη συνεργασία και τη συμπαράσταση.
 - (ε) Η διεξαγωγή προγραμμάτων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των εργαζομένων, ανεξάρτητα της θέσης που κατέχουν στη δημόσια υπηρεσία, αναφορικά με τις απαγορευμένες διακρίσεις, τη σημασία της καταπολέμησης και εξάλειψής τους, καθώς και των στερεότυπων που συντηρούν και αναπαράγουν τις διακρίσεις, την έμφυλη βία, τη σεξουαλική παρενόχληση, την ανισότητα στην εργασία, τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις και τα οφέλη από την τήρηση/εφαρμογή τους.
 - (στ) Η υποβολή εισηγήσεων στην κάθε αρμόδια αρχή για μέτρα που μπορεί να κρίνεται ότι χρειάζονται για τη βελτίωση, τη διοργάνωση των υπό αναφορά προγραμμάτων, την παρακολούθηση της εφαρμογής του Κώδικα, την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους και την ποιοτική αναβάθμιση του εργασιακού περιβάλλοντος και των σχέσεων μεταξύ των εργαζομένων.
 - (ζ) Η τήρηση εχεμύθειας οποτεδήποτε περιέρχεται σε γνώση μέλους της Επιτροπής Ισότητας περιστατικό παρενόχλησης ή σεξουαλικής παρενόχλησης ή λαμβάνει προφορική ή γραπτή καταγγελία/μαρτυρία για παρενόχληση ή σεξουαλική παρενόχληση.
4. Η αξιολόγηση του έργου της Επιτροπής Ισότητας θα καθοριστεί στους Εσωτερικούς Κανονισμούς της Επιτροπής που τυγχάνουν ετοιμασίας από την υφιστάμενη Επιτροπή Ισότητας του ΥΠΠΑΝ.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Απριλίου 2022 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.092, ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Αποστόλου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση αναφορικά με την πρόοδο στις εργασίες που έχουν προωθηθεί, στο πλαίσιο της Συμφωνίας που υπογράφηκε μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Ηνωμένου Βασιλείου, σε σχέση με την περιοχή των Βρετανικών Βάσεων Ακρωτηρίου και Δεκέλειας και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

- (α) Οι εργασίες εκπόνησης της Δήλωσης Πολιτικής Βρετανικών Βάσεων Ακρωτηρίου και Δεκέλειας (ΔΠΒΒ ΑΔ), οι οποίες προωθήθηκαν στο πλαίσιο της υπό αναφορά Συμφωνίας (The Arrangement), μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Ηνωμένου Βασιλείου, τον Ιανουάριο 2014, βρίσκονται σε τελικό στάδιο.
- (β) Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι οι εργασίες εκπόνησης της ΔΠΒΒ ΑΔ (κείμενο και Χάρτες) έχουν ολοκληρωθεί ενώ, το Σχέδιο έχει επίσης αξιολογηθεί και σε σχέση με τις περιβαλλοντικές του πτυχές, ως ορίζεται στη σχετική περιβαλλοντική νομοθεσία και έχει, προς το σκοπό αυτό, εκδοθεί και η σχετική Γνωμάτευση από την Περιβαλλοντική Αρχή.
- (γ) Στο παρόν στάδιο, το Σχέδιο βρίσκεται ενώπιον του Διοικητή ΒΒ, ο οποίος, ως Αρμόδια Αρχή, αναμένεται ότι εντός του επόμενου χρονικού διαστήματος θα προβεί στη δημοσίευσή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Απριλίου 2022 του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Πρόδρομου Προδρόμου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.128, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση σας και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Παραχωρήθηκε χορηγία, ύψους €10.000, στην Εφορεία Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων Λάρνακας, τον Δεκέμβριο του 2018, για έκδοση πιστοποιητικού επιθεώρησης από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (ΗΜΥ) για το Ευρυβιάδειο Γυμνάσιο Λάρνακας. Παρ' όλα αυτά, η Σχολική Εφορεία δεν έχει προχωρήσει με τις εργασίες για την έκδοση του πιστοποιητικού επιθεώρησης.

3. Οι Σχολικές Εφορείες έχουν ενημερωθεί, σε διάφορες χρονικές περιόδους, όσον αφορά το συγκεκριμένο θέμα, με τρεις εγκυκλίους οι οποίες επισυνάπτονται.

4. Την 21^η Ιανουαρίου 2022 έγινε η έναρξη των εργασιών αναβάθμισης του κτηρίου από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του ΥΠΠΑΝ, αξίας €5.109.857. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί σε φάσεις, με συνολική διάρκεια 27 μήνες. Στις εργασίες περιλαμβάνεται η αναβάθμιση της ηλεκτρολογικής εγκατάστασης και η έκδοση πιστοποιητικού καταλληλότητας από την ΑΗΚ.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 27 Απριλίου 2022 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.150, ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Χριστόφια

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω, ότι ο συνολικός αριθμός των αλλοδαπών, οι οποίοι φοιτούν στα Ιδιωτικά Κολλέγια και Πανεπιστήμια της Κύπρου και κατέχουν άδεια διαμονής σε ισχύ ανέρχεται σε 3.664. Σχετικός Πίνακας παρατίθεται πιο κάτω, όπου παρουσιάζονται οι εκδοθείσες άδειες προσωρινής διαμονής Φοιτητών στα Ιδιωτικά Κολλέγια και Πανεπιστήμια της Κύπρου, που βρίσκονται σε ισχύ (Καταγράφονται οι δεκατέσσερις δημοφιλέστερες χώρες καταγωγής):

Α/Α	ΧΩΡΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
1	ΙΝΔΙΑ	1293
2	ΝΕΠΑΛ	787
3	ΜΠΑΓΚΛΑΝΤΕΣ	235
4	ΝΙΓΗΡΑΣ	146
5	ΡΩΣΙΑ	134
6	ΠΑΚΙΣΤΑΝ	94
7	ΛΙΒΑΝΟΣ	76
8	ΙΟΡΔΑΝΙΑ	60
9	Η.Π.Α	57
10	ΙΡΑΚ	54
11	ΙΣΡΑΗΛ	54
12	ΑΙΓΥΠΤΟΣ	53
13	ΟΥΚΡΑΝΙΑ	53
14	ΕΛΛΑΔΑ	51

2. Σε σχέση με τη δεύτερη ερώτηση ως προς τον έλεγχο για εικονικούς φοιτητές, σημειώνεται, πως αρμοδιότητα έχει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας στο οποίο κοινοποιείται η παρούσα επιστολή.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Απριλίου 2022 του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Πρόδρομου Προδρόμου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.161, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Αποστόλου

«Αναφέρομαι στη πιο πάνω ερώτησή σας και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

α. Όσον αφορά στην εκπαιδευτική στήριξη παιδιών στα ιδιωτικά σχολεία, σύμφωνα με το άρθρο 14(5) του περί Ιδιωτικών Σχολείων Νόμου του 2019 (Ν. 147(I)/2019):

Αναφορικά με θέματα που αφορούν την παροχή ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, για τα οποία δεν υπάρχει διάταξη στον παρόντα Νόμο, εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις του περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμου και των περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμών.

β. Επίσης, στο ίδιο άρθρο στην παράγραφο (1)(δ) αναφέρεται ότι κάθε ιδιωτικό σχολείο πρέπει να ρυθμίζει στους κανονισμούς του:

την ενημέρωση των γονέων για την εξυπηρέτηση αναγκών ατόμων με ειδικές ανάγκες σύμφωνα με τους κανονισμούς λειτουργίας των ιδιωτικών σχολείων: παροχή ειδικής εκπαίδευσης, παροχή σχολικών συνοδών, παραχώρηση διευκολύνσεων, δημιουργία υποδομής ή/και αγορά εξειδικευμένου εξοπλισμού και όσα άλλα απαιτούνται για την εξυπηρέτηση των παιδιών με ειδικές ανάγκες.

γ. Συνεπώς, τα ιδιωτικά σχολεία θα πρέπει να παρέχουν σε παιδιά με αναπηρίες κάποιες εκπαιδευτικές διευκολύνσεις βάσει των αποφάσεων της Επαρχιακής Επιτροπής Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΕΕΑΕ), κατ' αναλογία των διατάξεων του περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμου (Ν. 113(I)/1999), τις οποίες θα πρέπει να αναφέρουν στους Κανονισμούς και τον Οδηγό Σπουδών τους.

2. Όσον αφορά στην παροχή εκπαιδευτικών εργαλείων στα παιδιά με αναπηρίες, στο άρθρο 13(2) της προαναφερθείσας νομοθεσίας αναφέρεται:

Στην περίπτωση ατόμων με ειδικές ανάγκες, το σχολείο θα εφοδιάζεται με τον ανάλογο εξοπλισμό ο οποίος να καλύπτει τις ανάγκες του παιδιού, σύμφωνα με την αξιολόγηση των Επαρχιακών Επιτροπών Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του Υπουργείου.

3. Το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας βάσει του περί Ιδιωτικών Σχολείων Νόμου του 2019 (Ν. 147(Ι)/2019), έχει την υποχρέωση να ελέγχει κατά πόσον παρέχονται από το σχολείο αυτά που αναγράφονται στους Κανονισμούς και στον Οδηγό Σπουδών κάθε ιδιωτικού σχολείου και αφορούν στην παροχή εκπαιδευτικής στήριξης και εκπαιδευτικών εργαλείων, για να τα εγκρίνει και συνεπώς να εγκρίνει τη συνέχιση της λειτουργίας του.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Απριλίου 2022 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.173, ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Βαλεντίνου Φακοντή

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- α. Η οικονομική βοήθεια στο πλαίσιο στήριξης των κατοίκων ορεινών κοινοτήτων με υψόμετρο μεγαλύτερο ή ίσο των 600 μ. εγκρίνεται σε ετήσια βάση από το Υπουργικό Συμβούλιο και προβλέπει την παραχώρηση οικονομικής βοήθειας στη βάση συγκεκριμένων κατηγοριοποιήσεων στους μόνιμους κατοίκους των εν λόγω κοινοτήτων ανεξαρτήτως οικονομικής κατάστασης των δικαιούχων και δεν αποτελεί επίδομα θέρμανσης.
 - β. Το υψόμετρο κάθε κοινότητας καθορίζεται από μετρήσεις που διενεργεί το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Τα προηγούμενα χρόνια είχαν χρησιμοποιηθεί μετρήσεις, στις οποίες βασική παράμετρος ήταν το κέντρο της κάθε κοινότητας. Το υψόμετρο της κοινότητας Μεσάνων είχε καθοριστεί στα 560 μ. Φέτος ζητήθηκε από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας όπως επικαιροποιήσει τις μετρήσεις των υψομέτρων, λαμβάνοντας υπόψη και τις οικιστικές και παραθεριστικές ζώνες κάθε κοινότητας. Στην προκειμένη περίπτωση το υψόμετρο της κοινότητας Μεσάνων έχει καθοριστεί στα νέα επίσημα κτηματολογικά έγγραφα στα 585 μ.
2. Ως εκ τούτου, η κοινότητα Μεσάνων δεν εμπίπτει στις δικαιούχους κοινότητες που καλύπτει το υπό αναφορά Σχέδιο και δεν υπάρχει δυνατότητα επέκτασης ή διαφοροποίησης του Σχεδίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Απριλίου 2022 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.178, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Βαλεντίνου Φακοντή

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι σύμφωνα με πληροφόρηση, που εξασφαλίστηκε από τις Επαρχιακές Διοικήσεις, διαφαίνεται, ότι οι ζημιές από την ανεξέλεγκτη βόσκηση και οι καταστροφές τόσο στις καλλιέργειες, όσο και στην άγρια πανίδα, παρουσιάζονται κυρίως στις κοινότητες της Ανατολικής Περιοχής της Επαρχίας Πάφου, των οποίων οι Κοινοτάρχες είχαν εισηγηθεί στο παρελθόν την επαναφορά του θεσμού του Αγροφύλακα και την παραχώρηση αρμοδιοτήτων στα Κοινοτικά Συμβούλια, μέσα από τον εκσυγχρονισμό της σχετικής νομοθεσίας, ήτοι του περί Αγροφυλάκων Νόμου (Κεφ. 287).

2. Παρά τα πιο πάνω, υπήρξε στη συνέχεια απροθυμία Κοινοτικών Συμβουλίων, να συνεισφέρουν στην απάμβλυνση ή/και επίλυση του προβλήματος, γεγονός που καταδεικνύεται από τα πιο κάτω:
- (α) Σε Περιφερειακή Σύσκεψη μου, που έγινε στα Κελοκέδαρα στις 4.3.2016, έδωσα οδηγίες όπως προωθηθεί η διαδικασία πρόσληψης δύο Αγροφυλάκων, ενώ το Υπουργείο Εσωτερικών θα κατέβαλλε ποσό ύψους €12.000 ετησίως που θα αντιστοιχούσε στο 50% της δαπάνης.
 - (β) Έγιναν όλες οι αναγκαίες ενέργειες από το Γραφείο του Επάρχου Πάφου και λήφθηκε σχετική απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο. Στη συνέχεια, δημοσιεύθηκε σχετική Γνωστοποίηση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερ. 7.12.2018 και δημιουργήθηκε Σύμπλεγμα Κοινοτήτων για σκοπούς του περί Αγροφυλάκων Νόμου. Σημειώνεται, ότι το Σύμπλεγμα αφορά της Κοινότητες Αγία Μαρίνα Κελοκεδάρων, Κοιλίνεια, Στατό - Άγιο Φώτιο, Σαλαμιού, Γαλαταριά, Πενταλιά, Τραχυπέδουλα, Αμαργέτη και Νατά.
 - (γ) Για υλοποίηση της Απόφασης έγιναν δύο συσκέψεις στο Γραφείο του οικείου Επάρχου, με όλες τις εμπλεκόμενες Κοινότητες, στις 1.3.2019 και 29.5.2019. Κατά τη δεύτερη σύσκεψη, οι Κοινοτάρχες των Κοινοτήτων του Συμπλέγματος εξέφρασαν προβληματισμούς σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας του θεσμού του Αγροφύλακα, ποια θα είναι ακριβώς τα καθήκοντα και οι εξουσίες τους και πώς μπορεί να εξασφαλιστούν τα ποσά για την πληρωμή τους και κατά πόσο θα πρέπει να επιβληθεί φορολογία. Ζήτησαν επίσης να αυξηθεί η συνεισφορά της Κυβέρνησης στις €20.000, επειδή σύμφωνα με δικούς τους υπολογισμούς το πραγματικό κόστος της πρόσληψης δύο Αγροφυλάκων θα ανερχόταν στις €40.000 ετησίως.
 - (δ) Κατά τη σύσκεψη εξηγήθηκαν στους παρευρισκόμενους Κοινοτάρχες τα καθήκοντα των Αγροφυλάκων με βάση τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας και συμβουλευθήκαν όπως ετοιμάσουν για κάθε Κοινότητα κατάσταση γαιοκτημόνων οι οποίοι θα φορολογηθούν ανάλογα με τις περιουσίες που έχουν, ώστε να είναι δυνατή η εξασφάλιση του αναγκαίου ποσού για τους μισθούς τους, πέραν της συνεισφοράς της Κυβέρνησης.

- (ε) Σημειώνεται ότι δεν υπήρξε καμία ανταπόκριση από μέρους των Κοινοταρχών, γι' αυτό και δεν προωθήθηκε η διαδικασία για πρόσληψη των δύο Αγροφυλάκων. Ανεπίσημα, ενημέρωσαν το γραφείο του οικείου Επάρχου, ότι στην ουσία δε συμφωνούν με την επιβολή φορολογίας για την εξασφάλιση της δικής τους συνεισφοράς επειδή θα υπάρχουν αντιδράσεις από τους κατοίκους των Κοινοτήτων, καθώς επίσης και για το λόγο ότι αρκετές Κοινότητες του Συμπλέγματος δεν αντιμετωπίζουν πρόβλημα, παρ' όλο που παλαιότερα αποδέχθηκαν με αποφάσεις των Συμβουλίων να συμμετέχουν σε αυτό και εισηγήθηκαν να χρησιμοποιούν πιστώσεις από τα ταμεία των Κοινοτικών Συμβουλίων για την πληρωμή τους. Έκτοτε το θέμα δεν ξανασυζητήθηκε.

3. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Απριλίου 2022 του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Πρόδρομου Προδρόμου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.194, ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη

«Αναφέρομαι στη πιο πάνω ερώτησή σας και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Το έργο περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, με Sequential Number 157, Ref. No.: C5.111- Construction of two Model Technical Schools - Νέα Τεχνική Σχολή Αγίου Λαζάρου Λάρνακας και Νέα Τεχνική Σχολή Λεμεσού.

3. Η μελέτη του έργου βρίσκεται στα τελικά στάδια. Η προκήρυξη διαγωνισμού για την κατασκευή του έργου προγραμματίζεται να γίνει πριν την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς 2022-2023 και η έναρξη του έργου στις αρχές του 2023. Η ολοκλήρωσή του υπολογίζεται περί τα τέλη του 2025.

4. Η εκτίμηση για το κόστος του έργου ανέρχεται στα €21.521.084.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μαΐου 2022 του Υπουργού Οικονομικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.195, ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτησή και πληροφορείσθε τα ακόλουθα:

(α) Μετά από Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 83.510, ημερομηνίας 25/10/2017, η Κυπριακή Δημοκρατία (ΚΔ) συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της γερμανικής εταιρείας Berater der Offentlichen Hand GmbH (PD) σε ποσοστό 0.5%, η οποία παρέχει τεχνική υποστήριξη στο κυπριακό κράτος σε τομείς που αφορούν κυρίως τον εκσυγχρονισμό και ψηφιοποίηση της δημόσιας υπηρεσίας.

(β) Το 2019, κατόπιν εισήγησης του τέως Υπουργού Οικονομικών και του Διευθύνοντος Συμβούλου της εταιρείας PD με τη σύμφωνη γνώμη του τότε Επικεφαλής Επιστήμονα της Δημοκρατίας, η εταιρεία PD εκπόνησε επιχειρησιακό πλάνο που όριζε τη βασική ιδέα για τη δημιουργία μιας αντίστοιχης κυπριακής οντότητας (Partnership Cyprus-PC), που να ομοιάζει με το επιχειρησιακό μοντέλο της PD, με όρους εντολής την υλοποίηση της ψηφιακής ατζέντας του κράτους. Το πλάνο προσδιόριζε τα πλεονεκτήματα δημιουργίας μιας κυπριακής ιδιωτικής εταιρείας με 100% συμμετοχή του κράτους, καταλήγοντας ότι μια τέτοια επιλογή είναι προς όφελος του δημόσιου συμφέροντος.

(γ) Σημειώνεται ότι, εντός του 2021 το Υπουργείο Οικονομικών αποφάσισε με τη στήριξη της εταιρείας PD, την επικαιροποίηση του επιχειρησιακού πλάνου που ετοιμάστηκε το 2019, διευρύνοντας τους σκοπούς και αρμοδιότητες της κυπριακής οντότητας πέραν του αρχικού σκοπού της υλοποίησης της ψηφιακής ατζέντας.

(δ) Προς το σκοπό αυτό στις 15 Φεβρουαρίου, 2022, το Υπουργικό Συμβούλιο εξουσιοδότησε τον Υπουργό Οικονομικών να υπογράψει Μνημόνιο Συνεργασίας εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας και της εταιρείας PD, το οποίο προσδιορίζει τους κοινούς στόχους των δυο μερών και την εθελοντική στήριξη της PD στη πορεία δημιουργίας μιας αντίστοιχης κυπριακής οντότητας (Partnership Cyprus-PC), με απώτερο σκοπό τη μεταρρύθμιση, μετασχηματισμό, εκμοντερνισμό και ψηφιοποίηση του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα.

(ε) Το Μνημόνιο Συνεργασίας υπεγράφη την 31^η Μαρτίου 2022 από τον Υπουργό Οικονομικών στο Βερολίνο και προσδιορίζει το ευρύτερο πλαίσιο συνεργασίας και ενεργή συμμετοχή της εταιρείας PD στην υλοποίηση του υπό αναφορά οράματος.

(στ) Η PD, μέσα από αυτή τη συνεργασία παρέχει την υποστήριξή της μέσω των εμπειρογνώμων της (και όχι των μετόχων της), στο όλο έργο αναθεώρησης του επιχειρησιακού πλάνου, που ήδη βρίσκεται στα τελικά στάδια ολοκλήρωσης του. Το πλάνο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, σημαντικά στοιχεία κοστολόγησης του έργου, εκτίμησης κινδύνων, περιγραφή της δομής διακυβέρνησης και σχετικά χρονοδιαγράμματα.

(ζ) Προγραμματίζεται η υποβολή του επιχειρησιακού πλάνου ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου τέλη

Απριλίου-αρχές Μαΐου, για εξασφάλιση σχετικής έγκρισης με βάση τις νενομισμένες διαδικασίες. Αφότου εξασφαλιστεί η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, το Υπουργείο Οικονομικών θα προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για τη δημιουργία της κυπριακής εταιρείας, με χρονικό ορίζοντα λειτουργίας της περί τα τέλη του 2022.

2. Όπως γίνεται αντιληπτό, η κυπριακή εταιρεία θα συμβάλει ουσιαστικά στην υλοποίηση σημαντικών προτεραιοτήτων πολιτικής, πέραν της ψηφιακής ατζέντας, περιλαμβανομένων και έργων που απορρέουν από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Κύπρου.

3. Επίσης ενημερωτικά αναφέρουμε ότι η μετοχική δομή της εταιρείας PD αποτελείται από μερίδια που κατέχουν η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, τα ομόσπονδα κρατίδια, γερμανικές πόλεις, επαρχιακές διοικητικές περιφέρειες της Γερμανίας, κρατικές οντότητες ιδιωτικού δικαίου, καθώς και η Κυπριακή Δημοκρατία. Στο σύνολο τους απαριθμούνται σήμερα στους 140 μετόχους. Για ευκολία αναφοράς επισυνάπτεται ανάλυση της μετοχικής δομής της εταιρείας.

4. Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε τυχόν διευκρινίσεις.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μαΐου 2022 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.200, ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Βαλεντίνου Φακοντή

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η επίλυση των προβλημάτων που παρουσιάζονται για την εγγραφή των δρόμων είτε λόγω έλλειψης κονδυλίων για την απαλλοτρίωση των επηρεαζόμενων τεμαχίων είτε λόγω απροθυμίας των ιδιοκτητών να δώσουν τη συγκατάθεσή τους είναι θέμα που αφορά τα οικεία Κοινοτικά Συμβούλια.
- (β) Όσον αφορά στη διαδικασία απαλλοτρίωσης, εφαρμόζονται οι πρόνοιες του περί Αναγκαστικής Απαλλοτρίωσης Νόμου του 1962 (Ν. 15/62), ενώ για τη διαδικασία εγγραφής των δρόμων με συγκαταθέσεις ετοιμάστηκε και τέθηκε σε εφαρμογή από τις 10 Απριλίου 2018 το σχετικό εγχειρίδιο εγγραφής δρόμων από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας με το οποίο καθορίζεται η εμπλοκή ιδιωτών αρμόδιων χωρομετριών στην εγγραφή δρόμων, ώστε να γίνεται επίσπευση της σχετικής διαδικασίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Απριλίου 2022 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.201, ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Βαλεντίνου Φακοντή

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι, η επόμενη διαδικασία Αναθεώρησης των Πολεοδομικών Ζωνών των Κοινοτήτων της Υπαίθρου, σε παγκύπρια κλίμακα, αναμένεται να αρχίσει εντός του 2022, μετά από σχετική οδηγία μου.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Απριλίου 2022 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.211, ημερομηνίας 9 Μαρτίου 2022, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω για τα ακόλουθα:

Η μελέτη της επανεξέτασης και επικαιροποίησης των Χαρτών Επικινδυνότητας Πλημμύρας και των Χαρτών Κινδύνων Πλημμύρας βρίσκεται σε εξέλιξη ως μέρος της Σύμβασης παροχής υπηρεσιών για την "Ετοιμασία Χαρτών Επικινδυνότητας Πλημμύρας και Χαρτών Κινδύνων Πλημμύρας για τις αναθεωρημένες Περιοχές Δυνητικού Σοβαρού Κινδύνου Πλημμύρας, αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας της Κύπρου (ΣΔΚΠ) και εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το ΣΔΚΠ - 2^{ος} Κύκλος εφαρμογής Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τις πλημμύρες, 2007/60/ΕΚ" (αρ. Σύμβασης ΤΑΥ 19/2020, Αναθέτουσα Αρχή: Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων-Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος).

Η Σύμβαση υπογράφηκε στις 8/3/2021, με περίοδο εκτέλεσης 24 μήνες και προχωρεί κανονικά και σύμφωνα με το συμβατικό χρονοδιάγραμμα. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα της Σύμβασης οι εργασίες επικαιροποίησης των Χαρτών Επικινδυνότητας Πλημμύρας και των Χαρτών Κινδύνων Πλημμύρας θα ολοκληρωθούν τον Μάιο του 2022 και οι χάρτες θα τεθούν στη διάθεση της Επιτροπής τον Αύγουστο του 2022.

Η παράβαση του χρόνου εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της Κύπρου αναφορικά με την επανεξέταση και επικαιροποίηση των Χαρτών Επικινδυνότητας Πλημμύρας και των Χαρτών Κινδύνων Πλημμύρας ήταν αναπόφευκτη. Η σοβαρή και συνεχιζόμενη έλλειψη του απαιτούμενου ανθρώπινου δυναμικού στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (Αρμόδια Αρχή), ιδιαίτερα όσον αφορά την ειδικότητα Υδρολόγου, προκάλεσε καθυστέρηση στην εκπόνηση της μελέτης επανεξέτασης και επικαιροποίησης της Προκαταρκτικής Αξιολόγησης

Κινδύνων Πλημμύρας της Κύπρου και την αναγνώριση των τροποποιημένων/επικαιροποιημένων Περιοχών Δυνητικού Σοβαρού Κινδύνου οι οποίες αποτελούν αναγκαίες πληροφορίες για την ετοιμασία των υπό αναφορά χαρτών.

Η καθυστέρηση αυτή είχε ως αποτέλεσμα την αποστολή σχετικής προειδοποιητικής επιστολής από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας [Προειδοποιητική Επιστολή - Παράβαση αρ. 2020/2270, ημ:20/10/2020, αρ. αναφ. C (2020) 6095 final]. Ωστόσο, μετά την ολοκλήρωση της Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας και την πλήρη συμμόρφωση της Κυπριακής Δημοκρατίας με τα σχετικά άρθρα της Οδηγίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προχώρησε στη διαγραφή της παράβασης αρ. 2020/2270.

Σας ενημερώνουμε ότι τόσο η μελέτη Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας της Κύπρου, όσο και οι τροποποιημένες/επικαιροποιημένες Περιοχές Δυνητικού Σοβαρού Κινδύνου βρίσκονται αναρτημένες στον ιστοχώρο του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων στην ακόλουθη ιστοσελίδα:

Σύνδεσμος: http://www.moa.gov.cy/moa/WDD/wfdf.nsf/page05_gr/page05_gr?opendocument

Διαδρομή: Αρχική Σελίδα / Εφαρμογή νομοθεσίας στην Κύπρο / Περιοχές Πλημμύρας (ΠΔΣΚΠ)/ 2018: Για ΣΔΚΠ 2022-2027.

Επίσης, αναρτημένοι στον ιστοχώρο του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων βρίσκονται οι Χάρτες Επικινδυνότητας Πλημμύρας και οι Χάρτες Κινδύνων Πλημμύρας των 19 υφιστάμενων Περιοχών Δυνητικού Σοβαρού Κινδύνου που αποτελούν μέρος των 39 τροποποιημένων/επικαιροποιημένων Περιοχών Δυνητικού Σοβαρού Κινδύνου.

Σύνδεσμος: http://www.moa.gov.cy/moa/WDD/wfdf.nsf/page04_gr/pag04_gr?opendocument

Διαδρομή: Αρχική Σελίδα / Εφαρμογή νομοθεσίας στην Κύπρο / Περιοχές Πλημμύρας (ΠΔΣΚΠ) / 2011: Για ΣΔΚΠ 2016-2021.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Απριλίου 2022 του Υπουργού Οικονομικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.215, ημερομηνίας 11 Μαρτίου 2022, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και πληροφορείσθε τα ακόλουθα:

1. Το Τμήμα Φορολογίας έχει προβεί σε έρευνα στην ιστοσελίδα του Organised Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP) και στα σχετικά με τη διαρροή Credit Suisse δημοσιεύματα. Από την έρευνα δεν έχει εντοπιστεί αυτούσια η κατάσταση με τους λογαριασμούς που αναφέρονται στο δημοσίευμα ημερομηνίας 20/2/2022, αλλά έχουν εντοπιστεί τα ακόλουθα:
 - α. Κατάσταση 10 ερωταπαντήσεων (FAQs) που εξηγούν την όλη διαρροή και το περιεχόμενο, χωρίς να παραπέμπει στην ολοκληρωμένη κατάσταση -επισυνάπτεται με επισημάνσεις,
 - β. Ένα δημοσίευμα που συνδέει μια οικογένεια Μη Φορολογικών Κατοίκων Κύπρου όπου μεταξύ άλλων γίνεται αναφορά σε συναλλαγή συνδεδεμένου νομικού προσώπου στην Κυπριακή Δημοκρατία σε σχέση με Κυπριακή Τράπεζα και Τράπεζες του εξωτερικού. Η συγκεκριμένη αναφορά βρίσκεται υπό διερεύνηση.
2. Αναπτύσσοντας το σημείο των ερωταπαντήσεων και απαντώντας στο ερώτημά σας, σημειώνεται ότι στην ερωταπάντηση αρ. 6 αναφέρεται ρητά ότι, λόγω του ότι δεν είναι αδίκημα να υπάρχουν ανοικτοί λογαριασμοί στο εξωτερικό και για λόγους τραπεζικού απορρήτου, δεν πρόκειται να δημοσιευτούν σε αυτούσια μορφή οι καταστάσεις των λογαριασμών που έχουν εντοπιστεί (“...will never be released in raw form...”).
3. Επιπλέον, στην ερωταπάντηση αρ. 3 διευκρινίζεται ότι η διαρροή στοιχείων αφορά προηγούμενα χρόνια και δεν φτάνει μέχρι την ημερομηνία της διαρροής, αλλά αφορούσε τους λογαριασμούς που ήταν ανοικτοί κατά τη δεκαετία του 2010 με το μεγαλύτερο αριθμό ενεργοποίησης λογαριασμών να συμβαίνει το 2007 και το 2008 και το μεγαλύτερο αριθμό απενεργοποίησης να συμβαίνει το 2014.
4. Στην ερωταπάντηση αρ. 4 καταγράφεται η διαπίστωση ότι από τις παρατηρήσεις των δημοσιογράφων που συνέβαλαν στη διαρροή η μεγαλύτερη μερίδα πελατολογίου που εμπλέκεται στη διαρροή προέρχεται από χώρες που δεν υπέγραψαν την ανταλλαγή πληροφόρησης μέσω του Common Reporting Standard (CRS), κάτι το οποίο δεν αφορά την Κύπρο.
5. Τέλος, σε περίπτωση που δημοσιευτεί η εν λόγω ολοκληρωμένη κατάσταση ή/και προκύψει άλλο δημοσίευμα ή/και αν ληφθεί οποιαδήποτε άλλη πληροφορία, το Τμήμα Φορολογίας θα προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες ταυτοποίησης και διερεύνησης της πληροφόρησης και λήψης των απαραίτητων μέτρων για επίτευξη φορολογικής συμμόρφωσης εκεί όπου διαπιστώνεται το αντίθετο ομοίως με την πρακτική που ακολουθήθηκε σε προηγούμενες περιπτώσεις διαρροής πληροφοριών από

to International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ).

6. Παραμένω στη διάθεσή σας για την οποιαδήποτε διευκρίνιση.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 18 Απριλίου 2022 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.218, ημερομηνίας 15 Μαρτίου 2022, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας ενημερώσω για τα ακόλουθα:

2. Αναφορικά με την περιβαλλοντική πτυχή της αδειοδότησης και ανέγερσης ψηλών κτιρίων με αυξημένους συντελεστές ανάπτυξης, επισημαίνεται πως στα πλαίσια της διαδικασίας τροποποίησης των Τοπικών Σχεδίων Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου κατά το 2011, εκπονήθηκαν και αξιολογήθηκαν σχετικές Στρατηγικές Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) προτού αυτά δημοσιευθούν. Επομένως, οι ενδεχόμενες επιπτώσεις οι οποίες προκύπτουν τόσο από τα αναπτυξιακά δικαιώματα και τους ανώτατους επιτρεπόμενους συντελεστές δόμησης που εγκρίθηκαν με τα Τοπικά Σχέδια, όσο και το σύνολο των πολεοδομικών κινήτρων που ίσχυαν κατά το 2011 και εξακολουθούν να ισχύουν και αξιοποιούνται σήμερα κατά την αδειοδότηση της ανάπτυξης [δηλ. Πρόνοιες Τοπικών Σχεδίων για προσέλκυση επιθυμητών λειτουργιών σε επιλεγμένες περιοχές και οδικούς άξονες, Σχέδιο Κινήτρων για την Παροχή Χώρων Στάθμευσης για Δημόσια Χρήση (έληξε το 2019), Κανονισμοί για μεταφορά υπολειπόμενου συντελεστή δόμησης από διατηρητέες οικοδομές σε τεμάχια δέκτες, Κίνητρα αύξησης συντελεστή δόμησης αναπτύξεων των οποίων μέρος των ενεργειακών αναγκών καλύπτεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας], έχουν εξεταστεί κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των σχετικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που υποβλήθηκαν στην Περιβαλλοντική Αρχή. Εξαιρέση αποτελούν τα Κίνητρα του Υπουργικού Συμβουλίου για σκοπούς ανάκαμψης της αναπτυξιακής δραστηριότητας, που δημοσιεύθηκαν τον Μάιο του 2013 και τα οποία αφορούν μικρό ποσοστό της δυνητικής αύξησης του συντελεστή δόμησης στο σύνολο της εφαρμογής των Κινήτρων.

3. Κατά συνέπεια, οι μεγάλες αναπτύξεις (συμπεριλαμβανομένων και των ψηλών κτιρίων) που αδειοδοτούνται και εκτελούνται σήμερα μέσω της αξιοποίησης των εν λόγω διευρυμένων πολεοδομικών κινήτρων, αποτελούν αναπτύξεις δυνητικά επιτρεπόμενες στη βάση των προνοιών των Σχεδίων Ανάπτυξης των οποίων οι αντίστοιχες ΣΜΠΕ έχουν εγκριθεί από την Περιβαλλοντική Αρχή. Τόσο οι ενδεχόμενες συσσωρευτικές επιπτώσεις όσο και το μέγιστο της φέρουσας ικανότητας των πολεοδομικών ζωνών αποτέλεσαν πολεοδομικές παραμέτρους οι οποίες τέθηκαν προς εξέταση κατά την αξιολόγηση των Περιβαλλοντικών Μελετών. Η προσθήκη του δομημένου εμβαδού που προκύπτει από τα Πολεοδομικά Κίνητρα του Υπουργικού Συμβουλίου (2013) αποτελεί - στη βάση στατιστικών στοιχείων - κατά μέσο όρο το 10% του συνολικού δομήσιμου εμβαδού των μεγάλων αναπτύξεων/ψηλών κτιρίων που εξουσιοδοτήθηκαν, και κατά συνέπεια δεν συνιστά κρίσιμο μέγεθος ως προς την αξιολόγηση ενδεχόμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

4. Πέραν των πιο πάνω, επισημαίνεται ότι στις 31.07.2018, δημοσιεύθηκε ο νέος “Νόμος που αναθεωρεί και αντικαθιστά τους περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμους του 2005 έως (αρ. 2) του 2014” [Ν.127(Ι)/2018], στον οποίο προνοείται η εκπόνηση πλήρους Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) σε περίπτωση ανέγερσης οποιασδήποτε οικοδομής με αριθμό ορόφων πέραν των δύο (2) από τον ανώτερο επιτρεπόμενο αριθμό που καθορίζεται στο Σχέδιο Ανάπτυξης. Συνεπώς, οι Πολεοδομικές Αρχές απαιτούν την υποβολή, μαζί με την πολεοδομική αίτηση για ανέγερση ψηλού κτιρίου, της αντίστοιχης ΜΕΕΠ, η οποία αποστέλλεται στο Τμήμα Περιβάλλοντος για σχετική αξιολόγηση και έκδοση γνωμάτευσης από την Περιβαλλοντική Αρχή, ώστε να επιβάλλονται οι απαιτούμενες τροποποιήσεις και σχετικοί όροι αδειοδότησης της ανάπτυξης. Ακόμη και πριν τη θέσπιση της εν λόγω νομοθεσίας, οι Πολεοδομικές Αρχές, κατά την αξιολόγηση πολεοδομικών αιτήσεων για την ανέγερση πολυώροφων κτιρίων, ζητούσαν και λάμβαναν τις απόψεις του Τμήματος Περιβάλλοντος (το οποίο για συγκεκριμένες αναπτύξεις απαίτησε την εκπόνηση πλήρους ΜΕΕΠ), και ως εκ τούτου τα ψηλά κτίρια τα οποία ανεγείρονται σήμερα έχουν αξιολογηθεί και εγκριθεί από την Περιβαλλοντική Αρχή. Κατά συνέπεια, δεν εξουσιοδοτείται με πολεοδομική άδεια οποιαδήποτε ανάπτυξη η οποία αφορά σε ψηλό κτίριο (συμπεριλαμβανομένων και των γυάλινων κτιρίων) εάν δεν εξασφαλισθεί πρώτα θετική γνωμοδότηση από την Περιβαλλοντική Αρχή.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Απριλίου 2022 του Υπουργού Άμυνας κ. Χαράλαμπου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.220, ημερομηνίας 17 Μαρτίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Κουκουμά

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Απριλίου 2022 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Ιωάννη Κασουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.222, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2022, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου

«Επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα εξής σε σχέση με την πιο πάνω ερώτηση:

Αναφέρεται ότι λόγω των ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία και που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της χώρας, η ΕΕ προχώρησε σε σειρά περιοριστικών μέτρων κατά της Ρωσίας και της Λευκορωσίας. Συγκεκριμένα, το Συμβούλιο της ΕΕ αποφάσισε συνολικά την επιβολή πέντε πακέτων περιοριστικών μέτρων κατά της Ρωσίας και της Λευκορωσίας. Η τελευταία (5^η) δέσμη περιοριστικών μέτρων αποφασίστηκε στις 8 Απριλίου 2022.

Η ΚΔ, ως κράτος μέλος της ΕΕ, εφαρμόζει πλήρως και χωρίς εξαιρέσεις όλες τις αποφάσεις για περιοριστικά μέτρα κατά της Ρωσίας και Λευκορωσίας.

Τα περιοριστικά μέτρα που υιοθετεί το Συμβούλιο της ΕΕ, μέσω έκδοσης σχετικών Αποφάσεων (δυνάμει του άρθρου 29 της Συνθήκης για την ΕΕ) και Κανονισμών (δυνάμει του άρθρου 215 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της ΕΕ), υπερισχύουν της οποιασδήποτε εσωτερικής νομοθεσίας. Αποτελούν δεσμευτικές νομικές πράξεις στην ολότητά τους, με απευθείας και άμεση εφαρμογή στην εσωτερική έννομη τάξη των κρατών μελών της ΕΕ. Βάσει των Συνθηκών δεν υπάρχει η δυνατότητα οποιασδήποτε εξαίρεσης από τα περιοριστικά μέτρα που αποφασίζονται ομόφωνα από το Συμβούλιο της ΕΕ.

Τα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ αποτελούν στην ολότητά τους μέρος του Ευρωπαϊκού Δικαίου, ενώ η δεσμευτική και άμεση εφαρμογή τους στην εσωτερική έννομη τάξη των Κ-Μ ΕΕ καλύπτει:

1. την επικράτεια της ΕΕ και όπου ισχύει το Ευρωπαϊκό κεκτημένο,
2. τις Αρχές και τις Υπηρεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας,
3. αεροσκάφη ή πλοία της Κυπριακής Δημοκρατίας,
4. πολίτες Κ-Μ ΕΕ,
5. εταιρείες και άλλα νομικά πρόσωπα, οντότητες και οργανισμούς που έχουν ιδρυθεί ή συσταθεί σύμφωνα με το δίκαιο των Κ-Μ ΕΕ και λειτουργούν στην επικράτεια της ΕΕ, καθώς και όπου ισχύει το Ευρωπαϊκό κεκτημένο,
6. τις επιχειρηματικές και επαγγελματικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται εν όλω ή εν μέρει εντός της ΕΕ.

Στην Κυπριακή Δημοκρατία η εφαρμογή των Κυρώσεων, τόσο της ΕΕ όσο και των Ηνωμένων Εθνών, καθορίζεται, πέραν από την άμεση εφαρμογή των Κανονισμών της ΕΕ, με τον Περί Εφαρμογής των Διατάξεων των Ψηφισμάτων ή Αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Κυρώσεις) και των Αποφάσεων και Κανονισμών του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Περιοριστικά Μέτρα) Νόμο του 2016 (58(I)/2016).

Ο πιο πάνω Νόμος καθορίζει τις αρμόδιες Αρχές για διασφάλιση της εφαρμογής στη Δημοκρατία των Κυρώσεων/Περιοριστικών μέτρων (άρθρο 3 του Νόμου). Οι αρμόδιες Εποπτικές Αρχές εκδίδουν Οδηγίες προς τα πρόσωπα υπό την εποπτεία τους. Παράβαση της υποχρέωσης εφαρμογής των κυρώσεων, από οποιοδήποτε πρόσωπο, συνιστά ποινικό αδίκημα (άρθρο 4 του Νόμου). Η εφαρμογή των κυρώσεων γίνεται άμεσα και είναι διοικητικό μέτρο.

Το κάθε υπουργείο ή τμήμα αυτού, η κάθε ανεξάρτητη υπηρεσία, καθώς και οι εποπτικές αρχές που καθορίζονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 59 των περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμων του 2007 έως 2016 έχουν ως αρμοδιότητα τη διασφάλιση της εφαρμογής στη Δημοκρατία των διατάξεων των Ψηφισμάτων ή Αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας (Κυρώσεις) ή/και των Αποφάσεων και Κανονισμών του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Περιοριστικά Μέτρα) που εμπíπτουν στους τομείς για τους οποίους το εν λόγω υπουργείο ή τμήμα αυτού ή η ανεξάρτητη υπηρεσία ή οι εποπτικές αρχές έχουν αρμοδιότητα σύμφωνα με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, τους νόμους, τις κανονιστικές διοικητικές πράξεις και τις αποφάσεις της εκτελεστικής εξουσίας.

Προς ορθή και πιστή εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων και δεδομένων των έκτακτων συνθηκών που δημιουργήθηκαν, κρίθηκε απαραίτητη η σύσταση ομάδας εργασίας υπό το Υπουργείο Οικονομικών, η οποία επιλαμβάνεται το συντονισμό και τις διαδικασίες για εφαρμογή των συγκεκριμένων μέτρων, δίνοντας κατευθυντήριες γραμμές σε οικονομικούς φορείς που χρειάζονται καθοδήγηση. Η ομάδα εργασίας αποτελείται από εκπροσώπους της Νομικής Υπηρεσίας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Υπηρεσιών. Η ομάδα αυτή επιλαμβάνεται ερωτημάτων που χρήζουν διευκρίνησης και καθοδήγησης και γενικά αντιμετωπίζει και διαχειρίζεται την έκτακτη κατάσταση με την ανταλλαγή απόψεων, διάχυση της σχετικής πληροφόρησης και, όπου είναι δυνατόν, αποσαφήνιση ερωτημάτων που προκύπτουν από οικονομικούς φορείς για την ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των σχετικών Κανονισμών της ΕΕ, μεσολαβώντας, μεταξύ άλλων, και ως προς την παροχή διευκρινήσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Απριλίου 2022 της Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Νατάσας Πηλείδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.242, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2022, του

Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω ότι με βάση τις πρόνοιες του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2021, το Υπουργείο ΕΕΒ εξετάζει την αναθεώρηση της σχετικής Απόφασης και Διαταγμάτων που αφορούν ευάλωτους πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας και τα μέτρα προστασίας τους.

2. Σύμφωνα με τις πρόνοιες της εν λόγω νομοθεσίας θα πρέπει να πραγματοποιηθεί διαβούλευση του Υπουργείου ΕΕΒ με τους εμπλεκόμενους φορείς. Προς το σκοπό αυτό το Υπουργείο ΕΕΒ ετοίμασε και έχει αποστείλει τις εισηγήσεις του προς τους εμπλεκόμενους/συναρμόδιους φορείς για πραγματοποίηση διαβούλευσης σχετικά με τα προσχέδια Απόφασης και Διαταγμάτων και αναμένεται να πραγματοποιηθεί σύντομα διυπουργική συνάντηση για λήψη σχετικών αποφάσεων.

3. Το Υπουργείο ΕΕΒ εισηγείται προς τους συναρμόδιους φορείς την συμπερίληψη όλων των ατόμων που πάσχουν από πολλαπλή σκλήρυνση στις κατηγορίες ευάλωτων πελατών ηλεκτρικής ενέργειας και στα μέτρα προστασίας τους, τα οποία περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, και την Ειδική Διατίμηση με Κώδικα 08.

4. Αμέσως μετά την διαβούλευση με τους συναρμόδιους φορείς και την λήψη των σχετικών αποφάσεων για όλες τις νέες κατηγορίες που θα ενταχθούν στις κατηγορίες ευάλωτων πελατών και στα μέτρα προστασίας τους, το Υπουργείο ΕΕΒ θα επιδιώξει την διαβούλευση και έγκριση του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

5. Μετά την ολοκλήρωση των πιο πάνω διαβουλεύσεων τα προσχέδια Απόφασης και Διαταγμάτων θα αποσταλούν στην Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σήμερα θα προχωρήσουμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο, όπου θα συζητηθεί το υπ' αριθμόν 2 θέμα, που τιτλοφορείται «Η εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης (SDGs) και η πορεία υλοποίησής τους, η νομοθετική πρωτοβουλία “Fit for 55” για μείωση κατά πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) των ρύπων μέχρι το 2030 και η ανάγκη προγραμματισμού της επερχόμενης πράσινης μετάβασης χωρίς οικονομικές επιπτώσεις». Το θέμα είναι εγγραφέν με εισήγηση της Δημοκρατικής Παράταξης.

Υπάρχει κατάλογος ομιλητών, ομιλητριών, όπως σας έχει αποσταλεί, κοινοποιηθεί και συμφωνηθεί, τα ονόματα των οποίων έχουν δοθεί από τα ίδια τα κόμματα, οπότε αν θα ακολουθήσουμε τον χρόνο ακριβώς και θα μου επιτρέψετε να είμαι αυστηρή με τον χρόνο τον οποίο έχουμε συμφωνήσει και με τη σειρά η οποία έχει συμφωνηθεί επίσης.

Και ξεκινάμε λοιπόν με τον εισηγητή του θέματος, που είναι η Δημοκρατική Παράταξη, και τον λόγο έχει ο βουλευτής κ. Μιχάλης Γιακουμή για επτά λεπτά.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΑΚΟΥΜΗ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μία πολιτική συζήτηση στο Κεφάλαιο Τέταρτο σε συνεδρία της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων στην ουσία καταγράφει τις πολιτικές του κάθε κοινοβουλευτικού κόμματος, αυτά που πρεσβεύει στο συγκεκριμένο θέμα και παράλληλα αυτά που θα προσπαθήσει με συνεργασίες, υπεύθυνα, δημιουργικά και συναινετικά να περάσουν με νόμους, ενισχύοντας τις πολιτικές, τις πρακτικές και την εφαρμογή τους. Στη συγκεκριμένη περίπτωση σήμερα καλούμαστε να αναπτύξουμε το θέμα «Η εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης (SDGs) και η πορεία υλοποίησής τους, η νομοθετική πρωτοβουλία “Fit for 55” για μείωση κατά πενήντα πέντε τοις εκατόν (55%) των ρύπων μέχρι το 2030 και η ανάγκη προγραμματισμού της επερχόμενης πράσινης μετάβασης χωρίς οικονομικές επιπτώσεις».

Δεν είναι υπερβολή να υποστηρίξει κάποιος πως σήμερα, περισσότερο από ποτέ, χρειαζόμαστε πολιτικές που να προστατεύουν τα τόσο απλά, μα τα τόσο βασικά συνάμα, το πράσινο και τα δάση μας, την ποιότητα του νερού που πίνουμε και του αέρα που αναπνέουμε, τις καθαρές θάλασσες. Γι' αυτό, ως Δημοκρατική Παράταξη-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων, καταθέσαμε κατά διαστήματα υλοποιήσιμες πολιτικές προτάσεις στη βάση ευρωπαϊκών πολιτικών και κατευθυντήριων γραμμών και βεβαίως του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα της Κυπριακής Δημοκρατίας για το 2021-2030.

Είναι όντως γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει εκπονήσει ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης με την ονομασία «Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» και έχει τους ακόλουθους κύριους στόχους: Πρώτον, εκμηδένιση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέχρι το 2050, δεύτερον, αποσύνδεση της υπερχρήσης των φυσικών πόρων και, τρίτον, να μην παραμένει κανένας πολίτης και καμία περιοχή στο περιθώριο.

Δεν είναι τυχαία που ο δεύτερος άξονας του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας, που αφορά αξιοποίηση πόρων ύψους €1,2 δις, είναι η επιτάχυνση της μετάβασης σε μία πράσινη οικονομία, όπου για τον σκοπό αυτό καταθέσαμε τις προτάσεις μας ως παράταξη τον Φεβρουάριο του

2021 και είμαστε ικανοποιημένοι που κάποιες από αυτές έχουν ήδη υιοθετηθεί από την πολιτεία. Πιο στοχευμένα, σε ό,τι αφορά τη χώρα μας, η ΔΗΠΑ-Συνεργασία προτείνουμε την εφαρμογή της Κυπριακής Πράσινης Συμφωνίας, η οποία είναι βασισμένη στο νέο μοντέλο ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και στόχο έχει να προχωρήσουμε στο μέλλον και μεθοδικά, αλλά και καινοτόμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε μπροστά μας μια μεγάλη πρόκληση και οφείλουμε να δούμε μπροστά και έξω από το κουτί και να θέσουμε ως προτεραιότητες σύγχρονες πρακτικές για την οικολογία, την πράσινη ανάπτυξη και την περαιτέρω ανάπτυξη των συστημάτων από ΑΠΕ τόσο στην ηλεκτροπαραγωγή όσο και στις μεταφορές, όπως τα ακόλουθα: Λειτουργία αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Θεσμοθέτηση πλέον και επαναδημιουργία του One Stop Shop στις αδειοδοτήσεις έργων ΑΠΕ, κάτι που ολοκληρώνεται το επόμενο διάστημα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Ένταξη των πλωτών μονάδων ΑΠΕ, που είναι το μέλλον και πρέπει να επικεντρωθούμε περισσότερο ως πολιτεία, όπως πράττουν οι πιο προηγμένες χώρες, όπως η Αγγλία και η Γαλλία, εφαρμόζοντας στην πράξη τη γαλάζια ενέργεια. Καθιέρωση ενεργειακών κοινοτήτων χωρίς αποκλεισμούς προς όφελος των πολλών με σεβασμό πάντα και προστασία στο περιβάλλον. Μεθοδική μετάβαση στις έξυπνες πράσινες πόλεις, ενθάρρυνση για τη δημιουργία υβριδικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρισμού με προτεραιότητα στις ΑΠΕ, εμβολιάζοντας ουσιαστικά την ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού. Περαιτέρω κίνητρα για τα ηλεκτρικά υβριδικά αυτοκίνητα, στοχευμένη παραγωγή βιοκαυσίμων και παραγωγή πράσινου υδρογόνου για τις μεταφορές. Δεδομένου και του γεγονότος ότι ως Κύπρος εξακολουθούμε δυστυχώς να χρησιμοποιούμε το ντίζελ και το μαζούτ, δύο ρυπαρότατα ορυκτά, για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θεωρούμε ότι έφτασε επιτέλους ο καιρός να συζητήσουμε με ειλικρίνεια και αποφασιστικότητα τρόπους με τους οποίους αφενός θα κινηθούμε προς πραγματικά πιο πράσινες επιλογές παραγωγής ενέργειας και αφετέρου θα μπορέσουμε να επιτύχουμε ουσιαστική μείωση στην τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος.

Ας δούμε όμως πού είμαστε σήμερα και τι καταφέραμε μέσω του Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞΕ, το οποίο δημιουργήθηκε το 2004. Ουσιαστικά ως το πρώτο εργαλείο, για να μπορέσουμε λίγο αργότερα, περίπου το 2010, να εγκαταστήσουμε τα πρώτα συστήματα από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και παράλληλα να ξεκινήσουν τα πρώτα στοχευμένα σχέδια της εξοικονόμησης ενέργειας. Προχωρήσαμε αρκετά από τότε και σήμερα έχουμε σχεδόν 500 μεγαβάτ από συστήματα των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή, όχι όμως στις μεταφορές, που κόψαμε αρκετά πίσω. Προχωρήσαμε πολύ στο θέμα της εξοικονόμησης καλύπτοντας τους εθνικούς μας στόχους για το 2020 και προσβλέπουμε τώρα στους δύσκολους στόχους του 2030.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω και το μέγεθος του τομέα δράσης σε πολιτικό επίπεδο για την οικολογία και την πράσινη ανάπτυξη, στηρίζουμε απόλυτα τη μετεξέλιξη του θεσμού του Επιτρόπου Περιβάλλοντος σε Υφυπουργείο Περιβάλλοντος, Κλιματικής Αλλαγής και Ενέργειας, καλύπτοντας και τους πέντε ευρωπαϊκούς πυλώνες, τον στόχο για την ενέργεια και το κλίμα, μία μεταρρύθμιση που ουσιαστικά θα γίνει -και το υπογραμμίζω αυτό- χωρίς καμία πρόσθετη δημοσιονομική επιβάρυνση.

Κεφάλαιο απόβλητα και ανακύκλωση. Η προώθηση της κυκλικής οικονομίας στο πλαίσιο της Πράσινης Συμφωνίας αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα για την αντιστροφή της κλιματικής αλλαγής και την ανάπτυξη βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων. Η Κύπρος καταγράφει χαμηλές επιδόσεις έναντι των ευρωπαϊκών σε σημαντικούς τομείς της κυκλικής οικονομίας, όπως η διαχείριση αποβλήτων. Πιο επεξηγηματικά, μέσα στις δικές μας προτάσεις είναι η δημιουργία μονάδας καύσης οικιακών στερεών αποβλήτων σε κλιβάνους υψηλής τεχνολογίας, φιλικούς στο περιβάλλον, χαμηλών εκπομπών, με προοπτική παραγωγής ηλεκτρισμού από τα απόβλητα, η οποία ταξινομείται στο ποσοστό των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Είναι επιτακτική ανάγκη, για να αποφύγουμε την υγειονομική ταφή αποβλήτων, που γίνεται εδώ και αρκετά χρόνια, παλαιότερα σε Κοτσιάτη και Βατί, και τώρα κατά ένα μεγάλο μέρος στην Κόση.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Στην ιδιαιτερότητα της ημικατεχόμενης πατρίδας μας απαιτείται η εκπόνηση, θα έλεγα, και εφαρμογή παράλληλων πράσινων συμφωνιών. Η ανάπτυξη και εφαρμογή μιας κυπριακής πράσινης συμφωνίας σε ολόκληρη την πατρίδα μας ως ακόμη ένα μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης μεταξύ των ελεύθερων περιοχών και των κατεχόμενων, ακόμη και πριν τη λύση, και η περαιτέρω ανάπτυξη και εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας στις ελεύθερες περιοχές είναι ένα σημείο που πρέπει να μας προβληματίσει πάρα πολύ σοβαρά. Άλλωστε, ας δούμε και το παλαιότερο παράδειγμα, την ενοποίηση του αποχετευτικού συστήματος της Λευκωσίας επί του μακαριστού Λέλλου Δημητριάδη και του Μουσταφά Ακκιντζί, που ήταν ένα μέτρο προχωρημένο για την εποχή του και θεωρώ ότι βοήθησε την πόλη στην ολότητά της. Την ίδια ώρα που όλοι μιλάμε για την ανακύκλωση, και όντως μπορεί να έχουμε καταφέρει σε έναν βαθμό το θέμα συνείδησης, την ίδια ώρα θέλουμε να κάμουμε τον πολίτη συμμετοχο σε αυτό το μέτρο με πραγματικό οικονομικό όφελος στην τσέπη του καθενός μας. Γι' αυτό θεωρούμε ότι είναι αναγκαία η εκπόνηση μίας μελέτης που θα καταδείξει ότι η πατρίδα μας μπορεί να επεξεργαστεί τα ανακυκλώσιμα υλικά και να παραγάγει δευτερογενούς ποιότητας υλικό με τα σωστά κίνητρα. Τότε, ναι, θα μιλάμε για πραγματική κυκλική οικονομία, η οποία εντάσσεται μέσα στις ευρύτερες προτάσεις που αφορούν την αλλαγή του παραγωγικού και οικονομικού μοντέλου της Κύπρου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η υιοθέτηση του ευρωπαϊκού στόχου μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά 55% έναντι 40% μέχρι το 2030, που αποφασίστηκε, ήδη δημιουργεί νέες προκλήσεις, αλλά και ευκαιρίες. Με λίγα λόγια, μπορεί να αποτελέσει ευλογία ή κατάρα, εάν δεν ενεργήσουμε προληπτικά και αν δεν προετοιμαστούμε κατάλληλα. Αυτός είναι ουσιαστικά και ο λόγος εγγραφής του θέματος που συζητάμε σήμερα.

Ενδεικτικά, θέτω ορισμένα ερωτήματα: Ποιος ο σχεδιασμός πολιτικών, ώστε να κατανεμηθεί δίκαια το κόστος; Πώς προσαρμόζουμε τα σχέδια στις ανάγκες των πολιτών; Τι μέτρα προωθούμε για την ενίσχυση της απασχόλησης και της κοινωνικής δικαιοσύνης; Λέμε όλοι μας για την ανάγκη αλλαγής του οικονομικού μοντέλου της χώρας. Μέσω της Πράσινης Συμφωνίας έχουμε μία καταπληκτική ευκαιρία να το πράξουμε. Ετοιμαζόμαστε κατάλληλα γι' αυτό; Μήπως θα πρέπει σε πολιτικό επίπεδο και στο λεγόμενο «κόστος» που επικαλούμαστε όλοι κατά διαστήματα προς την Τουρκία να εξεταστεί σοβαρά πλέον η καταβολή οικονομικής αποζημίωσης για τη ρύπανση στα κατεχόμενα, που με μία πρόχειρη εκτίμηση δική μας μπορεί να αγγίζει τα €800 εκατομ. ετησίως;

Όπως πληρώνουν όλες οι χώρες -και στη δική μας περίπτωση μόνο οι ελεύθερες περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας- αναφορικά με το ετήσιο φορτίο έκλυσης του διοξειδίου του άνθρακα, όπως καθορίζεται παγκοσμίως μέσω του ΟΗΕ, αφού αφενός ολόκληρη η Κυπριακή Δημοκρατία είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αφετέρου το περικλειστο νησί, η Κύπρος, ορίζεται ως ένα ενιαίο οικοσύστημα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΑΚΟΥΜΗ:

Τελειώνοντας, κυρία Πρόεδρε, έχουμε πολλά να πάρουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, από την Ευρώπη, για να βελτιώσουμε το περιβάλλον και την πράσινη ανάπτυξη της Κύπρου μας. Ας τα αξιοποιήσουμε λοιπόν.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Γιακουμή.

Ο κ. Θεμιστοκλέους θα μας επιτρέψει, είμαι σίγουρη, να δώσουμε τη θέση του στον κ. Σιζόπουλο και να μιλήσει ευθύς μετά.

Έχετε καμία ένσταση;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Όχι, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήμουν σίγουρη ότι όχι, ευχαριστούμε.

Κύριε Σιζόπουλε, γιατί έχετε ειλημμένη υποχρέωση, βεβαίως.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να είστε καλά.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα το οποίο συζητούμε είναι ένα θέμα το οποίο έχει τεράστιες και πολλαπλές διαστάσεις, που, στον σύντομο χρόνο που έχουμε στη διάθεσή μας, αντιλαμβάνεστε ότι είναι πάρα πολύ δύσκολο να τις αγγίξουμε όλες και να τις αναλύσουμε, γι' αυτό υποχρεωτικά επιγραμματικά θα αναφερθούμε σε μερικά βασικά σημεία, τα οποία θεωρούμε ότι είναι πάρα πολύ σημαντικά.

Το κυριότερο ίσως θέμα που αναδεικνύεται σήμερα μέσα από την κρίση που έχει προκαλέσει η εμπόλεμη σύρραξη στην Ουκρανία, με τη συνεπακόλουθη ενεργειακή κρίση που έχει προκληθεί, είναι η ανάγκη επιτάχυνσης της υλοποίησης της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, καθώς και η μείωση της χρήσης των παραδοσιακών ενεργειακών πηγών. Η μείωση δηλαδή στην ουσία της κατανάλωσης μέσα από την ενέργεια. Η παράλληλη στροφή προς τη χρήση ανανεώσιμων πηγών θα συμβάλει ουσιαστικά στην προστασία του περιβάλλοντος και σε σχετική σταθερότητα του κόστους διαβίωσης.

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, την οποία εισηγήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιούλιο του 2021, θέτει ως στόχο τα κράτη μέλη της Ένωσης να μειώσουν την εκπομπή αερίων του θερμοκηπίου τουλάχιστον κατά 55% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990 με τελικό στόχο τον μηδενισμό τους μέχρι το 2050. Στόχος της Πράσινης Συμφωνίας είναι η μετατροπή της οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μία πράσινη οικονομία, αποσυνδεδεμένη από τη χρήση ορυκτών πόρων, και η διασφάλιση της ίσης συμμετοχής των πολιτών και των περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα οφέλη που θα προκύψουν από αυτήν. Προς επίτευξη του στόχου αυτού η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υιοθετήσει μια σειρά από μέτρα που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να καθορίσουν αυστηρότερους στόχους για τη μείωση της εκπομπής αερίων θερμοκηπίου και την αύξηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως το 2030. Δυστυχώς, η επιφανειακή προσέγγιση του θέματος από σειρά κυβερνήσεων στην πατρίδα μας και η αναβολή λήψης ουσιαστικών και αυστηρών μέτρων προώθησης αυτής της πολιτικής δεν επέτρεψαν την υλοποίηση των στόχων που καθορίστηκαν, με αποτέλεσμα σήμερα ο Κύπριος φορολογούμενος πολίτης να καλείται να καταβάλει εκατομμύρια ευρώ κάθε χρόνο για την αγορά θερμοκηπιακών ρύπων.

Από την πλευρά της ΕΔΕΚ από το 2005 καταθέσαμε σειρά προτάσεων με στόχο τη μείωση της εξάρτησης από τις παραδοσιακές πηγές ενέργειας και την ενίσχυση των ανανεώσιμων πηγών, τη μείωση της εκπομπής ρύπων για την προστασία του περιβάλλοντος και την αποφυγή καταβολής προστίμων για την αγορά θερμοκηπιακών ρύπων. Το συγκεκριμένο ποσό θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για τη χρηματοδότηση αναπτυξιακών έργων ή για τη στήριξη κοινωνικών προγραμμάτων.

Ανάμεσα στα άλλα, κάποιες από τις προτάσεις μας αφορούσαν την αξιοποίηση του φυσικού αερίου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας -να υπενθυμίσω ότι το 2005 και το 2006 είχαμε προτείνει ακριβώς να αξιοποιήσουμε το συμπιεσμένο φυσικό αέριο, το οποίο θα μπορούσε πολύ πιο εύκολα να εισαχθεί στην πατρίδα μας και με λιγότερους κινδύνους, όσον αφορά τις οποιοσδήποτε παρενέργειες, κάτι το οποίο δυστυχώς δε συζητήθηκε- την ανέγερση σύγχρονων κτιρίων για τη στέγαση κυβερνητικών υπηρεσιών, εξοικονομώντας τα εκατομμύρια που πληρώνουμε κάθε χρόνο για την ενοικίαση κτιρίων που δεν πληρούν τις ελάχιστες ενεργειακές προδιαγραφές, την επιδότηση της εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων για την κάλυψη αναγκών σε κατοικίες, στη ξενοδοχειακή βιομηχανία, στη βιομηχανία, για τον οδικό φωτισμό, για τα αντλιοστάσια. Κάποια έργα έχουν γίνει, όχι όμως στον βαθμό που θα έπρεπε και που υπήρχαν δυνατότητες. Εκπόνηση επίσης προγραμμάτων -που το θεωρούμε πάρα πολύ σημαντικό- για την καλλιέργεια ενεργειακής συνείδησης στους πολίτες. Γιατί, αν δεν έχουμε και την ενεργειακή συνείδηση, δε θα μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε όλα τα υπόλοιπα.

Τον περασμένο μήνα το Ευρωκοινοβούλιο με απόφασή του έκρινε ότι ο EastMed παραμένει έργο επιλέξιμο για υλοποίηση με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, θέτοντας ως κριτήριο για την υλοποίηση του αγωγού να διαθέτει και τις προδιαγραφές για μεταφορά υδρογόνου μετά τη λήξη της χρήσης του ενδεχομένως ως αγωγού, όποτε αυτό θα προκύψει. Είναι γι' αυτό τον λόγο που το υδρογόνο θα πρέπει άμεσα να συμπεριληφθεί στους ενεργειακούς σχεδιασμούς της κυβέρνησης και στο εθνικό σχέδιο για τη χρήση υδρογόνου μέχρι το 2030. Η ανάληψη της προεδρίας του East Mediterranean Gas Forum (EMGF) το 2022 από την Κύπρο θα πρέπει να συνδυαστεί με πολιτικές και δράσεις που να βοηθήσουν, ώστε η περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου να γίνει πρωτοπόρος στην πράσινη ενεργειακή μετάβαση. Και εδώ ακριβώς έχουμε τη δυνατότητα, πέρα από τον EastMed, να συζητήσουμε εναλλακτικούς τρόπους αξιοποίησης του φυσικού αερίου της περιοχής μας είτε μέσα από την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος και την αξιοποίηση του EuroAsia Interconnector είτε ενδεχομένως με την υδροποίηση σε σταθμό της περιοχής του φυσικού αερίου και μεταφορά στην Ευρώπη με αυτό τον τρόπο.

Η μετάβαση σε μια πράσινη οικονομία είναι μια τεράστια πρόκληση για την Κύπρο και δε θα πρέπει να χαθεί η οποιαδήποτε ευκαιρία χρηματοδότησης, αλλά και η έγκαιρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων της χώρας μας στη νέα πράσινη εποχή. Θα πρέπει ίσως να εξεταστεί σοβαρά η δημιουργία και μίας εποπτικής αρχής, η οποία να έχει την ευθύνη συντονισμού όλων των απαιτούμενων δράσεων και ενεργειών για τη μετάβαση της Κύπρου στην πράσινη οικονομία.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Σιζόπουλε, και στον χρόνο σας, όπως πάντα.

Κύριε Θεμιστοκλέους, έχετε πέντε λεπτά στη διάθεσή σας. Αντιλαμβάνομαι το δύσκολο να αναλύσει κάποιος ένα πολυσύνθετο θέμα σε τόσο σύντομο χρόνο, θέλω να είμαι ειλικρινής. Βεβαίως, θα ανέμενα ότι θα υπήρχαν πολύ περισσότεροι βουλευτές, βουλευτρίες στην αίθουσα και μάλιστα κάποιοι που έκαναν θέμα ότι δε συζητούσαμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο, αλλά θα το προσπεράσω.

Σας ακούμε, κύριε Θεμιστοκλέους, γιατί κατανοώ και τις υποχρεώσεις των υπολοίπων.

Κύριε Θεμιστοκλέους, σας ακούμε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Προφανώς, δεν είναι ζήτημα των πέντε λεπτών αυτό, αλλά έστω μέσα στο πλαίσιο το πεντάλεπτο να πούμε κάποια πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Για να είμαι ειλικρινής, ετοίμασα μια μακρόσυρτη ομιλία, την οποία θα εγκαταλείψω, δε θα την αναγνώσω. Θα πω εκ του προχείρου, χωρίς να προχειρολογώ, τα εξής:

Πρώτον, ότι η κλιματική αλλαγή γίνεται από το πρώτο λεπτό δημιουργίας της γης και θα συνεχίσει να γίνεται μέχρι το τελευταίο λεπτό της ζωής της. Αν δεν υπήρχε κλιματική αλλαγή, δε θα υπήρχε ζωή, δε θα υπήρχε το ανθρώπινο είδος και, αν οι δεινόσαυροι πριν εξήντα πέντε εκατομμύρια χρόνια ήταν οικολόγοι, επίσης δε θα υπήρχε ανθρώπινη ζωή σήμερα.

Για να αντιληφθούμε αυτό που λέω, να πω ότι υπήρξαν περίοδοι που η θερμοκρασία της γης ήταν πολύ πιο υψηλή από τη σημερινή και το διοξίδιο του άνθρακα βρισκόταν σε τρομακτικά, εφιαλτικά υψηλά επίπεδα, χωρίς να υπήρχαν την εποχή εκείνη μηχανές, εργοστάσια, αυτοκίνητα κτλ. Επίσης, θέλω να πω ότι στη ρωμαϊκή εποχή σαφώς ήταν πιο θερμή η εποχή, στην αρχαία Αθήνα πιο θερμή, μετά μπήκαμε σε μικροπαγετώδεις περιόδους, η τελευταία των οποίων έληξε το 1850. Το 1849 είχε παγώσει το λιμάνι της Νέας Υόρκης, με δεκάδες χιλιάδες νεκρούς από την ασπία, και σήμερα, παρά τον καταιγισμό, την πλημμυρίδα των λανθασμένων πληροφοριών και των αγορασμένων από πανεπιστήμια και διαστρεβλωμένων στοιχείων, είναι πραγματικότητα -και δεν το λέω εγώ, το λέει η NASA- ότι τα τελευταία εκατόν πενήντα χρόνια η θερμοκρασία της γης έχει ανέβει μόνο έναν βαθμό και όχι σε σύγκριση με τη μέση θερμοκρασία των προηγούμενων δεκαετιών αλλά σε σύγκριση με τη θερμοκρασία της μικροπαγετώδους περιόδου.

Για παράδειγμα πριν έξι χιλιάδες χρόνια η Σαχάρα δεν ήταν αυτή που βλέπετε. Ήταν μια καταπράσινη περιοχή γεμάτη ποταμούς, ζώα, ήταν περίπου ο επίγειος παράδεισος. Για παράδειγμα οι πάγοι είχαν λιώσει σε πολλές περιπτώσεις στο παρελθόν, λόγω χάρη η Γροιλανδία ήταν σπαρμένη, η Σκωτία ήταν κατάφυτη από αμπέλια. Θυμάστε όλοι στο σχολείο τη λεγόμενη «κάθοδος των Δωριέων». Αυτή η κάθοδος των Δωριέων έγινε κάθοδος, διότι στην εποχή τους άρχισαν να μεγαλώνουν και να επεκτείνονται οι πάγοι του βόρειου ημισφαιρίου και αναγκάστηκαν να κατέβουν πίσω.

Γιατί σας τα λέω αυτά; Σας τα λέω, διότι υπάρχει πάρα πολύ μεγάλη παραπληροφόρηση, η οποία παραπληροφόρηση έχει ορισμένες σιωπές, τυφλές σιωπές. Παραδείγματος χάριν λένε -λένε! ότι το διοξίδιο του άνθρακα ανεβάζει τη θερμοκρασία. Μεγάλο λάθος! Είναι το ανάποδο που συμβαίνει. Είναι η αύξηση της θερμοκρασίας που οδηγεί στην αύξηση του διοξειδίου του άνθρακα, ένα. Δύο, το διοξίδιο του άνθρακα το οποίο απελευθερώνεται στην ατμόσφαιρα από την ξηρά και τις δραστηριότητές της είναι 5%. Το υπόλοιπο 95% απελευθερώνεται από τους ωκεανούς.

Γιατί τα είπα όλα αυτά; Τα είπα όλα αυτά, για να σας πω ότι, πρώτον, η κλιματική αλλαγή στην αρχή ήταν η υπερθέρμανση του πλανήτη και, όταν αντέδρασαν τέσσερα-πέντε Νόμπελ Φυσικής αξιοζήλευτα και κατάλαβαν το ρεντίκολο που επάθαιναν δημοσίως διεθνώς, το άλλαξαν και το έκαναν κλιματική αλλαγή. Και μάλιστα τώρα την ενοχοποιούν αυτή την κλιματική αλλαγή, τη χρεώνουν, πού; Όχι στα φυσικά φαινόμενα που σας έχω πει προηγουμένως αλλά στην ανθρώπινη δραστηριότητα, στην ανθρώπινη δραστηριότητα. Αυτό είναι το εγκληματικό στοιχείο, εδώ είναι η απάτη, η μεγάλη η διεθνής απάτη. Λένε ότι η κλιματική αλλαγή φταίει και φταίει, διότι οφείλεται στην ανθρώπινη δραστηριότητα.

Στη Γλασκόβη πριν λίγο καιρό έγινε μια μεγάλη σύναξη όπου σε αυτή τη σύναξη των ηγετών ο κ. Γκουτέρες έβαλε τα κλάματα σαν θλιμμένη χήρα και μας είπε περίπου ότι ο πλανήτης μας είναι εύθραυστος και κρέμεται από μία κλωστή. Δεν επεράσαν πολλοί μήνες και τι έχουμε; Εκεί που μέχρι το 2030 θα εμείναν τους ρύπους από φυσικό αέριο, έρχονται ξαφνικά και θέλουν οι Αμερικάνοι να μεταφέρουν σχιστολιθικό φυσικό αέριο στην Ευρώπη σε τριπλάσια τιμή από το ρωσικό, αλλά δυστυχώς δεν υπάρχουν ακόμα -μόνο στη Μεσόγειο υπάρχουν- στην υπόλοιπη Ευρώπη λιμάνια υποδοχής να δεχτούν υγροποιημένο αμερικάνικο φυσικό αέριο. Το κόστος δημιουργίας της υποδοχής αυτού του φυσικού αερίου και της εν συνεχεία διοχέτευσής του στις μεγάλες πόλεις της Ευρώπης είναι περίπου ένα τρις ευρώ. Για να είναι βιώσιμο αυτό το σχέδιο, ήρθαν ξαφνικά αυτοί που στη Γλασκόβη είπαμεν ότι έκλαιαν σαν θλιμμένες χήρες 'πού πάνω 'πού τον τάφο του μακαρίτη και είπαν το εξής: «Α, ωραία! Τωρά ξεχάστε το τζιέινο. Αντί το 2030, θα μειώσουμε τους ρύπους από το φυσικό αέριο το 2050».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ολοκληρώνοντας, κυρία Πρόεδρε, να πω το εξής: Σε ό,τι αφορά την Κύπρο και την Ευρώπη, εάν πραγματικά η Ευρώπη θέλει να απεξαρτηθεί από το ρωσικό φυσικό αέριο και τα υπόλοιπα ορυκτά καύσιμα,

μια από τις πιο αποτελεσματικές μεθόδους που έχει μπροστά της να υποστηρίξει και να χρηματοδοτήσει είναι ο αγωγός East Med. Οι πιο αυστηρές μελέτες δείχνουν ότι αυτός ο αγωγός, χωρίς να μπει πάνω η Λιβύη, η Συρία, η Ιορδανία, χωρίς να μπουν αυτές οι χώρες πάνω, μόνο με τα κοιτάσματα Ισραήλ, Αιγύπτου, Κύπρου, Κρήτης και Ιονίου θα μπορεί να καλύψει το 17% με 20% των αναγκών της Ευρώπης. Αυτός ο αγωγός δεν πρέπει να φύγει ποτέ από το τραπέζι της λύσης των αναγκών της Ευρώπης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

...πρέπει όλοι να τον στηρίξουμε και δεν είναι μόνο για το φυσικό αέριο. Είναι και μια μεγάλη πολιτική κίνηση που θα δημιουργήσει συνεργασίες, φιλίες, συμμαχίες ισοδύναμου δυναμικού αποτελέσματος με την τουρκική στρατιωτική απειλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Ευχαριστώ.

Η κ. Ατταλίδου και ο κ. Θεοπέμπτου για τους Οικολόγους... Και ο κ. Θεοπέμπτου, συγγνώμη, να ξεκινήσουμε με σας, πέντε λεπτά. Θα είστε, είμαι βέβαιη, σύντομη.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Η Πράσινη Συμφωνία είναι η απόδειξη ότι η ανησυχία για την κλιματική αλλαγή είναι πλέον στο επίκεντρο της χάραξης πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι μια τεράστια επιτυχία για τους επιστήμονες, τους εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών και τους ακτιβιστές, για να αναγκάσουν τους πολιτικούς και τις κυβερνήσεις να θέσουν την υπερθέρμανση του πλανήτη ως πολιτική πραγματικότητα. Η Πράσινη Συμφωνία δεν είναι νόμος, είναι όμως η αφετηρία μιας νομοθετικής καταιγίδας. Το επίκεντρο είναι ο ευρωπαϊκός νόμος για το κλίμα, που σκοπό έχει να κατοχυρώσει νομοθετικά τον στόχο να καταστούν η οικονομία και η κοινωνία της Ευρώπης κλιματικά ουδέτερες μέχρι το 2050.

Εκτός όμως από την πτυχή της περιβαλλοντικής ηθικής, η Ευρωπαϊκή Ένωση επιχειρεί να διατηρήσει τον σημαντικό της ρόλο στις νέες πράσινες τεχνολογίες, στο διεθνές σκηνικό. Ας μην ξεχνάμε ότι χώρες, όπως η Κίνα... Η Κίνα έχει υπερέχουσα θέση στη βιομηχανία της ηλιακής και της αιολικής ενέργειας, καθώς και στον εξηλεκτρισμό των μεταφορών. Σε αυτή τη μεταβαλλόμενη συνθήκη των παγκόσμιων αγορών η Ευρώπη κάνει τα σωστά βήματα, για να συνεχίσει να είναι ανταγωνιστική.

Δυστυχώς, στον τόπο μας, παρά τις εξαγγελίες της κυβέρνησης για τα θέματα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η απορρέουσα αντίληψη του κράτους είναι ότι πρόκειται για άλλη μια νιρεκτίβα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για αυτό και πάλι θα τη χειριστούμε νομίζω με απουσία σοβαρότητας και εντελώς διεκπεραιωτικά. Την ώρα που το «Fit for 55» δημιουργεί μηχανισμούς δίκαιης ενεργειακής μετάβασης για όλους τους ανθρώπους, εμείς μετακυλούμε το κόστος της χρήσης ορυκτών καυσίμων και της αγοράς δικαιωμάτων ρύπων στους ίδιους τους πολίτες, έστω και αν είναι η πολιτική επιλογή της κυβέρνησης. Την ώρα που η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία θέτει ως κεντρική επιδίωξη της τον μηδενισμό των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου, εμείς είμαστε έτοιμοι να επενδύσουμε εκατοντάδες εκατομμύρια σε υποδομές ορυκτών καυσίμων, όπως το φυσικό αέριο, αντί να μεταβούμε με ταχύτητα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Ο πόλεμος στην Ουκρανία μάς προειδοποιεί ότι η εξάρτησή μας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτες χώρες και από τα ορυκτά καύσιμα μας καθιστά ευάλωτους και εκτεθειμένους σε εξωγενείς κρίσεις. Την ώρα που η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία προωθεί την αποσύνδεση της οικονομικής ανάπτυξης από τη χρήση των πόρων, εμείς εμπορευματοποιούμε τον Ακάμα, ξηλώνουμε τα βουνά της Ανδρολίκου για κυματοθραύστες ενάντια στις σύγχρονες πρακτικές της ακτομηχανικής, κτίζουμε πάνω στη ζώνη προστασίας των παραλιών και δίνουμε παρεκκλίσεις που καταπονούν το περιβάλλον και την ευημερία των πολιτών δήθεν για το δημόσιο συμφέρον.

Για τους δεκαεπτά στόχους βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ δε χρειάζεται να πούμε πολλά. Η κατάσταση είναι εξίσου αποκαρδιωτική, δυστυχώς και εδώ η Κύπρος κατατάσσεται 32^η μεταξύ των 34 χωρών της Ευρώπης, ενώ παράλληλα δεν έχει πιάσει κανέναν από τους δεκαεπτά στόχους, με μόλις τρεις απ' αυτούς να βρίσκονται σε τροχιά επίτευξης μέχρι το 2030. Στην πραγματικότητα στη χώρα μας έχει θεσμοθετηθεί η εξυπηρέτηση μιας οικονομικής ελίτ που απολαμβάνει προνομιακές σχέσεις εις βάρος της ισονομίας και της κοινωνικής ευημερίας και εις βάρος φυσικά του πολυτιμότερου δημόσιου αγαθού, του κυπριακού οικοσυστήματος που θα αφήσουμε στα παιδιά μας.

Η οικοκτονία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι έγκλημα κατά της ανθρωπότητας. Και εμείς πρέπει να αλλάξουμε ρότα και νοοτροπία. Με ευχολόγια δε θα σώσουμε τον πλανήτη και φυσικά ούτε τον τόπο μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Θεοπέμπτου.

Στο ενάμισι λεπτό που σας έχει απομείνει.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Εγώ έθελα απλά να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το μικρόφωνο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

...κυρία Πρόεδρε, δκυο πράγματα 'πού την πολιτική για το «Fit for 55»...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

...μια πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα μας οδηγήσει σε 55% μείωση το 2030.

Το πρώτο θέμα έν' τα καύσιμα, δκυο-τρία πράματα, άμαν εννά πω, 'πού τα πάρα πολλά που περιλαμβάνει. Θα έχουμε αλλαγές εις στον τρόπο που γίνεται η φορολόγηση της ενέργειας. Αυτή τη στιγμή η ενέργεια φορολογείται, άμα 'γοράσετε ένα λίτρο βενζίνη, ανάλογα με την περιεκτικότητα σε ενέργεια του λίτρου βενζίνης. Αν είναι πετρέλαιο, υπολογίζεται με βάση το πόση ενέργεια περιέχει ένα λίτρο πετρέλαιο. Τζιαι, αν είναι γκάζι, πόση ενέργεια περιέχει ένα λίτρο γκάζι. Η αλλαγή η οποία θα γίνει θα είναι, ούτως ώστε θα μετρούν πόσοι ρύπτοι εκπέμπονται από ένα λίτρο βενζίνη, πόσοι ρύπτοι εκπέμπονται από ένα λίτρο πετρέλαιο και πόσοι ρύπτοι εκπέμπονται από ένα λίτρο γκάζι. Η νέα φορολογία που θα είναι με βάση τους ρύπτους θα μας δώσει ένα τελικό αποτέλεσμα, ούτως ώστε οι φόροι θα είναι πιο ψηλοί που πληρώνουμε από αυτούς που πληρώνουμε τωρά.

Σκεφτείτε τωρά τον κόσμο ο οποίος ήδη πληρώνει υψηλές τιμές, το ότι ψηλώνουν πάνω οι τιμές των καυσίμων σημαίνει τζιαι για τη θέρμανση, τζιαι έσειι σημασία τούτο, τζιαι τα πολλά αυτοκίνητα τα οποία έσειι ο Κύπριος, η κυπριακή οικογένεια. Τα πολλά αυτοκίνητα έν' μεγάλη έγνοια, γιατί ένας που τους πολλούς λόγους που πρέπει να προωθήσουμε το περπάτημα, την ποδηλασία και κυρίως τις συχνές με καλές διαδρομές δημόσιες συγκοινωνίες με ταυτόχρονο περιορισμό των ιδιωτικών οχημάτων είναι, γιατί έχουμε πάρα πολλούς ρύπτους που εκπέμπονται, αλλά και για να μεν υποχρεώνουμε την κάθε οικογένεια να συντηρεί αυτοκίνητο, να το 'γοράζει, να πληρώνει άδειες τζιαι να στοιχίζει πολλά λεφτά στην κυκλοφορία του με τούτο το κόστος το οποίο έρχεται.

Τζιαι πρέπει να πω ότι ένα άλλο θέμα το οποίο έχουμε με τα καύσιμα είναι η δεύτερη αύξηση που θα έρθει, γιατί η κυβέρνηση απέτυχε να πάρει τον στόχο της 10% στες ΑΠΕ τζιαι εννά πρέπει να πληρώνει δικαιώματα εκπομπών, όπως κάμνει τζιαι η ΑΗΚ, τα οποία φυσικά θα μεταφέρει πάνω στα καύσιμα τζιαι εννά τα πληρώνει τζιαι τούτα ο κόσμος. Έτσι, θα έχουμε διπλή αύξηση όσον αφορά τα καύσιμα. Μια λόγω της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης τζιαι μια λόγω του δικαιωμάτων εκπομπών ρύπτων.

Έναν άλλο θέμα τζιαι κλείνω είναι το θέμα της ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων. Στην Κύπρο περίπου 80% των κτηρίων έχουν κτιστεί χωρίς καμιά ενεργειακή προδιαγραφή. Τζιαι για τούτον τον λόγο πρέπει να κοιτάξετε να δείτε το πρόβλημα το οποίο έχουμε με την ενεργειακή φτώχεια. Εις στην Κύπρο έχουμε πιο υψηλή ενεργειακή φτώχεια απ' ό,τι είναι ο μέσος όρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τούτον τον λόγο θα δείτε ότι οι Κύπριοι, οι φτωχοί ενεργειακά κάτοικοι της Κύπρου αναγκάζονται να κόβουν ξύλα, να αβταίννουν τζάκια, γιατί δεν κρατούν λεφτά να ζεστάνουν το σπίτι τους, τζιαι έρχεται τζιαι η κυβέρνηση από πάνω τζιαι θεωρεί αυτό μεγάλη επιτυχία, ότι με τούτον τον τρόπο επικιάσαμε τον μεγάλο στόχο του ποσοστού που μας έβαλε η Ευρωπαϊκή Ένωση για τη θέρμανση και ψύξη.

Τζιαι είναι τούτα ούλλα τα πράγματα τα οποία μας ανησυχούν τζιαι θα περιμένω τουλάχιστον τα προγράμματα των νέων υποψηφίων προέδρων να έχουν πολλά μεγάλη έγνοια για τούτα τα θέματα, γιατί τούτα είναι τα καυτά θέματα ακρίβικιας που έσειι πρόβλημα ο κόσμος και τα προβλήματα ακόμα θα γίνουν πολύ πολύ μεγαλύτερα με τον τρόπο που λειτουργούμε ως τωρά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Κύριε Παπαγιάννη, για πέντε λεπτά.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο πλανήτης ολόκληρος βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι. Ένα από τα κεντρικά σημεία στα οποία έχουν δώσει έμφαση είναι και η κλιματική αλλαγή με την προσπάθεια εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, για την οποία, όπως θα αναφέρουμε και στη συνέχεια, διατηρούμε εντονότερες επιφυλάξεις.

Αυτή τη στιγμή η Ευρώπη βρίσκεται ενώπιον μίας μεγάλης ενεργειακής και οικονομικής κρίσης και οι πλείστες χώρες έχουν αρχίσει να υποφέρουν από την ακρίβια σε βασικά αγαθά και υπάρχουν ξεκάθαρες ενδείξεις ότι θα υπάρξουν ελλείψεις σε είδη πρώτης ανάγκης.

Μέχρι σήμερα ως Κύπρος έχουμε δει τον λαό μας να επιβαρύνεται ιδιαίτερα από τις φορολογίες που έχουν ονομαστεί πράσινες και να πληρώνει πανάκριβο ρεύμα, πανάκριβη βενζίνη και πετρέλαιο κίνησης. Φυσικά, δεν είναι μόνο οι πράσινες φορολογίες, αλλά είναι ένα σημαντικό κομμάτι.

Βλέπουμε τους δικούς μας παραγωγούς να πληρώνουν πανάκριβα φυτοφάρμακα και τροφές. Την ίδια στιγμή αυτό το κράτος, αντί να προστατέψει τους φορολογούμενους πολίτες, επιλέγει με την πολιτική του να τους ωθεί στα κατεχόμενα. Στα κατεχόμενα, που ο κόσμος βάζει στα οχήματά του αμφιβόλου ποιότητας καύσιμα, τα φυτοφάρμακα που προμηθεύεται παράνομα έχουν επικίνδυνες και σε πολλές φορές παράνομες κατά την Ευρώπη ουσίες και συνεχίζουμε με την ίδια πολιτική και την ίδια τακτική. Αν μας ενδιέφερε το καλό λοιπόν των πολιτών και του περιβάλλοντος γενικότερα, θα είχαμε αλλάξει πολιτική.

Βλέπουμε επίσης τις προτεραιότητες αυτού του κράτους να μην είναι αυτές που θα έπρεπε να είναι. Οι δικές μας προτεραιότητες είναι ξεκάθαρες και για αυτό τον λόγο οφείλουμε να ξεκαθαρίσουμε κάποια πράγματα. Η οικολογία και η προστασία του περιβάλλοντος είναι από τις κορυφαίες πράξεις που χαρακτηρίζουν τον πατριωτισμό του οποιουδήποτε. Όταν δεν αγαπάς τη φύση και δεν προστατεύεις τον τόπο σου, προφανώς σε κάποιο στάδιο δε θα έχεις πατρίδα, για να ζήσεις και να μεγαλώσεις τα παιδιά σου. Ο στόχος λοιπόν θα έπρεπε να είναι η ανάκτηση του μέλλοντος της Κύπρου μακριά από αυτούς που την παραμορφώνουν, τη λεηλατούν και τη ρυπαίνουν.

Σε προηγούμενο θέμα σήμερα πολλοί αναφερθήκατε σε επενδύσεις. Να σας θυμίσω ότι η Κύπρος γέμισε με γκολφ και η συντριπτική πλειοψηφία αυτών των γκολφ που κατέστρεψαν το περιβάλλον σήμερα είναι κλειστά. Το τσιμέντο συνεχώς παίρνει τη θέση του πρασίνου. Πολλές αναπτύξεις στο όνομα της οικονομικής ανάπτυξης έχουν αποτύχει, αλλά το περιβάλλον έχει καταστραφεί. Και οφείλουμε να πούμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Κύπρος κατ' επέκταση καλούνται να πληρώσουν μια περιβαλλοντική κρίση για την οποία δεν έχουμε ευθύνη. Και αυτό το λέω, επειδή οι στόχοι που έχουν τεθεί είναι ιδιαίτερα φιλόδοξοι.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση παράγει κάτω από το 10% των συνολικών παγκόσμιων εκπομπών, το υπόλοιπο παράγεται κυρίως από την Αμερική, τη Ρωσία, την Κίνα και την Ινδία, οι οποίες αρνούνται πεισματικά να προχωρήσουν στην οποιαδήποτε ενέργεια επίλυσης αυτού του προβλήματος. Είναι χαρακτηριστικό ότι καμία από τις πέντε ελεύθερες πόλεις της Κύπρου δεν είναι ούτε καν στις πρώτες χίλιες πιο ρυπογόνες του κόσμου. Γιατί λοιπόν θα πρέπει να τιμωρήσουμε τους συμπατριώτες μας με επιπλέον φορολογίες, «πράσινες» φορολογίες, που στο τέλος της ημέρας δε θα βελτιώσουν κανένα πρόβλημα;

Και τι εννοώ με το «να πληρώσουν» και το «να επιβαρύνουμε»; Στον τίτλο αυτής της συμφωνίας υποτίθεται ότι δε θα υπάρξουν οικονομικές επιπτώσεις. Υπάρχει παραδοχή Κύπριου ευρωβουλευτή ότι η κάθε χώρα σήμερα προσφέρει το 1% του ΑΕΠ της, για να καταφέρουμε να υλοποιήσουμε ως Ευρωπαϊκή Ένωση αυτό τον στόχο. Με αυτό τον σχεδιασμό θα πρέπει να αυξηθεί αυτό το ποσοστό στο 1,3%. Επίσης υπάρχουν ενδείξεις ότι ο κυπριακός σχεδιασμός έχει αυξημένο ποσοστό δαπάνης, που στο τέλος της ημέρας μετακυλιέται στον Κύπριο φορολογούμενο. Προφανώς, δε θα καταφέρουμε με αυτούς τους τρόπους να βελτιώσουμε το πρόβλημα και, εάν αρνούμαστε να δεχτούμε αυτό το γεγονός, να σας υπενθυμίσουμε ότι αρκετές φορές εμείς έχουμε με την αρνητική μας ψήφο προσπαθήσει να αντιδράσουμε.

Θα πρέπει να γίνουμε ως χώρα πιο ενάρετοι περιβαλλοντικά. Σε καμία περίπτωση όμως δεν πρέπει να εγκαταλείψουμε τον τρόπο ζωής μας, αλλά να τον προσαρμόσουμε. Και μια περιβαλλοντική αλλαγή στην Κύπρο θα είναι επιτυχής, μόνο εάν θα φέρει στον κόσμο ελπίδα και αν θα δώσει όραμα στις νέες γενιές.

Αν μιλούμε για τα τρόφιμα, την ενέργεια, τα καύσιμα ή την υγεία, θα πρέπει η ποιότητα που θα προσφερθεί στον κόσμο να είναι για το γενικότερο καλό και όχι για το οικονομικό συμφέρον και εκεί θα πρέπει να δώσουμε έμφαση, στο πώς λοιπόν θα διασφαλίσουμε ότι η Κύπρος θα έχει την καλύτερη δυνατή ποιότητα προς τους πολίτες της. Οι σημαντικές επιλογές που θα κάνουμε αυτά τα χρόνια είναι και αυτές που θα δεσμεύουν την επόμενη γενιά. Και, εάν όλα οδηγηθούν όπως κινούμαστε, τότε η επόμενη γενιά θα κληθεί να σηκώσει ένα βάρος μεγαλύτερο από αυτό που θα αντέξει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ και που είστε και στον χρόνο σας.

Κύριε Σαββίδη.

Ο κ. Σαββίδης για πέντε λεπτά και πέντε λεπτά ο κ. Παντελίδης.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Σαββίδη.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Να είστε καλά.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η πράσινη ανάπτυξη έχει πολλές εκφάνσεις. Θα καταπιαστώ αποκλειστικά με το θέμα της εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου. Να πούμε ότι ως Κυπριακή Δημοκρατία είμαστε πάνω από τον μέσο όρο εν σχέσει με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η μόνη χρονιά που ικανοποιήσαμε τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν το 2013 και από τότε δυστυχώς είμαστε εκτός ορίων.

Εκείνο που θα πρέπει ως Κυπριακή Δημοκρατία να κάνουμε είναι να διεκδικήσουμε ειδική χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, για να ενισχύσουμε τα ευάλωτα νοικοκυριά, τις μικρές επιχειρήσεις και τους χρήστες μεταφορών. Με αυτό τον τρόπο, της χρηματοδότησης, θα βοηθήσουμε τους πολίτες, τις επιχειρήσεις να επενδύσουν σε ενεργειακή απόδοση και νέα συστήματα θέρμανσης και ψύξης.

Να ενθυμίσω ότι στην τελευταία έκθεση αξιολόγησης της διακυβερνητικής ομάδας για τις κλιματικές μεταβολές IPCC οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που προέρχονται από τις ανθρώπινες δραστηριότητες είναι υπεύθυνες για περίπου ενός βαθμού κελσίου αύξηση της θερμοκρασίας που παρατηρείται από τις αρχές του εικοστού αιώνα. Στις δραστηριότητες αυτές, οι οποίες οξύνουν αυτό το φαινόμενο, συμπεριλαμβάνονται η καύση για παράδειγμα του άνθρακα, πετρελαίου, φυσικού αερίου, η αποψίλωση των δασών και της γεωργίας.

Και θα εστιάσω εδώ για ένα λεπτό μονάχα. Κρατάω τα δάση και τη γεωργία, που δυστυχώς τα τελευταία χρόνια έχουν πληγεί καίρια εδώ στον τόπο μας. Να ενθυμίσω τι βιώσαμε πέρσι με την καταστροφή δασών στην ορεινή περιοχή Πάφου και Λεμεσού. Και ελπίζω να έχουν πάρει παραδείγματα και μηνύματα και να είμαστε έτοιμοι φέτος, για να μη βιώσουμε τις περσινές καταστροφές. Και όσον αφορά τη γεωργία, η αποψίλωση είναι ακόμα πιο μεγάλη στη γεωργία. Απλώς, να πω έτσι ενδεικτικά, γιατί έχουμε παραγωγούς σταφυλιών, τα τελευταία τριάντα χρόνια έχει μειωθεί η παραγωγή σταφυλιών κατά 93%, από το 1991 μέχρι 2021, και δεν μπορούμε να διαθέσουμε τα σταφύλια μας.

Τέλος, θα ήθελα να εκφράσω τις δικές μου προσωπικές επιφυλάξεις εν σχέσει με το αν η μικρή μας πατρίδα θα μπορέσει να επιτύχει τους στόχους της. Ελπίζω το «Fit for 55» να μην είναι απλώς ένα φιλόδοξο εγχείρημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κύριε Παντελίδη.

ΧΡΥΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι,

Το περιεχόμενο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, καθώς και τις δράσεις που προβλέπει και κυρίως τους στόχους της θα τα συζητούμε στις συνεδριάσεις των αρμόδιων κοινοβουλευτικών επιτροπών για τα επόμενα πολλά χρόνια. Αυτό που θα ήθελα εγώ να αναδείξω σήμερα στο πλαίσιο της σημερινής συζήτησης είναι το πολιτικό πλαίσιο μέσα στο οποίο τοποθετώ αυτή την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και την ονομαζόμενη «πράσινη μετάβαση».

Αναμφίβολα, το πρώτο πράγμα που πρέπει να συνειδητοποιήσουμε είναι το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία είναι το πλέον μεγαλεπήβολο και φιλόδοξο σχέδιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις επόμενες δεκαετίες. Κάθε συζήτηση λοιπόν για αυτή την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία προϋποθέτει κατά την άποψή μου και εξαρχής δύο αναγκαίες παραδοχές.

Η πρώτη παραδοχή είναι πως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία δεν είναι επιλογή, είναι μονόδρομος δυστυχώς, με δεδομένη πια την κλιματική αλλαγή, η οποία εξελίσσεται σε κλιματική καταστροφή. Μεγαλεπήβολα σχέδια όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία είναι επιβεβλημένα από την ανάγκη να επιβιώσουμε ως άνθρωποι στο παρόν, να επιβιώσουν και τα παιδιά μας στο μέλλον.

Η δεύτερη παραδοχή είναι ότι η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία θα έχει οικονομικές επιπτώσεις. Άλλωστε, να μην ξεχνούμε ότι σε αυτό το σημείο της κλιματικής καταστροφής φτάσαμε, ακριβώς επειδή προτεραιότητα όλων των χωρών ήταν διαχρονικά η ανάπτυξη με μικρές ή χωρίς οικονομικές επιπτώσεις. Δυστυχώς, για δεκαετίες η ανθρωπότητα κοντόφθαλμα θεώρησε ότι είναι αναπόφευκτος ο συνδυασμός: φθηνά και άφθονα προϊόντα, υπηρεσίες και ανέσεις και περιβαλλοντική επιβάρυνση. Και όχι μόνο δεν προσπάθησε να τον ακυρώσει, αλλά αντίθετα τον αποδέχτηκε, επιλέγοντας φθηνά και άφθονα προϊόντα, υπηρεσίες και ανέσεις σε βάρος του περιβάλλοντος.

Επομένως, θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε και να πούμε στους πολίτες με εντιμότητα και ειλικρίνεια ότι και μονόδρομος είναι η πράσινη μετάβαση και οικονομικές επιπτώσεις θα έχει. Άρα, το στοίχημα όλων είναι πώς θα πετύχουμε αυτό τον μεγαλεπήβολο στόχο με τις λιγότερες δυνατές επιπτώσεις, συνδυάζοντας με μέτρο, ρεαλισμό και πειθαρχία τρεις συνειδήσεις: την περιβαλλοντική συνείδηση, την εθνική συνείδηση και την ευρωπαϊκή συνείδηση.

Και η ιεράρχηση που κάνω, κυρίες και κύριοι, δεν είναι τυχαία. Προφανώς, η περιβαλλοντική συνείδηση τίθεται ψηλότερα, γιατί το περιβάλλον πάμε να σώσουμε. Άλλωστε, οι πλημμύρες, οι φωτιές, οι καταστροφές βλάπτουν τους ανθρώπους ανεξαρτήτως υπηκοότητας ή χώρας.

Θέτω ψηλά και την εθνική συνείδηση. Γιατί; Γιατί είμαστε μια μικρή νησιωτική χώρα, δυστυχώς και ημικατεχόμενη, και έχουμε καθήκον να διεκδικήσουμε τις εξαιρέσεις που δικαιούμαστε ως μια μικρή νησιωτική χώρα. Για παράδειγμα, όταν η υπόλοιπη Ευρώπη των αναρίθμητων οδικών και σιδηροδρομικών δικτύων με σχετική ευκολία θέλει να επιβάλει πρόστιμα για τις αερομεταφορές ή για τις θαλάσσιες μεταφορές, νησιωτικά κράτη, όπως η Κύπρος, θα πρέπει να εξαιρεθούν, γιατί δε θα καταστραφούμε από την κλιματική καταστροφή, αλλά από την απομόνωση που θα προκύψει. Και σε αυτό το σημείο θα ήθελα να σημειώσω και να επαινέσω την παρέμβαση της κ. Ατταλίδου στη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης σχετικά με αυτό το θέμα.

Τέλος, θέτω ψηλά και την ευρωπαϊκή συνείδηση, γιατί, κυρίες και κύριοι, η Ευρώπη μόνη της δεν αρκεί. Κακά τα ψέματα, εάν μόνο η Ευρώπη και μάλιστα μόνο η Ευρωπαϊκή Ένωση, ούτε καν ολόκληρη η Ευρώπη ως ήπειρος, παλεύει για την ευκαία περιβαλλοντική ουδετερότητα, την κλιματική ουδετερότητα, και την ίδια ώρα ο υπόλοιπος πλανήτης, δηλαδή η Αμερική ως ήπειρος, αλλά και η Ασία, επίσης ως ήπειρος, χώρες και οικονομίες μεγαθήρια, συνεχίζει τον δρόμο της καταστροφής του περιβάλλοντος στον βωμό φτηνής και μεγάλης παραγωγής προϊόντων, τότε αναμφίβολα και ο πλανήτης θα καταστραφεί, αλλά πριν τον πλανήτη θα έχει καταστραφεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί θα έχει γίνει και πιο ακριβή και λιγότερο ανταγωνιστική.

Επομένως, να συνειδητοποιήσουμε ότι πρέπει να γίνει η πράσινη μετάβαση, πρέπει να πείσουμε όλο τον πλανήτη να προχωρήσει στην πράσινη μετάβαση και πρέπει το πρόσκαιρο κόστος που θα έχουμε σήμερα να δώσει τη θέση του σε ένα καλύτερο μέλλον, αρκεί να ενεργήσουμε με μέτρο, ρεαλισμό, συνείδηση και ασφαλώς όραμα για ένα πιο καθαρό και φιλικό περιβάλλον.

Αρχίζοντας αυτή την επόμενη τριακονταετία, κυρίες και κύριοι, εδώ στον τόπο μας γι' αυτό τον στόχο, καλό θα ήταν να γίνει και μια αυτοκριτική από αυτούς που σταμάτησαν την έλευση του φυσικού αερίου το 2007 και κρατούν την Κύπρο χωρίς φυσικό αέριο εδώ και δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εμείς ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Ο κ. Κέττηρος.

Έχετε σύνολο μαζί με τον κ. Κώστα δώδεκα λεπτά.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κέττηρο)

Πώς; Όσα του μένουν. Θα του αφήσουμε ένα ιδιαίτερο πλεονέκτημα, γιατί συντονίζει τον χρόνο, έτσι; Εντάξει.

Ελάτε, ελάτε, κύριε Κέττηρε.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Αρχικά, θα ήθελα να αναφερθώ στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η οποία στοχεύει στη μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα και στην επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης που δε συνδέεται με τη χρήση πόρων. Να αναφέρω ότι στη Συμφωνία του Παρισιού το 2015 συμφωνήθηκε να τεθεί ο στόχος συγκράτησης της παγκόσμιας θερμοκρασίας ως το 2100 σε μια άνοδο ενάμιση με δύο βαθμών κελσίου. Η αύξηση ωστόσο

που έχει ήδη καταγραφεί ανέρχεται σε 1,1 βαθμούς. Άλλωστε, τα ακραία καιρικά φαινόμενα, που τα τελευταία χρόνια επηρεάζουν όλο και περισσότερες περιοχές της Ευρώπης, δεν επιτρέπουν πλέον τον εφησυχασμό. Με βάση αυτό η υλοποίηση του στόχου αύξησης σε ενάμιση βαθμό κελσίου απαιτεί οι ρύποι διοξειδίου του άνθρακα να μειωθούν μέχρι το 2030 στο μισό, κάτι το οποίο δεν αντικατοπτρίζεται στη συμφωνία. Αυτό αποτελεί εξαρχής για μας έναν σημαντικό προβληματισμό.

Είμαστε όλοι μάρτυρες των ακραίων καιρικών φαινομένων, παραδείγματος χάριν καύσωνες, έντονες βροχοπτώσεις, ξηρασίες, απώλεια βιοποικιλότητας, άνοδος της στάθμης της θάλασσας και πλημμύρες όχι μόνο στην Κύπρο, αλλά και σε όλο τον κόσμο. Τα φαινόμενα αυτά έχουν όμως και σοβαρές κοινωνικοοικονομικές συνέπειες. Τα μέτρα που λαμβάνονται προς επίλυση αυτής της κατάστασης είναι στενά συνυφασμένα και με το οικονομικό κομμάτι. Επιχειρείται ουσιαστικά ένα σχέδιο ξαναστησίματος της ευρωπαϊκής οικονομίας σε νέες βάσεις, που δε θα αφήσει άθικτη καμιά διαδικασία, οικονομική, πολιτική, ερευνητική, εκπαιδευτική. Σε αυτό το πλαίσιο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει τον Μάρτιο τον πρώτο νόμο για το κλίμα, στο οποίο θα αναφερθώ στη συνέχεια.

Η Πράσινη Συμφωνία θέτει μια σειρά από πολύ φιλόδοξους στόχους για τη μείωση των εκπομπών αερίων, που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου, αλλά για ακόμη μια φορά είναι προσηλωμένη στην οικοδόμησή τους με άξονα την αγορά και τη λογική που απέτυχε μέχρι σήμερα. Για παράδειγμα, προβλέπεται η επέκταση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών ρύπων σε δραστηριότητες που μέχρι σήμερα δε συμπεριλαμβάνονταν, όπως οι εκπομπές από τα κτίρια που τα ίδια ευθύνονται για το 40% της ενέργειας που καταναλώνεται. Όπως καταλαβαίνετε, αυτό είναι από μόνο του προβληματικό και πιθανότατα θα σημάνει νέους φόρους, που μάλιστα θα επιβληθούν στους πιο φτωχούς που κατοικούν σε παλαιά σπίτια, χωρίς μόνωση ή οποιεσδήποτε προδιαγραφές.

Η επέκτασή του επίσης στις θαλάσσιες και ναυτικές μετακινήσεις και μεταφορές θα σημάνουν πιθανότατα αυξήσεις στα ναύλα και τα εισιτήρια. Την ίδια ώρα δεν ανακοινώνονται δημόσιες επενδύσεις σε μέσα μαζικής μεταφοράς τουλάχιστον ως αντιστάθμισμα. Μια βασική απορία είναι η εξής: Πώς θα καταφέρουμε να πετύχουμε αυτούς τους στόχους, από τη στιγμή που δεν κατακτήσαμε ακόμη αυτά που ήδη έπρεπε να κατακτήσουμε μέχρι σήμερα, από τη στιγμή που ακόμα ψηφίζουμε καθυστερημένα νομοσχέδια, σε ό,τι αφορά τους ρύπους, τις εκπομπές αερίων και σε ό,τι αφορά την πράσινη μετάβαση; Η Πράσινη Συμφωνία ξεχειλίζει νέων πρωτοβουλιών που εμπλέκουν ενεργά τον χρηματοπιστωτικό τομέα, όπως η ανάπτυξη αγοράς πράσινων ομολόγων και αναφορών λόγω της ανάγκης διαφύλαξης των περιοχών «Natura». Διερωτώμαι λοιπόν πώς η Κύπρος θα μπορέσει να περπατήσει σε αυτό το μονοπάτι, από τη στιγμή που τα Natura μας τα έχουμε καταπατήσει, όταν φέρνουμε ενώπιον της επιτροπής Περιβάλλοντος επανειλημμένα εγγραφές θεμάτων για τις αδειοδοτήσεις αναπτύξεων σε περιοχές «Natura» και καταπάτησης των οικοτόπων και της βιοποικιλότητάς μας.

Αυτά τα θέματα μας προβληματίσαν ιδιαίτερα και κατά τη συνεδρίαση στην επιτροπή και διερωτηθήκαμε πώς ακριβώς θα φτάσουμε αυτούς τους στόχους, πώς θα τους υλοποιήσουμε αυτούς τους στόχους. Αν περιμένουμε τις διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να μπούμε σε διαδικασίες ευθυγράμμισης, δεν είναι ό,τι το πιο σωστό, ό,τι το πιο σύγχρονο. Χρειάζεται να δούμε τι ενέργειες έχουν περιληφθεί στους προϋπολογισμούς μας για τον σκοπό αυτό. Απαιτείται να δούμε προσεκτικά το σχέδιο ανάκαμψης, το οποίο ζητήσαμε επανειλημμένα να εξετάσουμε ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος.

Επιτρέψτε μου να πω ότι η πράσινη πολιτική της κυβέρνησης θυμίζει λίγο την ιστορία με το «πράσιν αλογα».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω στο σημείο αυτό να τονίσω ότι στο Ευρωκοινοβούλιο το ΑΚΕΛ έχει καταθέσει ψήφισμα στο οποίο μεταξύ άλλων τονίζει ότι οι κοινωνικές και οι οικονομικές ανισότητες αποτελούν τις σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα και ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να τις αντιμετωπίσει από κοινού και αποτελεσματικά. Επιπρόσθετα, υπογραμμίζει ότι απαιτούνται θεμελιώδεις αλλαγές πολιτικής, έγκαιρη διεθνής συνεργασία, έτσι ώστε να αντιμετωπιστεί η αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη.

Η πρόταση του ΑΚΕΛ συνοψίζεται στη ριζική συστηματική και παγκόσμια αλλαγή των τρόπων παραγωγής, κατανάλωσης και διανομής. Για το ΑΚΕΛ η ανάγκη για μετάβαση σε ΑΠΕ, η ανάγκη για προστασία της βιοποικιλότητας και η μη αλλαγή χρήσης της γης είναι από τα πιο σημαντικά ζητήματα που πρέπει πάση θυσία να διασφαλιστούν. Όσον αφορά τον νόμο για το κλίμα, σύμφωνα με τον οποίο καθορίζεται ο στόχος να επιτευχθούν μηδενικές καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση έως το 2050 και θεσπίζεται ένα πλαίσιο για την επίτευξη του εν λόγω στόχου κλιματικής ουδετερότητας, να πούμε ότι μας προβληματίζει το γεγονός ότι από την πρόταση απουσιάζουν σημαντικά στοιχεία, όπως η προσπάθεια για συλλογική επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι στόχοι ανά χώρα.

Πρέπει επίσης να μας προβληματίσει το εξής για το σχέδιο για το κλίμα: Στο σχέδιο δεν περιλαμβάνονται μακροπρόθεσμοι στόχοι, δεν υπάρχει χρηματοδότηση για το κάθε μέτρο που πρέπει υιοθετηθεί, δεν υπάρχει αναφορά για την ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού που θα απαιτηθεί για

να μπορέσουμε ομαλά να μεταβούμε στην πράσινη ανάπτυξη και δεν αναφέρεται πώς θα γίνει συνεισφορά από τα βιοκαύσιμα στη μείωση εκπομπών.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η στροφή στην κυκλική οικονομία, στην πράσινη μετάβαση και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι ψηλά και πρέπει να είναι ψηλά στην ατζέντα όλων μας. Τα μέχρι όμως τώρα παραδείγματα μας έχουν αποδείξει ότι χρειάζεται πολύς χρόνος, δουλειά αλλά και περιβαλλοντική συνείδηση, για να πετύχουμε ακόμη και τους πιο βασικούς στόχους.

Κλείνω με το εξής: Η πράσινη ανάπτυξη δεν είναι και δεν πρέπει να είναι μόδα· είναι συνείδηση και δε θα επιτρέψουμε να πληρώσει ο λαός το κόστος, για να αποκομίσουν και άλλα πλούτη οι προνομιούχοι.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Κύριε Κώστα, έχετε τον λόγο.

Θα τον βάλω στο τηλέφωνό μου τον χρόνο. Ελάτε, σας ακούμε.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κάποτε κάποιος είπε ότι δεν αρκεί μόνο να έχεις στόχους· πρέπει να ξέρεις τζιαι σημάδι τζιαι, επειδή συζητούμε για μεγαλεπήβολους στόχους που έχουμε ενώπιόν μας μέχρι το 2030 και μέχρι το 2050, έν' καλά να δούμε μέχρι σήμερα τι πετύχαμε με τους στόχους που είχαμε μέχρι το 2020.

Ξεκινούμε με τις μεταφορές. Ο στόχος μας ήταν η διείσδυση τωρά μες στις μεταφορές τζιαι η μείωση των εκπομπών των ρύπων στο 10%. Όταν έβκηκεν η προηγούμενη κυβέρνηση, παρέδωσε τους στόχους στο 2,5%. Το 2019 η νυν κυβέρνηση ήταν ακόμα στο 2,5%. Οπότεν, τον Γενάρη του 2020 ο τότε Υπουργός Ενέργειας, ο κ. Λακκοτρύπης, αποφάσισε τζιαι υπέγραψε ένα διάταγμα, να βάλουμε στο maximum βιοκαύσιμα στα καύσιμα κίνησης στην Κύπρο, με αποτέλεσμα να φτάσουμε στο 7,5%, δηλαδή το πρόστιμο έρκεται πολλά εκατομμύρια. Τζιαι παράλληλα να ξέρετε ότι πκιερώννουμεν ούλλοι μας τα καύσιμα δέκα με δεκατρία σεντ πιο ακριβά το λίτρο, λόγω τούτης της απόφασης τζιαι λόγω της ανικανότητάς τους να καταφέρουν να πετύχουν τους στόχους στις μεταφορές, θάβκοντας την υγροδιακίνηση τζιαι μη προωθώντας την ηλεκτροκίνηση. Πρέπει να πούμε ότι στην Κύπρο το 50% των συνολικών ρύπων προέρχεται από τις μεταφορές, ενώ στην Ευρωπαϊκή Ένωση ο μέσος όρος είναι 25%.

Ο εθνικός μας στόχος στη δύση των ΑΠΕ όσον αφορά την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος ήταν 16%. Η κυβέρνηση ενημέρωσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι το έχουμε καταφέρει. Ξέρετε είνα μ' που έγινε; Τελευταία στιγμή τζιαι άρον άρον ετρέξαμε, αδειοδοτήσαμε έναν σωρό έργα τα οποία σήμερα δεν μπορεί να υλοποιηθούν. Να σας πω απλώς ότι εφτακόσια πενήντα μεγαβάτ αναμένουν εδώ και τρεισήμισι χρόνια εν καιρώ κρίσης τζιαι μέχρι το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας να καθορίσει τις περιοχές που μπορεί να γίνονται τέθκοια έργα. Τζιαι έχουμε εφτακόσια πενήντα μεγαβάτ τζιαιαμαί τζιαι κάθονται.

Επίσης, πάρα πολλά έργα 'πού τούτα που αδειοδοτηθήκαν, για να καλύψουμε τον στόχο μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σας λέω ότι δεν μπορεί να υλοποιηθούν, είναι σε περιοχές που το δίκτυο δεν μπορεί να τα τραβήσει, μη υπολογίζοντας τα άλλα προβλήματα τα οποία υπάρχουν. Τζιαι η κυβέρνηση εξακολουθεί να μην προχωρεί σε μειοδοτικούς διαγωνισμούς, να πούμε ότι έσει χώρες όπως η Πορτογαλία που πέτυχαν δύο με δύομισι σεντ την κιλοβατώρα, τη στιγμή που σήμερα στην Κύπρο το κόστος αποφυγής έχει ανεβεί στα είκοσι σεντ την κιλοβατώρα.

Μιλούμε για τους ρύπους. Τι ακριβώς συμβαίνει; Το 2021 πληρώσαμε εκατόν εβδομήντα εκατομμύρια ευρώ, το 2022 υπολογίζεται να πάμε στα διακόσια εκατομμύρια ευρώ. Στα τέλη του 2021 ήταν εξήντα δύο ευρώ τον τόνο, στες 2 του Φεβράρη επήεν στα ογδόντα οχτώ ευρώ τζιαι τέλη του Φεβράρη επήεν στα ενενήντα τέσσερα ευρώ τον τόνο τζιαι αυξάνεται συνεχώς. Τούτα ούλλα τα πκιερώννει ο καταναλωτής.

Σύμφωνα με την πρόεδρο της Ηλεκτρικής, η συνεισφορά της αγοράς των δικαιωμάτων των ρύπων στο κόστος παραγωγής της ΑΗΚ είναι περίπου 25%, ενώ κανένα 'πού τα διακόσια εκατομμύρια ευρώ που επιστράφηκαν στην Κυπριακή Δημοκρατία από το λεγόμενο «Χρηματιστήριο Ρύπων» δεν έφτασε ποτέ -ούτε τζιαι φέτος- στο Ταμείο ΑΠΕ τζιαι ΕΞΕ. Πέραν δηλαδή της ουσιαστικής διείσδυσης των ΑΠΕ στο ελεγκτικό ισοζύγιο, είχαμε τζιαι το άνοιγμα της ελεύθερης ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού, για να διεισδύσουν περαιτέρω οι ΑΠΕ τζιαι να σταματήσουμε να κάβκουμεν πετρέλαιο.

Να πούμε ότι είχαμε στόχο για το 2014, επήαμεν το 2016, επήαμεν το 2019, τωρά περιμένουμε να γίνει το 2022 -οκτώ χρόνια καθυστέρηση- τζιαι κλείω με τούτο: Για να μπορέσεις να μειώσεις την παραγωγή ρύπων,

πρέπει να σταματήσεις να κάβκεις πετρέλαιο τζιαι μαζούτ. Τέσσερις αποτυχημένες προσπάθειες να φέρουμε φυσικό αέριο στην Κύπρο για ηλεκτροπαραγωγή, αλλαγές στόχων, διαδικασιών, μετάθεση χρονοδιαγραμμάτων.

Να υπενθυμίσουμε ότι το 2011 -σωστά ανέφερε ο Χρύσης προηγουμένως τζιαι την προηγούμενη προσπάθεια της κυβέρνησης του Τάσσου Παπαδόπουλου, για να είμαι ειλικρινής- η προηγούμενη κυβέρνηση ήταν έτοιμη να υπογράψει συμφωνία, να φέρναμε 'πού τότε, πριν από δέκα-έντεκα χρόνια, φτηνό φυσικό αέριο, τζιαι δυστυχώς κάποιοι τούντην προσπάθεια την υπέσκαψαν τζιαι την ακύρωσαν.

Είπε η κυβέρνηση ότι θα έχουμε φυσικό αέριο μέσω του Σταθμού Υδροποίησης στο Βασιλικό τον Ιούλη του 2022. Τον Ιούλη του 2020 ήμουν τζιαι εγώ εκ μέρους του κόμματος παρών. Κατατέθηκε με μεγάλες τελετές ο θεμέλιος λίθος στο Βασιλικό, για να τελειώσει το έργο σε είκοσι τέσσερις μήνες. Ξέρετε ότι μέχρι σήμερα μπήκε μόνο το πτέλιν, γυρώ γυρώ τζιαι δεν έγινε τίποτε απολύτως τζιαι τωρά ο εργολάβος ζητά τζιαι άλλη παράταση τζιαι πολλά εκατομμύρια παραπάνω, για να μπορέσει να κάμει ένα έργο; Ρωτώ: Υπάρχουν ευθύνες; Εσείς δηλαδή, εάν εκάμνετε ένα συμβόλαιο με έναν εργολάβο για το σπίτι της κόρης σας τζιαι ελάλεν σας ότι εννά τελειώσει σε έναν χρόνο, στον χρόνο δεν έκαμνε τίποτε, έρκετουν τζιαι ελάλεν σας: «Έν έκαμα τίποτε, θέλω παραπάνω τζιαι θέλω τζιαι άλλο χρόνο!», θα αντιδρούσετε; Δεν πρόκειται να έρτει φυσικό αέριο για ηλεκτροπαραγωγή, σας το λέω μετά λόγου γνώσεως. Τζιαι, αν θα έρτει, θα έρτει με τόση καθυστέρηση... Να ξέρετε ότι για τούντα δκυο τα χρόνια που καθυστερούσαμε τωρά, μιλούμε για δκιακόσια εκατομμύρια, που πληρώνει ο κόσμος πάνω στους λοαρκασμούς όσον αφορά τη μεταφορά... τους ρύπους.

Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε, με το εξής: Έχουμε φυσικό αέριο δικό μας, ένα κοίτασμα το οποίο έν' τζιαιαμαί -το μοναδικό το οποίο είναι επιβεβαιωμένο- τζιαι θα μπορούσαμε -το είπαμε εκατόν φορές- ένα μικρό μέρος του κοιτάσματος να έρτει στην Κύπρο για ηλεκτροπαραγωγή. Υπήρξαν προτάσεις πριν από μερικά χρόνια να φέρουμε φυσικό αέριο 'πού τα κοιτάσματα του Ισραήλ άμεσα με πολλά πιο χαμηλό κόστος. Δυστυχώς, η κυβέρνηση επέλεξε τούντον τρόπον για πολλούς τζιαι διάφορους λόγους.

Η παρέμβασή μας, κυρία Πρόεδρε, δεν αποτελεί μόνο κριτική, αλλά ένα καμπανάκι να δούμε είντα μ' που επάθαμεν με τους προηγούμενους στόχους, έτσι ώστε τούντην φορά να κινηθούμε σωστά τζιαι με ταχύτητα. Υπήρξε -τζιαι το ξέρουν κάποιοι μες σ' τούντην αίθουσα- τεράστια ανικανότητα από ανθρώπους που διόρισε η κυβέρνηση σε καίρια πόστα τζιαι τεράστια επίσης πολιτική ευθύνη. Είναι εκατοντάδες τα εκατομμύρια τα οποία τελικά πληρώνει ο κόσμος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Και ο Δημοκρατικός Συναγερμός με τρεις ομιλητές, τον κ. Αλαμπρίτη, τον κ. Χατζηγιάννη και τον κ. Κουλλά, για δεκαπέντε λεπτά.

Θα ξεκινήσει ο κ. Αλαμπρίτης; Ωραία!

Αντιλαμβάνομαι πέντε, έτσι; Ωραία!

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΑΛΑΜΠΡΙΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πατήστε το μικρόφωνο. Ωραία!

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΑΛΑΜΠΡΙΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα το οποίο συζητάμε σήμερα είναι ιδιαίτερα σημαντικό και αγγίζει πτυχές όλου του φάσματος της κοινωνίας μας σε τομείς οικονομίας, ενέργειας, γεωργίας, περιβάλλοντος και ειδικότερα της υγείας των πολιτών.

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία παρέχει έναν οδικό χάρτη δράσεων για την προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων με τη μετάβαση σε μια καθαρή και κυκλική οικονομία, την ανάσχεση της κλιματικής αλλαγής, την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και τη μείωση της ρύπανσης. Είναι ένα πρόγραμμα φιλόδοξο και συνάμα απαιτητικό με περιβαλλοντικές, οικονομικές, κοινωνικές επιπτώσεις σε κάθε κράτος-μέλος. Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, με το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε στον εαυτό της τον δεσμευτικό στόχο να πετύχει η κλιματική ουδετερότητα έως το 2050. Αυτό απαιτεί να μειωθούν σε σημαντικό βαθμό κατά τις επόμενες δεκαετίες τα σημερινά επίπεδα εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση επεξεργάζεται την αναθεώρηση της νομοθεσίας της όσον αφορά το κλίμα, την ενέργεια και τις μεταφορές με την αποκαλούμενη δέσμη «Fit for 55», ώστε να ευθυγραμμίσει το ισχύον δίκαιο με τις φιλοδοξίες για το 2030 και το 2050. Τα οφέλη της άμεσης δράσης για την προστασία των ανθρώπων και του πλανήτη είναι σαφή. Καθαρότερος αέρας, πιο δροσερές και πράσινες πόλεις, υγιέστεροι πολίτες, χαμηλότερη χρήση ενέργειας και λογαριασμοί, τεχνολογίες και βιομηχανικές ευκαιρίες, περισσότερος χώρος για τη φύση και υγιέστερος πλανήτης για τις μελλοντικές γενιές.

Επιπλέον, αναμενόμενα οφέλη του πακέτου προτάσεων τόσο για την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και για τη χώρα μας θα επέλθουν μέσω της προώθησης της έρευνας και της καινοτομίας και την αλλαγή προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης. Θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας, θα υπάρξει μείωση της εξωτερικής ενεργειακής εξάρτησης και θα ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα. Στόχος η θεσμοθέτηση ενός κοινωνικού μηχανισμού κλιματικής δράσης μέσω της προώθησης της καινοτομίας, διασφαλίζοντας την αλληλεγγύη, ιδιαίτερα για τους πιο ευάλωτους.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, μέσω της δικής του πράσινης συμφωνίας με την κοινωνία, μεταξύ άλλων δράσεων, πραγματοποιεί τη δράση «Ένα εκατομμύριο δέντρα για όλη την Κύπρο». Μέχρι στιγμής, έχουν φυτευτεί εκατό σαράντα χιλιάδες δέντρα και συνεχίζουμε.

Για να καταφέρουμε να αντιμετωπίσουμε με επιτυχία και να εκπληρώσουμε τους στόχους μας ως κράτος, χρειάζεται και η δική μας συμβολή ως κοινοβουλίου. Θα πρέπει να ζητήσουμε σε κοινές συνεδρίες των επιτροπών Ενέργειας, Εμπορίου, Μεταφορών, Περιβάλλοντος και όποιων άλλων χρειαστεί να μας αναλυθούν οι προτάσεις και οι θέσεις της κυβέρνησης, αλλά και σε ποιο σημείο βρίσκονται μέχρι τώρα οι διαπραγματεύσεις μας με τις αρμόδιες επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τους στόχους του προγράμματος για την Κύπρο. Αρκετές από τις προτάσεις θα χρειαστούν νομοθετική ρύθμιση, επομένως ως Βουλή θα πρέπει να είμαστε ενήμεροι και συμμετοχοί στη διαδικασία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντός του χρόνου ακριβώς, κύριε Αλαμπρίτη. Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Ο κ. Κουλλά για πέντε λεπτά και τελευταίος αλλά όχι έσχατος ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Με εν δυνάμει δικαιώματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με καθόλου δικαιώματα, γιατί έχουμε όλοι και όλες υποχρεώσεις, κύριε Χατζηγιάννη, και θα πρέπει να ολοκληρώσουμε. Όσοι έχουμε απομείνει φυσικά.

Ναι, κύριε Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κυρία Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Έχουμε έναν ευγενικό στόχο πραγματικά, να πετύχουμε την κλιματική ουδετερότητα, αυτό που ονομάζεται «net zero». Δεν ξέρω αν μπορώ να χρησιμοποιώ και αγγλικούς όρους, κυρία Πρόεδρε. Εγώ λέω ότι πρέπει να πάμε στο absolute zero, 100% ΑΠΕ το 2050 και, αν όχι το 2050, το 2052, το 2053. Και ελπίζω να είναι εφικτό να το καταφέρουμε, γιατί το net zero σημαίνει να αφαιρείται από μέσα, θα παράγουμε δηλαδή υδρογονάνθρακες και να αφαιρούμε αυτό το οποίο θα αποδίδουν τα δέντρα, το διοξίδιο του άνθρακα.

Θέλω να πω πρώτα απ' όλα, για να κατανοούμε όλοι, γιατί ονομάζονται «στόχοι». Γιατί ονομάζονται «στόχοι»; Διότι δε θα γίνει από μόνο του. Σημαίνει πρέπει να γίνει προγραμματισμός. Γιατί δε θα γίνει από μόνο του; Για παράδειγμα, πήραμε ποτέ καμιά απόφαση ότι ο στόχος μας είναι κάθε γειτονιά να έχει ένα περιπτερο, ένα κατάστημα ή ένα πρατήριο βενζίνης; Όχι. Έγινε όμως από μόνο του. Αυτό δε θα γίνει από μόνο του, εάν πράγματι δε δράσουμε. Και γιατί δε θα γίνει από μόνο του; Γιατί μέχρι σήμερα τουλάχιστον δεν είναι κάτι που συμφέρει, δε θα το παράξει η ιδιωτική αγορά όπως πολλά άλλα πράγματα, χωρίς να το προσπαθήσουμε. Και εγώ λέω ότι πρέπει να το προσπαθήσουμε, απλώς εξηγώ γιατί είναι στόχοι, γιατί ονομάζονται «στόχοι». Πετύχαμε τους στόχους για το 2020 και τους ξεπεράσαμε κατά 30% και αυτό αναγνωρίζεται από την ίδια την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Και επειδή τους ξεπεράσαμε, είμαι αισιόδοξος ότι θα καταφέρουμε και τους πολύ πιο φιλόδοξους στόχους του 2030, γιατί έχουμε ήδη ένα απόθεμα υπέρ μας.

Υπάρχουν πάρα πολλές προκλήσεις, αγαπητοί συνάδελφοι. Οικονομικές, δεν υπάρχει κάτι που είναι δωρεάν, πρέπει να το πω αυτό. Τεχνολογικές, κυρίως σε ό,τι αφορά την αποθήκευση ενέργειας. Οι ΑΠΕ έχουν το βασικό μειονέκτημα ότι δεν είναι συνεχόμενη παραγωγή ενέργειας, γιατί θέλουμε να έχουμε και συνεχόμενο ρεύμα, όχι με διακοπές. Έχει διακοπές, είναι μεταβαλλόμενη μορφή ενέργειας, είτε ο αέρας είτε ο

ήλιος είτε άλλες μορφές. Συνεπώς, υπάρχει μια τεράστια πρόκληση που ονομάζεται «αποθήκευση ενέργειας». Η τεχνολογία δεν έχει λύσει αυτό το πρόβλημα κατά τρόπο οικονομικά αποδοτικό μέχρι και σήμερα.

Αυτό που είναι πολύ ευχάριστο τα τελευταία τέσσερα με πέντε χρόνια είναι η σημαντική μείωση, μάλλον η βελτίωση της τεχνολογίας των φωτοβολταϊκών για εμάς εδώ στην Κύπρο. Ήταν πανάκριβα όμως πριν δέκα και δώδεκα χρόνια και δεσμευτήκαμε, για να κάνουμε την αρχή με συμβόλαια επιδότησης μέχρι και 36 σεντ -εγγυημένες τιμές- την κιλοβατώρα, για να γίνει η αρχή των φωτοβολταϊκών είτε των αιολικών 16,6 σεντ. Έχουν φθηνύνει, αυτό είναι ευχάριστο, και οι μπαταρίες έχουν φθηνώσει, αλλά οι μπαταρίες δεν μπορεί να είναι η τελική μορφή λύσης στην αποθήκευση ενέργειας. Θα χρειαστούμε και ηλιοθερμικά, που ακόμα είναι ακριβά, θα χρειαστούμε και υδρογόνο, που ακόμα είναι στα σπάργανα, θα έλεγα, της έρευνας και της τεχνολογίας. Αλλά υπάρχει αισιοδοξία ότι θα φτάσουμε σε ένα καλό αποτέλεσμα, γι' αυτό πρέπει να σπεύσουμε βραδέως. Θα κάνουμε τα βήματα όλα -και έχουμε και τη χρηματοδότηση τώρα και πρέπει να κάνουμε τα βήματα- για να φτάσουμε στο 2030, αλλά ο τελικός στόχος είναι μέχρι το 2050.

Λέμε για παράδειγμα «ηλεκτροκίνηση». Ωραία, να μειώσουμε και τις τιμές των βιοκαυσίμων! Να μειωθεί μάλλον η ανάμειξη βιοκαυσίμων! Ε, μα δεν είναι δωρεάν! Για να έχεις τώρα ηλεκτρικό όχημα στην Κύπρο, στοιχίζει €40.000-€50.000 και θέλεις επιδότηση €10.000. Δεν είναι λίγα λεφτά. Και αυτό κόστος είναι. Τώρα, είτε το βάλεις στα καύσιμα και είναι ο καταναλωτής είτε το χρεώσεις στον φορολογούμενο, επειδή στην Κύπρο μάλλον όλοι έχουν αυτοκίνητα, αυτές οι δύο έννοιες ίσως ταυτίζονται. Σχεδόν ταυτίζονται, δεν είναι απόλυτα ίδιες.

Φυσικό αέριο. Και να έρθει, 28% θα μειωθούν οι ρύποι, να το ξέρουμε αυτό, 28% θα μειωθούν οι ρύποι που αγοράζουμε. Κατά 72% πρέπει να αγοράζουμε ρύπους. Είναι καλύτερο βέβαια, έχει μείωση, αλλά φυσικό αέριο στα νησιά γενικά, όχι μόνο στην Κύπρο, είναι δύσκολο να πάει. Γι' αυτό αποτύχαμε. Τέσσερις διαγωνισμοί αποτυχημένοι. Γιατί; Ήταν η πιο καλή, η πιο φθηνή επιλογή και απορρίψαμε τις προσφορές; Ήταν ακριβή επιλογή. Τους υπολογισμούς πρέπει να τους κάνει η ΡΑΕΚ και να σου λέει η ΡΑΕΚ «μα, φυσικό αέριο με αυτές τις τιμές θα έχεις αύξηση του ηλεκτρικού ρεύματος, έστω και αν αγοράζεις κατά 28% λιγότερους ρύπους». Το τελικό αποτέλεσμα είναι η τιμή του ρεύματος ανά κιλοβατώρα, όχι πόσους ρύπους λίγο πάνω, λίγο κάτω αγοράζεις.

Αλλά και το δικό μας φυσικό αέριο δεν υπάρχει μαγικός τρόπος να έρθει στην Κύπρο. Πρέπει να κάνουμε υποδομές. Πρέπει κάποιος να τις κάνουν. Αυτοί που θα κάνουν τις υποδομές, να το εξορύξουν πέντε χιλιόμετρα κάτω από τον βυθό της θάλασσας, να κάνουν μια ωραία υποδομή να φτάνει μέχρι το Βασιλικό δε θα είναι δωρεάν. Θα έχει κόστος και θα σου πει «εγώ, για να αποσβέσω αυτή την επένδυση, θέλω να χρεώνω τόσα». Άρα, και πάλι η ΡΑΕΚ πρέπει να κάνει τους υπολογισμούς, όχι όλοι εμείς, έτσι ώστε να πετύχουμε αυτό τον στόχο.

Ξεπέρασα τον χρόνο; Απολογούμαι, κυρία Πρόεδρε.

Τελειώνω με το εξής. Το ζητούμενο δεν είναι να πάμε σε αυτό τον στόχο, αλλά πώς θα πάμε. Ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος, ο οικονομικά αποδοτικότερος; Και αν τελικά θα έχουμε φθηνότερο ρεύμα. Όλους αυτούς τους στόχους πρέπει να τους πετύχουμε ταυτόχρονα. Λιγότερο κόστος, συνεχόμενο ρεύμα χωρίς κινδύνους black out. Και αυτή η ενεργειακή ασφάλεια χρειάζεται, πρέπει να πληρωθεί η ενεργειακή ασφάλεια και να πετύχουμε πράγματι και την κατάλληλη αποθήκευση, που όλα αυτά αυξάνουν το κόστος, αλλά ελπίζω ότι οι τεχνολογικές εξελίξεις θα είναι τέτοιες, που θα τα καταφέρουμε, ιδίως εμείς που έχουμε ηλιακή ενέργεια και υπήρξε τόση μεγάλη βελτίωση μέχρι στιγμής τουλάχιστον για την ηλιακή ενέργεια.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εμείς, κύριε Κουλλά, ευχαριστούμε πάρα πολύ και για τον χρόνο.

Τελευταίος ομιλητής ο κ. Χατζηγιάννης, για τα εναπομείναντα τέσσερα λεπτά.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ο Κυριάκος οικονομεί πάντοτε τον χρόνο του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαι σίγουρη ότι θα είναι ουσιαστικός και σύντομος.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

(Αστειευόμενος)

Πάντοτε όλα, τα πάντα είναι σχετικά στη ζωή!

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ακούμε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ξεκινάμε με το γεγονός ότι, αν και σήμερα βρισκόμαστε εδώ και συζητάμε για στόχους, είναι για ένα και μόνο γεγονός, ότι η σύνθεση της σημερινής ΠΑΕΚ είναι τέτοια, που επιτρέπει πραγματικά να μιλάμε και να έχουμε ελπίδα ότι τροχοδρομήσαμε τα πάντα ή τροχοδρομήθηκαν αρκετά, για να μπορούμε να ελπίζουμε και για τους στόχους, αλλά και για την ενεργειακή μετάβαση ότι έχουμε δυνατότητες.

Αυτός ο οποίος θέλει να έχει μια πολιτική για το κλίμα... Μια πολιτική θα πρέπει να βασίζεται και να είναι δίκαια, αλλά και αποτελεσματική. Θα πρέπει να κινείται περισσότερο στη βάση της λογικής και λιγότερο στον πανικό. Μια στοχευμένη και ορθολογική πολιτική απαιτεί ανοιχτή συζήτηση για όλες τις επιλογές, που να συμπεριλαμβάνει και την τεχνολογία, αλλά πάνω απ' όλα και το κόστος. Είναι μοιραίο λάθος η συζήτηση να επικεντρωθεί στην αποτελεσματική υιοθέτηση ολοένα και πιο φιλόδοξων κλιματικών στόχων, χωρίς να αμφισβητείται η αποτελεσματικότητα των μέσων που χρησιμοποιούμε, και να μην έχουμε εκείνα τα αποτελέσματα, όταν φιλοδοξούμε πέραν του μέτρου. Ο δρόμος προς την κλιματική ουδετερότητα είναι μαραθώνιος και ορθώς έχει ειπωθεί προηγουμένως και, για να μπορέσει η κοινωνία μας να τον αντέξει, θα πρέπει να είναι πεπεισμένη ότι ο δρόμος αυτός είναι και ορθός και λογικός και αποτελεσματικός, αλλά και πάνω απ' όλα δίκαιος. Αλλιώς, η κοινωνία δε θα δημιουργεί εκείνες τις πλειοψηφίες αποδοχής των οποιωνδήποτε αποφάσεων και θα έχουμε αντιδράσεις.

Για να χτίσουμε λοιπόν μια κλιματικά ουδέτερη κοινωνία, θα πρέπει να κατανέμουμε δίκαια το τεράστιο αυτό κόστος. Πολλοί υποστηρικτές μιας φιλόδοξης κλιματικής πολιτικής είναι της άποψης ότι η προστασία του κλίματος ως στόχος είναι υπεράνω οποιουδήποτε άλλου κοινωνικού, πολιτικού και οικονομικού στόχου, θέση η οποία βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με τους αναπτυξιακούς στόχους που έχουν οριστεί από τα Ηνωμένα Έθνη και για τους οποίους θα πρέπει να υπάρχει μια προσπάθεια να εξισορροπούμε μεταξύ οικολογίας, οικονομίας, κοινωνίας, ώστε να αναπτύσσεται η κοινωνία μας, η οικονομία μας αρκετά αρμονικά. Εκεί που δημιουργείται από την άλλη πρόβλημα, conflict και αντιπαραθέσεις θα πρέπει το δημοκρατικό μας σύστημα να είναι σε θέση να εξισορροπεί αυτούς τους στόχους.

Η ανεξέλεγκτη πορεία του τελευταίου διαστήματος, είτε είναι ο πόλεμος, ο πληθωρισμός, η εφοδιαστική αλυσίδα, οι υψηλές τιμές λόγω ανισορροπίας στην προσφορά και στη ζήτηση, από τη μια ανάκαμψη, από την άλλη ταυτόχρονα ύφεση της παγκόσμιας οικονομίας, η πολιτική του συστήματος των δικαιωμάτων των ρύπων, ο ρυθμός προς την πράσινη μετάβαση, όλα αυτά δηλούν μια ανεξέλεγκτη πορεία και κάνουν δύσκολη την αντοχή της κοινωνίας και της κυβέρνησης στο να επιμένει σε ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, ακόμα και της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι υψηλές τιμές τσακίζουν την αντοχή της κοινωνίας μας, τσακίζουν την αντοχή ακόμα και της ίδιας της οικονομίας.

Ωστόσο, λέω ότι θα πρέπει να κινηθούμε με επιμονή και με καθορισμό προτεραιοτήτων. Με λιγότερα μέσα, θα πρέπει οπωσδήποτε να εστιάσουμε σε προτεραιότητες. Μπορούμε στην Κύπρο να κάνουμε την κρίση ευκαιρία δίνοντας άμεση έμφαση στην αύξηση των ΑΠΕ στο ενεργειακό μας μείγμα. Κυρίως τα φωτοβολταϊκά πάνω σε κάθε οροφή, επιβαρύνοντας ομοιόμορφα τις τεχνικές ικανότητες του δικτύου. Το εγχείρημα αυτό θα αποτελέσει στοίχημα και αγώνα για χιλιάδες πολίτες. Με άλλα λόγια, θα τρέξουν πολλοί με πολλές δυνατότητες να φτάσουν γρηγορότερα στους στόχους. Εδώ είναι που πρέπει να ιεραρχήσουμε την προτεραιότητά μας, διαθέτοντας αυξημένους πόρους στην επιδότηση και επιχορήγηση μέσα από σύγχρονες χρηματοδοτικές μορφές προς τους πολίτες. Η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών θα πρέπει να είναι ενσωματωμένη ευθύνη σε κάθε αναπτυξιακό βήμα για όλους μας.

Ακριβώς γι' αυτό το δικαίωμα δεν μπορεί να παρεμβαίνουν γραφειοκρατικά εμπόδια και η εγκατάσταση για την αυτοπαραγωγή δε χρειάζεται καμία έγκριση υποχρεωτικής συγκατάθεσης του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής. Και είναι γνωστές οι νοοτροπίες τις οποίες αντιμετωπίζουμε και βιώνουμε στην επιτροπή Ενέργειας της Βουλής, πώς και με ποια νοοτροπία η δημόσια διοίκηση έρχεται ενώπιόν μας, θέτοντας πολύ συχνά μάλιστα όρους και προϋποθέσεις σε σχέδια, όχι σε νομοθεσίες, σε σχέδια. Όπως π.χ. το να απαιτείς, για να εγκαταστήσεις φωτοβολταϊκά, άδεια τελικής έγκρισης. Ερωτώ πραγματικά, ποια είναι η ειλικρινής τους πρόθεση;

Επίσης, είδα σήμερα στις προκηρύξεις ότι βγήκαν σε διαγωνισμό για δημιουργία υποδομών περί τα €60 εκατομ. αποθήκευσης πετρελαίου στην Κύπρο. Μα, πώς; Αφού μεταβαίνουμε στην πράσινη ενέργεια, προς τι η ανάγκη της σημερινής επέκτασης της αποθήκευσης καυσίμων; Είναι κάποια πράγματα για τα οποία πρέπει να συγκροτήσουμε τις αποφάσεις μας, τις σκέψεις μας και την πορεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώστε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Μια άλλη διάσταση αφορά την αγορά του φυσικού αερίου στην Κύπρο. Χωρίς φυσικό αέριο, δεν μπορεί να υπάρξει ανταγωνισμός. Κατ' επέκταση, δεν μπορεί να επεκταθεί ο στόχος. Εδώ εντοπίζω έναν πολύ

μεγάλο κίνδυνο. Εάν και εφόσον κλείσουμε την αγορά μέσα από το πρόσχημα της αναδυόμενης αγοράς, τότε η Κύπρος για τα επόμενα τριάντα χρόνια θα είναι υποχρεωμένη να αγοράζει φυσικό αέριο σε υγροποιημένη μορφή από τη ΔΕΦΑ ή ΤΦΑ, προκειμένου να το προσφέρει στις ίδιες τιμές στους παραγωγούς ηλεκτρισμού. Ωστόσο, αυτό είναι θετικό μόνο για να αναπτυχθεί ο ανταγωνισμός στην πλευρά της παραγωγής, αφού θα έχουν όλοι οι παραγωγοί πρώτη ύλη στην ίδια τιμή. Από την άλλη όμως, στην πλευρά της αγοράς φυσικού αερίου η ΔΕΦΑ ποτέ δε θα προτιμήσει να αγοράσει φυσικό αέριο σε αέρια μορφή, εάν και εφόσον υπάρχει δυνατότητα με αγωγούς από τα κοιτάσματα της περιοχής, αφού θα είναι ο προμηθευτής και ιδιοκτήτης του απούγροποιημένου φυσικού αερίου.

Τελειώνοντας, κυρία Πρόεδρε, εάν δε ρυθμίσουμε περιοριστικά τον ρόλο της ΔΕΦΑ ή ΤΦΑ και αφήσουμε αυτή την εξουσία απεριόριστη στη Δημόσια Εταιρεία Φυσικού Αερίου, τότε θα κλάψουμε οι Κύπριοι πολίτες και καταναλωτές επί ερειπίων για τα επόμενα τριάντα χρόνια. Επειδή ακριβώς θα πληρώνουν το μονοπώλιο της ΔΕΦΑ, δύο πρόσθετα στάδια διεργασίας της προμήθειας πρώτης ύλης φυσικού αερίου, δηλαδή της υγροποίησης και της απούγροποίησης.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Χατζηγιάννη.

Εδώ έληξε η συζήτηση του Κεφαλαίου Τέταρτου.

Θέλω να ευχαριστήσω ιδιαίτερωσ όσες και όσους βρίσκονται μέχρι το τέλος της συζήτησης στην αίθουσα της ολομέλειας.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για την Πέμπτη, 12 Μαΐου 2022, στις 4.00 μ.μ., με ημερήσια διάταξη που θα σας αποσταλεί.

[Στις 9 Μαΐου 2022 κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη της εικοστής ένατης συνεδρίασης της Πρώτης Συνόδου της Δωδέκατης Βουλευτικής Περιόδου.

Η ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Βουλής για την Πέμπτη, 12 Μαΐου 2022, στις 4.00 μ.μ., έχει ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.058.045-2021).
2. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.058.090-2021).
3. Ο περί Εμπορικού Δικαστηρίου και Ναυτοδικείου Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.108-2019).
4. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.109-2019).
5. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Περιορισμός των Εκπομπών Ορισμένων Ρύπων στην Ατμόσφαιρα από Μεσαίου Μεγέθους Εγκαταστάσεις Καύσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.026-2022).
6. Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.027-2022).
7. Οι περί Ρυθμίσεως της Μαρίνας Λάρνακας (Καταβλητέα Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.028-2022).
8. Οι περί Αρχαιοτήτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.007-2022).
9. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.029-2022).

Απόσυρση Επανακατάθεση

10. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.009-2022).
11. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ερευνητικές Μονάδες) (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.010-2022).
12. Οι περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Φάκελος Τεκμηρίωσης Τιμών Ενδοομιλικών Συναλλαγών και Προέγκριση Μεθοδολογίας Ενδοομιλικής Τιμολόγησης) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.011-2022).
13. Οι περί Κτηματομεσιτών (Τέλη) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.013-2022).
14. Οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Δημοτικών Αποβλήτων από τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.058.087-2021).
15. Οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.058.069-2021).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Τα νέα μέτρα αντιμετώπισης του κορωνοϊού και οι επιπτώσεις αυτών στην οικονομία και την κοινωνία.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Χρίστου Χρίστου, προέδρου του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου).
(8.7.2021).
(Αρ. Φακ. 23.05.054.002-2021).
2. «Η αναθεωρητική πολιτική της Τουρκίας, η οποία αποσκοπεί στην αλλαγή των ισορροπιών στην ευρύτερη περιοχή, με στόχο να καταστεί ηγεμονική δύναμη, και οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κ. Χρίστου Σενέκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Σταύρου Παπαδούρη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού).
(20.1.2022).
(Αρ. Φακ. 23.05.055.001-2022).]

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Μουσιούττα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Θα γίνει εδώ η επόμενη συνεδρία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα σας ενημερώσουμε. Μάλλον η επόμενη θα γίνει εδώ. Προσπαθούμε να προετοιμαστεί το κτίριο το συντομότερο δυνατόν, να λειτουργήσει η ολομέλεια στο κανονικό κτίριο της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Ευχαριστώ πολύ.

Καλή συνέχεια!

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 6.55 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Δημητρίου Αννίτα (Πρόεδρος Βουλής)	Μαυρίδης Μάριος
Αλαμπρίτης Πρόδρομος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γεωργιάδης Χάρης	Ορφανίδου Σάβια
Γεωργίου Νίκος	Πάζαρος Χαράλαμπος
Δημητρίου Δημήτρης	Σύκας Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Τορναρίτης Νίκος
Κάρουλλας Γιώργος	Τσιρίδου Φωτεινή
Κουλλά Ονούφριος	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Μαρίνα
Δαμιανού Άριστος	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Φακοντής Βαλεντίνος
Κουκουμάς Γιώργος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κυπριανού Άντρος	Χριστόφιας Χρίστος
Κώστα Κώστας	Χριστοφίδης Χρίστος
Λουκαΐδης Γιώργος	

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Παντελίδης Χρύσης
Κουλίας Ζαχαρίας	Σαββίδης Χρύσανθος
Λεωνίδου Πανίκος	Σενέκης Χρίστος
Μυλωνάς Παύλος	

ΕΛΑΜ

Ιωάννου Σωτήρης	Χρίστου Χρίστος
Παπαγιάννης Λίνος	

ΚΣ ΕΔΕΚ

Αποστόλου Ανδρέας	Σιζόπουλος Μαρίνος
Ευσταθίου Κωστής	

ΔΗΠΑ-Συνεργασία

Γιακουμή Μιχάλης	Μουσιούττας Μαρίνος
Καρογιάν Μάριος	Τρυφωνίδης Αλέκος

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Ατταλίδου Αλεξάνδρα	Παπαδούρης Σταύρος
Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	

Ανεξάρτητοι

Θεμιστοκλέους Ανδρέας	
-----------------------	--

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)

Μαχτεσιάν Βαρτέκς (Αρμενίων)

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά της Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Αννίτας Δημητρίου:
 - α. στην Εργατική Πρωτομαγιά,
 - β. στην Ημέρα Αντιφασιστικής Νίκης των Λαών κατά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο,
 - γ. στην Ημέρα της Ευρώπης και
 - δ. στην Παγκόσμια Ημέρα Θαλασσαιμίας.
2. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
 - α. Συμμετοχή της Προέδρου της Βουλής στη Συνάντηση Γυναικών Προέδρων Κοινοβουλίων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
 - β. Συμμετοχή του κ. Νίκου Τορναρίτη, ως επικεφαλής, και των κ. Γιώργου Λουκαΐδη και Κωστή Ευσταθίου στις εργασίες του 2^{ου} Μέρους της Συνόδου 2022 της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης.
 - γ. Συμμετοχή του κ. Χάρη Γεωργιάδη, ως προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, και των κ. Μαρίας Νικολάου, Χρύση Παντελίδη και Αλεξάνδρας Ατταλίδου στις εργασίες της 7^{ης} Ολομέλειας της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Τρίτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2022», αγορεύσεις και συζήτηση (Σωτήρης Ιωάννου, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Αλέκος Τρυφωνίδης, Κωστής Ευσταθίου, Πανίκος Λεωνίδου, Ανδρέας Πασιουρτίδης, Νίκος Τορναρίτης) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Δέκατης Έκτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2022».
4. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εγγραφής Μουσικοθεραπευτών και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμος του 2021», αγορεύσεις (Ευθύμιος Δίπλαρος, Μαρίνος Σιζόπουλος, Χρύσανθος Σαββίδης, Μαρίνα Νικολάου, Μάριος Μαυρίδης, Κυριάκος Χατζηγιάννης) και ψήφισή της σε νόμο.
5. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
6. Ερωτήσεις βουλευτών:

Κατανομή χορηγίας ανά αθλητική ομοσπονδία - Απόλυση προσωπικού ξενοδοχειακών μονάδων οι οποίες έχουν σύμβαση με τη Δημοκρατία για σκοπούς καραντίνας ατόμων που εισέρχονται στην Κύπρο - Ρατσιστικά περιστατικά και αντιρατσιστική πολιτική στις σχολικές μονάδες - Σχέδια χορηγιών του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας - Η πρόοδος των εργασιών συντήρησης του γηπέδου στο Περιφερειακό Γυμνάσιο Κιτίου - Καθυστέρηση στην καταβολή του τιμητικού επιδόματος στους αιχμαλώτους πολέμου του 1974 - Διερεύνηση περιστατικών ρατσιστικής ρητορικής - Θεραπείες καρκινοπαθών, κόστος για το κράτος και κόστος ανά θεραπεία ασθενή - Παραχώρηση υπηκοότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας σε παιδιά Τουρκοκυπρίων και αλλοδαπών συζύγων - Πρωτόκολλα για παράδοση σορών αποβιωσάντων από COVID-19 - Επίτευξη στόχων ετήσιας εξοικονόμησης ενέργειας σε κυβερνητικά κτίρια - Η απόφαση για κατάργηση του Κλιμακίου Πάταξης Λαθροθηρίας - Ερωτήματα για τις απαγορευμένες περιοχές κυνηγιού - Η διαχείριση περιστατικών ελλείποντων προσώπων από την αστυνομία - Ερωτήματα σχετικά με το πρόγραμμα προστασίας μαρτύρων της αστυνομίας - Αγορά ακινήτου από το κοινοτικό συμβούλιο Περβολίων για δημιουργία χώρου στάθμευσης για το δημοτικό σχολείο - Εξασφάλιση κάρτας για χρήση φυτοφαρμάκων από αγρότες
7. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Ο καθορισμός, οι αρμοδιότητες και η αξιολόγηση Λειτουργών Ισότητας στα υπουργεία - Συμφωνία του 2014 σχετικά με τις βρετανικές βάσεις - Πιστοποιητικό καταλληλότητας ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων Ευρυβιάδειου Γυμνασίου Λάρνακας - Αλλοδαποί φοιτητές στα ιδιωτικά κολέγια και πανεπιστήμια και εικονικοί φοιτητές - Αξιολόγηση ιδιωτικών σχολείων σε σχέση με τις ανάγκες παιδιών με αναπηρίες - Ενδεχόμενο διαφοροποίησης κριτηρίων για επιδότηση του πετρελαίου θέρμανσης - Αντιμετώπιση της ανεξέλεγκτης βόσκησης στην Τραχυπέδουλα - Εργασίες ανέγερσης νέας τεχνικής σχολής στη Λάρνακα - Μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών και γερμανικής εταιρείας για την υλοποίηση της ψηφιακής ατζέντας του υπουργείου - Εγγραφή των αγροτικών δρόμων ως δημόσιων δρόμων - Νέα δήλωση πολιτικής για τις κοινότητες του διαμερίσματος Πόλης Χρυσοχούς - Επικαιροποιημένοι χάρτες επικινδυνότητας πλημμύρας και κινδύνων πλημμύρας στη Δημοκρατία - Έλεγχος αν στη λίστα του

OCCRP για την Credit Suisse περιλαμβάνονται Κύπριοι πολίτες ή φορολογικοί πολίτες της Δημοκρατίας - Μελέτη και ρύθμιση του ζητήματος πρόσκρουσης άγριων πτηνών σε γυάλινα κτίρια - Συνεισφορά της Κύπρου σε προγράμματα της Κοινής Πολιτικής Άμυνας και Ασφάλειας της ΕΕ - Πιθανή εξαίρεση της Κύπρου από την επιβολή κυρώσεων της ΕΕ κατά της Ρωσίας σε συνέχεια της εισβολής στην Ουκρανία - Ενέργειες για δίκαιη αντιμετώπιση όλων των ατόμων με πολλαπλή σκλήρυνση.

8. Αγορεύσεις (Μιχάλης Γιακουμή, Μαρίνος Σιζόπουλος, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Αλεξάνδρα Ατταλίδου, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Λίνος Παπαγιάννης, Χρύσανθος Σαββίδης, Χρύσης Παντελίδης, Νίκος Κέττηρος, Κώστας Κώστα, Πρόδρομος Αλαμπρίτης, Ονούφριος Κουλλά, Κυριάκος Χατζηγιάννης) για το θέμα «Η εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης (SDGs) και η πορεία υλοποίησής τους, η νομοθετική πρωτοβουλία “Fit for 55” για μείωση κατά πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) των ρύπων μέχρι το 2030 και η ανάγκη προγραμματισμού της επερχόμενης πράσινης μετάβασης χωρίς οικονομικές επιπτώσεις» και λήξη του θέματος.

Τιμή: €3,50